National Library
Bibliothèque Nationale
JUL 6 1982
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/C/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

26. NR. SESTDIENA, 1982. GADA 26. JŪNIJS 32. GADS

SATURDAY, JUNE 26, 1982

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Latvijas ev. lut. baznīcas (trimdā) plenārsēdes dalībnieki Sv. Jāņa baznīcā Toronto. Uzņēmumā 1. rindā no kreisās: prāv. A. Veinbergs, prāv. L. Čuibe, prāv. K. Birznieks, prāv. A. Voitkus, archibīskaps A. Lūsis, prāv. J. Turks, prāv. A. Grosbachs, prāv. R. Mužiks un prāv. R. Āboliņš. 2. rindā māc. J. Cālītis, māc. Arv. Celms, māc. I. Gaide, V. Gobiņš, Dr. A. Mülenbachs, Dr. A. Rūsis, G. Skaistlauks, L. Kanders, prof. Dr. E. Reinbergs, J. Koncis, prof. Dr. E. Leimanis un prāv. E. Rozītis Foto V. Cinis.

Mūsu baznīcas laikmetīgā un pārlaikmetīgā sūtība

ARCHIBĪSKAPA ARNOLDA LŪŠA RUNA, ATKLĀJOT BAZNĪCAS VIRSVALDES PLENĀRSĒDI 20. JŪNIJĀ SV. JĀŅA BAZNĪCĀ TORONTO.

Mūsu Kungs Jēzus Kristus, sūtot savus mācekļus sludināt evaņģeliju, katrai baznīcai ir devis kādu laikmetīgu un kādu pārlaikmetīgu sūtību, jo baznīcu, Svētā Gara aicināti, veido cilvēki — sava laikmeta bērni, kas pakļauti sava laikmeta norisēm un sava laikmeta problēmām.

Kristus evaņģelija sludināšana, tā nemainīgā un paliekošā patiesība veido katras baznīcas pārlaikmetīgo sūtību. Bet Kristus evaņģelija īstenošana, iedzīvināšana mums dotā laikmetā un vidē — kas vienmēr ir mainīga, dažreiz saistīta ar asiem lūzumiem — tā ir baznīcas laikmetīgā sūtība, baznīcas laikmetīgais uzdevums. Dažreiz, šo laikmetīgo sūtību pildot, rodas grūtas, dzēlīgi asas, samezglotas problēmas. Un tādas problēmas šodien ir arī mums. — Mūsu evaņģeliski luteriskā baznīca šodien ir kā maizes klaips, pārgriezts ar aso okupācijas nazi.

Mūsu tēvzemē Latvijā baznīca šodien ir pakļauta okupācijas varas stingrai kontrolei un ierobežojumiem, kas baznīcas darbu un Kristus evaņģelija sludināšanu atļauj tikai baznīcas mūros, bet aizliedz ārpus baznīcas. Tā kristīgā draudze baznīcas ēkā ir ieslodzīta it kā cietumā, jo savu sūtību ārpus baznīcas mūriem nedrīkst veikt. Vēl traģiskāka situācija ir tāpēc, ka dzimtenes baznīcai ir jākalpo arī bezdievīgas, baznīcai īstenībā naidīgas varas politiskām ambīcijām.

Un te mūsu ceļi šķiras. Mums ir viens Dievs, viens Pestītājs, viena kristietība — bet mūsu trimdā veidotā baznīca savu laikmetīgo sūtību un savu kalpošanu saskata latviešu tautas tiesību aizstāvēšanā, lai latvieši atgūtu brīvību un savu valsti. Mēs tomēr gribam palīdzēt tiem, kas tēvzemē palikuši uzticīgi Kristum, un lūdzam Dievu arī par tiem, kas palikuši ārpus draudzes, lai Dievs viņus aicina pievienoties ticētāju pulkam.

Kad domāju par mūsu baznīcu svešuma robežās, tad nāk prātā apustuļa Pāvila vārdi, ko viņš rakstījis korintiešu draudzei: „Tad nu, mani mīļie brāļi, topiet pastāvīgi, nešaubīgi, pilnīgāki tā Kunga darbā, zinādami, ka jūsu darbs tā Kunga lietās nav velts." (kor. 15:58)

Raugoties uz svešumā izklīdušo latviešu trimdinieku dzīvi un ikdienu, aizvien izteiktāk vērojamas parādības, kas, diemžēl, ietekmē arī mūsu darbu draudzē un baznīcā. Vispirms mums jāatzīst, ka svešums sācis mūs atsvešināt. Tā ir rūgta, bet neapstrīdama patiesība. Mūsu likteņa vienības apziņa ir sākusi izbalēt. Mūsu piederības saites latviešu tautai kļūst aizvien vaļīgākas. Ja mums pieejamā statistika ir pareiza, tad svešuma robežās šodien saskaitīsim tūkstošiem latviešu, kas nepieder ne pie vienas latviešu draudzes vai latviešu organizācijas, un kuŗus tāpēc varam uzskatīt par gadījuma kristiešiem un gadījuma latviešiem, kas savu piederību atceras tikai tad, kad ir kāda praktiska vajadzība to darīt.

Īpaši sāpīgi ir vērot, ka latviešu bērni un jaunieši — un tādu, diemžēl, ir vairāk nekā mēs vēlētos — vairs nemāk latviešu valodu. Valoda jau nav tikai sazināšanās līdzeklis. Valoda ir tautas dvēsele, tautas dzīvības pulss. Pazaudējot valodu — pazūdam tautai un baznīcai.

Šo skumjo parādību varētum saukt par nepastāvību, kas rada šaubas par mūsu baznīcas un laicīgo organizāciju vajadzību. Bet attiecībā uz tā Kunga darbu draudzē un baznīcā jāsaka, ka baznīcas darbu un sūtību mēs nevaram izvērtēt tikai ar skaitļu un skaitļotāju palīdzību. Baznīcas darbu raksturo ticības degsme, Svētā Gara skārienā. Arī mazas draudzes tāpēc var veidot dzīvu, aktīvu baznīcu, kā tas, piemēram, ir bijis kristīgās baznīcas pavasaŗa plaukuma laikmetā un kā tas bieži vien ir arī vēl šodien, kur mazas draudzes veic lielu un svētīgu darbu, Kristus vārdā strādājot.

Tāpēc par mūsu baznīcas rītdienu domājot, nebūsim pesimisti.. Mums ir problēmas. Mēs tās zinām. Mēs par tām runāsim. Mēs meklēsim veidus un iespējas, kā mūsu baznīcas misiju labāk veikt pašreizējos apstākļos. Un darīsim to, sekojot apustuļa Pāvila aicinājumam, proti — palikdami pastāvīgi, nešaubīgi, pilnīgāki tā Kunga darbā, zi-

(Turpinājums 20. lp.)

Baznīcas virsvaldes plenārsēdi ievadīja 20. jūnijā ar dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā Toronto.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1982. G. 26. JŪNIJS, 26. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Daiļava: Šitas vecītis savā laikā esot bijs Jelgavas seksa simbols!" Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Dzīve žvingulī

Daudz rāksta un stāsta par alkoholismu Pad. savienībā. Patiesības pēc jāatzīst, ka dzeŗ ne tikai padomju pilsoņi. Ļeņingradā vai Tallinā bieži var sastapt galīgi nodzērušos somu tūristus; redzēju piedzērušos gan Stokholmas, gan Ņujorkas ielās. Mineapolē lepno indiāņu pēctecis dzērumā mēģināja trāpīt ar tukšu pudeli gaŗāmbraucošām automašīnām. Pat klusajā Reikjavikā varēja konstatēt, ka, neņemot vērā milzum augstas alkohola cenas, īslandieši gan dzeŗ, gan piedzeŗas.

Padomju savienībā tas aizgājis daudz tālāk, un par alkoholismu parastajā nozīmē vairs nevar runāt. Piedzeŗas pēc iespējas ātrāk, lai, kā izteicās kāds vecāks vīrs no Valmieras Jaunburtniekiem, neredzētu visu šo cūcību. Faktiski visi cilvēku parastie savstarpējie kontakti novesti līdz iedzeršanas līmenim.

Nedzērāju tur aizdomās: nekad nevar zināt, kas tam prātā. Labi zināmi ir arī dzeršanas rezultāti. Valsts gan sludina cīņu preť alkoholismu, jo nevienam nav noslēpums, ka tieši tā sekas ir pieaugusī mirstība (īpaši vīriešiem), arī bērnu mirstība, lielie zaudējumi ražošanā. Rietumos iznākošais žurnāls „Posev" (Sēja) šā gada 9. numurā, papildinot padomju ekonomistu aprēķinus, vērtē zaudējumus ražošanā uz 7% no nacionālās kopprodukcijas. Ienākumi, pārdodot alkoholiskos dzērienus, dod apm. 12% no visas valsts budžeta. Šajā sakarā paaugstinātās alkoholisko dzērienu cenas nekādā zinā nevar uzskatīt par līdzekli cīņā pret alkoholismu, kā to mēģināja iztēlot padomju propaganda pēc 15. septembŗa cenu paaugstināšanas.

Tikai pavirši ieskatoties ģimenes budžetā, konstatēts, ka katru desmito rubli no ģimenes ienākumiem izdod par alkoholiskiem dzērieniem. Tas ir vidējais rādītājs pa visu Pad. savienību. Baltijas valstīs stāvoklis ir vēl satraucošāks. Pirms dažiem gadiem „Literātūra un Māksla" bija spiesta atzīt, ka alkohola patēriņa ziņā uz katru iedzīvotāju Latvija, Lietuva un Igaunija ieņem pirmās trīs vietas starp republikām.

Paredzams, ka sadārdzinoties degvīnam, vēl vairāk pirks lētos fūzela tipa vīnus, tādus kā Volga vai Vecais Taizels. Tas savukārt palielinās saindēšanās un nāves gadījumus. Līdz pēdējam laikam tieši par šo jautājumu gandrīz vai nemaz nav runāts. Profesors Vladimirs Tremls ASV veltīja tam savu pētījumu. Pēc dažiem datiem nāves gadījumu skaits, kam par cēloni bijusi saindēšanās ar alkoholu, 1976. g. Pad. savienībā sasniedza 40.000, kamēr ASV tajā pašā gadā tādu gadījumu reģistrēja 400. Pēc nacionālās piederības to procents padomijā visaugstākais ir starp slaviem un, diemžēl, arī baltiešiem.

Viens no galvenajiem iemesliem ir etīlspirta zemā kvalitāte. Etīlspirts ir daudzo alkoholisko dzērienu pamatā, to skaitā arī tā saucamiem stipriem vīniem, kā pieminētie Volgas un Vecais Taizels. Pastāvīgais labības trūkums spieda padomju vadību meklēt graudiem un kartupeļiem aizstājēju. Par tādiem izrādījās naftas produkti. Vēlāk pārtikas rūpniecībai it kā aizliedza izmantot sintētisko spirtu, bet citi dati liecina, ka iekšzemes patēriņam to tomēr izmanto. Savukārt padomju uzņēmumi, cenšoties izpildīt plānu, bieži neievēro jau tā zemos standartus.

Augstās alkohola cenas veicina pastiprinātu kandžas brūvēšanu, kā arī visādu surogātu izmantošanu (politūru, odekolonu, pat bremžu šķidrumu). Profesors Tremls norāda arī uz slikto medicīnisko palīdzību. Pēc viņa domām daudzos gadījumos dzērājus varēja glābt. Atliek piebilst, ka pēc vadības rīkojuma 1976. g. novembŗa svētkos ātrai palīdzībai Rīgā bija pat noliegts sniegt medicīnisko palīdzību tiem, kas lietojuši alkoholu. To man apstiprināja Paula Stradiņa slimnīcas ārsti.

Lasītāju Vēstules

UZ PAREIZA CEĻA

Daugavas Vanagi ar savu stingro un patriotisko stāju DV delegātu sapulcē Indianapolē liek traukties ne tikai komūnistiem mūsu okupētajā dzimtenē, bet arī viņu pakalpiņiem šeit Amerikā. Tiem ir bail, ka arī citas organizācijas, ne tikai DV, var sākt prasīt: kādēļ mums ir jāuztur šeit Amerikā mācības iestāde, kuŗā mācīs latviešu jauniešiem okupētās Latvijas literātūru, mākslu un pēc komūnistu prāta sagrozītu Latvijas vēsturi. Ja mēs tiešām domājam, ka tāda izglītība latviešu jauniešiem šeit tiešām ir vajadzīga, vai tad nebūtu daudz izdevīgāk sūtīt šos jauniešus uz okupēto Latviju vasaras kursos un arī studēt. Esmu pārliecināts, ka mūsu okupētās dzimtenes komūnisti tos saņems ar atplestām rokām!

Manā sirdī ir dziļš apmierinājums, ka komūnisti un to pakalpiņi apvaino un kritizē DV. Viņu dubļu mešana un ļaunās piezīmes tikai rāda, ka esam uz pareiza ceļa. Jo niknāk viņi mums uzbruks, jo stiprāki mēs kļūsim. Vienīgi viņu vienaldzība var mūs iznīcināt. Ja mūs kļūsim nenozīmīgi, tik ļoti pakļausimies citu organizāciju ietekmei, ka mūs kā DV neviens vairs pat neievēros — tad būs pienākušas beigas lielākai un patriotiskākai organizācijai brīvajā pasaulē — Daugavas Vanagiem!

Visvaldis Jansons,
Indianapolē

LATVIJAI AMERIKĀ

Ja avīzē kādu rakstu lieciet angliski, lūdzu pievienojiet tulkojumu latviski. Mēs, vecākā paaudze (kas lielākie avīzes lasītāji) angļu valodu labi nepārzinām. Ja avīzi abonē arī citās zemēs, piem. Vācijā, tur, droši vien, daudzi angļu valodu nemaz nesaprot. Vai latviešu avīze nav domāta visiem latviešu lasītājiem?

Reiz man uzrakstīja vietas nosaukuma izrunu latviski, kur man bija jābūt. Nevarēju to sameklēt, jo neviens kanadietis manu izrunu nesaprata un es nezināju, kā to raksta. Tāpat pēc avīzē latviski rakstītiem vai pat tulkotiem vietu nosaukumiem nav iespējams uzzināt, kur tās atrodas vai arī, kas tie sveštautieši, par kuŗiem raksta. Arī adreses dažreiz uzdotas latviski.

Nav tik svarīgi, kā izrunā, jo arī vietējie izrunā katrs citādi, bet liela nozīme, kā vietas vai personas vārdu raksta. Tādēļ tie būtu rakstāmi pareizi (vai vismaz iekavās ierakstāmi pareizi).

Ja nu avīze grib būt tik latviska, kā to kādreiz uzsveŗ, tad gan būtu no rakstiem izmetami tie daudzie svešvārdi, to kroņojumi un tādi izdomāti jauni vārdi. Daudzi svešvārdi viegli aizstājami ar tīri latviskiem vārdiem. Tās nav tikai manas domas vien, bet arī daudzu citu domas.

Dažreiz šaubos, vai šādas avīzes pasūtinājumu turpināt, bet vēl vienmēr ceru, ka kādreiz sapratīs, ka lasītājam nepietiek ar avīzes izlasīšanu tikai ar acīm. **A. Taurītis**

POLĪTISKAIS AKLUMS

Šādu polītisku aklumu pauž E. Laivinieks LA 20. februāŗa 8. n-rā. Viņš mani nodēvē par krievu draugu. Es esot pateicis lielāko aplamību, ka krievu tauta cieš no komūnisma, tāpat kā citas tautas. Viņš krievu tautu uzskata par valdošo varu Krievijā un nezina vai negrib zināt, ka Krievijā valda komūnistu diktātūra, kuŗa Krievijas pretkomūnistu tautu nāvē dažādos veidos — nošaujot, zemniekiem atņemot uzturu. Badā nomērdēti seši miljoni zemnieku Sibirijas un Ziemeļjūras neapdzīvotās salās ierīkotās vergu nometnēs, kuŗās komūnisti nonāvējuši smagā darbā, salā un badā sešdesmit miljonus cilvēku (Solžeņīcina ziņas). Tagad briesmīgā komūnistu vara okupējusi mūsu zemi un iznīcina mūsu tautu, iesūtot mūsu valstī savus uzticamus komūnistu biedrus — čekistus, ziņotājus, spiegus un citus uzticamos, kas mūs terrorizē un iznīcina. Pēc E. Laivinieka raksta redzams, ka viņš šīs komūnistu izdarības uzveļ krievu tautai un nezina, ka krievu tautai nav nekādas teikšanas, tai nepieder pat dzīvība.

Polītiskais aklums ir mūsu laika cilvēces briesmas, jo niecīgais komūnistu skaits ar saviem spēkiem nekādu varu pasaulē nebūtu guvis.

J. Ozoliņš,
Vilimantikā

Varenas latviskas skaņas

„Baņutas" uzvedums Ņujorkā

Izpārdotajā lielajā Ņujorkas Karnegi koncertzālē 5. jūnijā apmeklētāji noklausījās Alfrēda Kalniņa komponēto operu Baņuta diriģenta Andreja Jansona iestudējumā. Piedalījās simfoniskais orķestris un koris, Metropolitena un Čikagas operas solisti un latviešu spēki no plašas apkārtnes. Klausītāji atzinīgi uzņēma kā operas melodisko un latvisko mūziku, tā priekšzīmīgo izpildījumu. Darbu rūpīgi sagatavoja kopš pagājušā gada septembŗa, to materiāli atbalstīja ar 10.000 dolāru devumu Latviešu Fonds, bez tam Ņujorkas pavalsts latviešu labdarības sarīkojums ar 2000 dol. atlikumu un atsevišķi tautieši. Uzvedums izmaksās ap 30.000 dol.

Krāšņākos un klausītājiem patīkamākos dziedājumus veica koris. Ņujorkas uzvedumā piedalījās ap 150 dziedātāju ne vien no Ņujorkas apkārtnes, bet arī no Kanadas. Bez Ņujorkas jauktā koŗa piedalījās Toronto Sv. Jāņa draudzes koris, Montrealas un Otavas vīru koris Junda, Bostonas Kolibri, Konektikutas koris Rota un Pokipsijas koris. Ar tik daudz dziedātāju vienībām sarīkojumu varēja uzskatīt par Ziemeļamerikas kontinenta austrumu daļas uzvedumu. Īpatneji bija izcelta puišu un meitu sadziedāšanās. Meitas dziedāja trešajā balkonā, puiši uz skatuves. Šāds izkārtojums radīja iespaidu, ka divas dziedātāju vienības sadziedas tālumā. Koris dzied kāzās, bērēs, līgo vakarā, visur tas skan vareni skanīgā orķestŗa pavadījumā. Dziesmas nopietni un rūpīgi sagatavotas daudzos atsevišķos un kopmēģinājumos.

Otra operas īpatnība tā, ka orķestrim bez priekšspēles ir daudz mūzikālu iestarpinājumu. Atskaņojumu atzinīgi novērtēja ne vien latviešu apmeklētāji, bet arī daži orķestŗa dalībnieki un amerikāņu klausītāji. Latviešu vērtējums, ka Baņuta pelnījusi uzvedumu uz kādas no amerikāņu skatuvēm, varbūt nav tikai lokālpatriotisms.

Patīkamākais likās trešais cēliens aņ daudzajām līgo un citām jautrām dziesmām. Orķestŗa atskaņotais sēru maršs otrā cēlienā ir izcils darbs, tikai te jāpiedomā, ka šinī laikā Daumanta šķirstu nes uz sārtu. Oriģināls ir kāzu maršs pirmajā cēlienā, bet drāmatiski spēcīgs divkaujas mūzikālais pavadījums cēliena beigās.

Baņutas lomu dziedāja Metropolitenas operas soliste Maralina Niska, kas īsā laikā savu lomu iemācījās latviešu valodā, aizstājot sākumā domāto latviešu solisti Melitu Mičuli no Freiburgas operas, kas darba apstākļu dēļ nevarēja ierasties. Niska pāris reizes dziedājusi lietuviešu rīkotajos koncertos, viņas senči cēlušies no Austrumeiropas. Mākslinieces latviešu valodas izruna bija lieliska, viņas uzstāšanās brīva, balss varena, izpildījums teicams, viņas iedzīvošanās lomā nevainojama.

Čikagas operas solists lietuvietis Alģis Grigas Valgunda un Daumanta lomās arī izcēlās ar savu vareno basbaritona balsi. Latviešu valoda tam nelikās sveša, dziedājums drošs. Pēc savas uzstāšanās un izskata viņš atgādina leišu bajāru. Abi mākslinieki ir vienīgie, kas ar savu balss varenumu varēja pārspēt spēcīgās orķestŗa skaņas.

Vižuta lomu dziedāja amerikānis Viljams Hols, kas uzstājies Bruno Skultes Daugavas uzvedumā. Maigas lomā bija Ilga Paupe., Zvantevaiša —Kārlis Grīnbergs, krīva un krīvu krīva — Visvaldis Gedulis, Pēterim Lielzuikam bija trīs lomas.

Tekstu operai rakstījis Artūrs Krūmiņš, pirmizrāde notikusi 1920. gada 29. maijā Rīgā. Morālu vai politisku iemeslu dēļ saturs dažreiz mainīts un pārstrādāts, kaut šī gadsimta klausītājam grūti saskatīt kādas morāles problēmas. Dažas valdības vienmēr centušās literāros darbos iepīt savu politisko ideoloģiju. Ņujorkas uzvedums bija pēc autora oriģināla. Operas saturs nav vēsturisks, kaut daži vārdi un notikumi bazēti uz 13. gadsimta Mindauga valdīšanas laiku Lietuvā.

Karnegi koncertzāle ir gandrīz simt gadu veca, te notiek daudzi ievērojami koncerti. Tur četri balkoni, kopā 2800 vietu, kas visas bija gandrīz izpārdotas. Ja pieskaita uzveduma dalībniekus, koncertā bija ap 3000 dalībnieku, vairums vecākās paaudzes, tomēr netrūka arī vidējās un jaunās paaudzes. Kaut vairums apmeklētāju bija no Ņujorkas un apkārtnes, varēja redzēt arī no citām pilsētām, tāpat daļa bija cittautieši, gan amerikāņi, gan lietuvieši un igauņi. Pirms uzveduma lietuviešu Ņujorkas laikraksts Draugas bija ievietojis plašu rakstu ar uzņēmumiem par māksliniekiem un rīkotājiem. Ņujorkas igauņu laikraksts operas sagatavojumu bija pieminējis īsākā rakstā.

Alfrēda Kalniņa Baņuta ar savu mūziku, koŗa un solo dziesmām var konkurēt ar citām operām, ja kāds rūpētos par šī darba iestudēšanu. Latviešiem Ņujorkā nav tik daudz līdzekļu, lai šo darbu izrādītu ar kostīmiem un dekorācijām, bet laba darba izrādīšanai iespējams atrast cittautu māksliniekus, kas spēj savas lomas nodziedāt latviešu valodā.

Ņujorkā nav vairs iespējams sarīkot dziesmu svētkus vai citus līdzīgus tautas sarīkojumus, jo dzīves dārdzība šinī lielpilsētā ir augsta, tāpēc jāatrod citas iespējas, kā ar augstas kvalitātes sarīkojumiem saistīt tautiešu uzmanību.

Šī un citu līdzīgu sarīkojumu dvēsele ir diriģents Andrejs Jansons, kas ar neizsīkstošu enerģiju un ticību paveic neiespējamo. Projekts sākumā likās tik liels, ka daudzi šaubījās par tā īstenošanu. Pilnā zāle rādīja, ka Ņujorkā ir iespējams pulcināt apmeklētājus no tuvākās un tālākās apkārtnes, ierodoties Ņujorkā īrētos autobusos vai personīgās automašīnās. Dažiem tālākiem viesiem plūdu dēļ nokļūšana mājās sagādāja grūtības, jo sarīkojuma dienā austrumos no Ņujorkas nolija līdz 10 collām (25 cm) lietus.

Andrejs Jansons bijis vairāku citu augstas mūzikas kvalitātes sarīkojumu iecerētājs un rīkotājs. Nākotnē viņš paredzējis iestudēt dziesmu spēli Masku balle Vēju kalnā ar Nikolaja Kalniņa tekstu un Daces Štauveres-Aperānes mūziku. Šī darba izrādīšanu Gaŗezerā noraidīja.

Par Baņutas panākumiem Ņujorkā liecināja ziedu klēpji māksliniekiem, desmit minūšu aplausi un piekrišanu saucieni uzveduma beigās, kā arī ilgie aplausi pēc cēlienu beigām.

V. Irbe

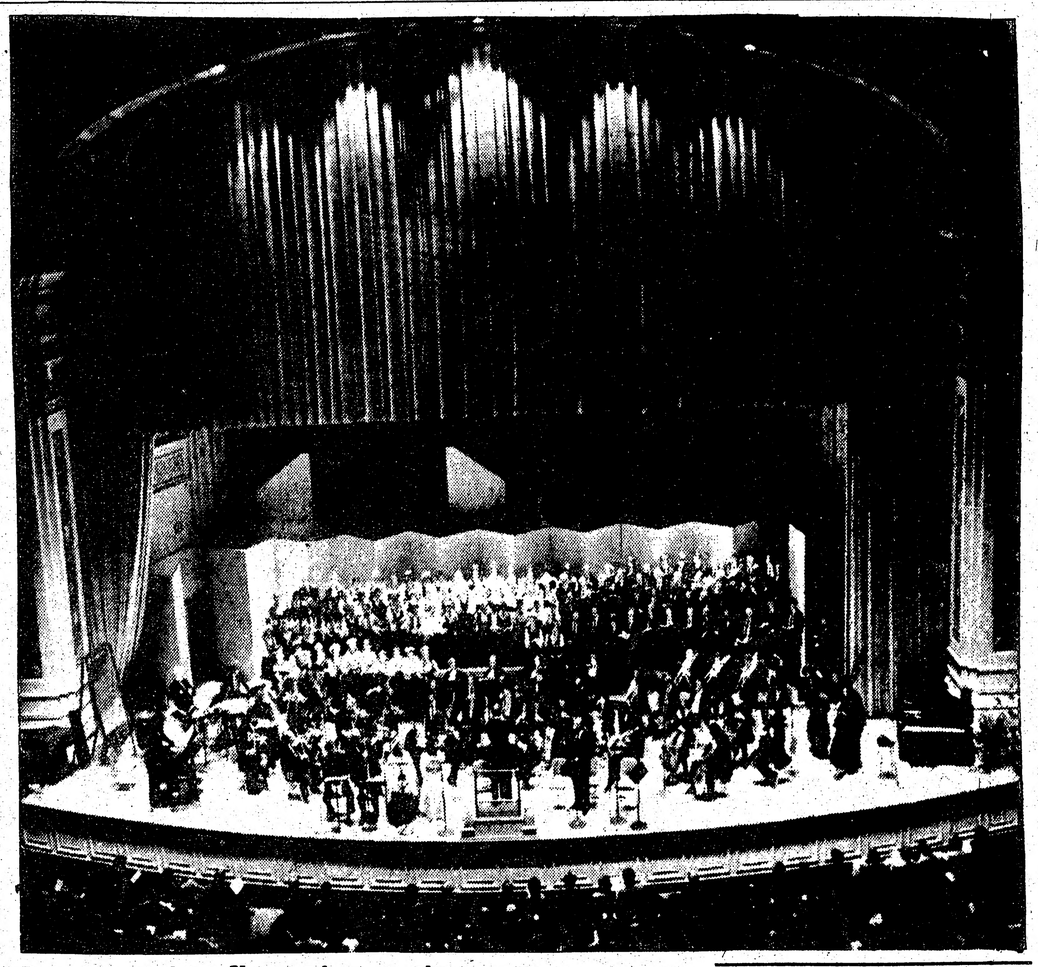

Baņutas uzvedums Karnegī koncertzālē.

Žanim Unāmam 80

Publicistam, redaktoram, skolotājam, pāri par 20 grāmatu autoram 19. jūnijā apritēja 80 darbīga mūža gadi. Viņš dzimis 1902. gada 19. jūnijā Sesavas pagastā. Tēvs Ludvigs bijis amatnieks. Jaunais Žanis beidzis Jelgavas klasisko ģimnaziju, pēc tam skolotāju kursus. Latvijas universitātē studējis teoloģiju un tieslietas. Bijis skolotājs pamatskolā un vidusskolā. Jau jaunieša gados viņu ir aizrāvusi rakstu pasaule un notikumi mūsu jaunās, brīvās valsts dzīvē. Drīz raksti par kultūras, sadzīves un politiskām problēmām ar Žaņa Unāma vārdu sāk parādīties avīzēs un žurnālos.

Ieskaitot trimdas periodikā rakstus, Žanim Unāmam avīzēs un žurnālos būs publicēti tuvu pie 1500 rakstu. Latvijas brīvības gados Žanis Unāms ir bijis pats redaktors vairākos izdevumos. Strādājis arī par Rīgas pilsētas 10. bibliotēkas pārzini. Vēl jauns gados, viņš saraksta grāmatas, kas pievērš latviešu sabiedrības un Latvijas valsts dzīves vadītāju uzmanību. Latvijas prezidenti Žanim Unāmam ir uzticējuši uzdevumus un darbus, kas kalpo mūsu gara kultūras un valsts dzīvei. Viņa grāmatas ir saņēmušas Kultūras Fonda godalgas un Krišjāņa Barona prēmijas. Būtu patīkami un vērtīgi, ka tāda Žaņa Unāma grāmata kā „Latviešu tautiskās kustības trimdinieki" varētu iznākt atjaunotā izdevumā.

Žaņa Unāma daudzās grāmatas, kas iznākušas trimdas gados, ar analītisku redzību ainavo Latvijas gaišos brīvības gadus., mūsu brīvības norietu, vēlāk Staļina un Hitlera okupāciju drūmos laikus, kas sāka ievainot mūsu tautu fiziski un morāliski. Žaņa Unāma stāstījums šinīs grāmatās nav „sauss", bet pilns ar dzīvi, cilvēkiem un notikumiem. Ar apbrīnu un cieņu varam teikt, ka savās grāmatās ar detaļu notikumu un personu uzskaiti viņš parāda sevišķu atmiņas spēju. Tādu autoru mums nav daudz. Otrs tāds mūsu kultūras un politiskās vēstures izcils saglabātājs rakstos un grāmatās ir rakstnieks un redaktors Oļģerts Liepiņš. Viņu abu raksti un grāmatas ir un būs bagātīgs avots Latvijas vēsturniekiem. Šādus materiālus savās grāmatās Žanis Unāms ir spējis dot tāpēc, ka viņš sava mūža pirmo pusi gandrīz vienmēr ir bijis, kā saka, vētras acī. Vācu okupācijas laikā viņš vadīja Kultūras departamentu. Tur jo bieži viņam iznāca gan ar diplomātiju, gan ar atklātu pretestību sargāt mūsu atlikušās gara dzīves brīvības pret Reichskomisāra uzbāzīgajiem rīkojumiem.

Savas trimdas dienas Žanis Unāms vada Vācijā un vēl vienmēr kalpo savai tautai ar drosmīgu rakstītu vārdu, tāpat kā viņš to darījis visā sava mūža gājumā. Jubilārs ir arī šīs avīzes līdzstrādnieks. Vēlam viņam no sirds: Daudz baltu gadiņu, Laimīte, lemi!

J. Klīdzējs

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

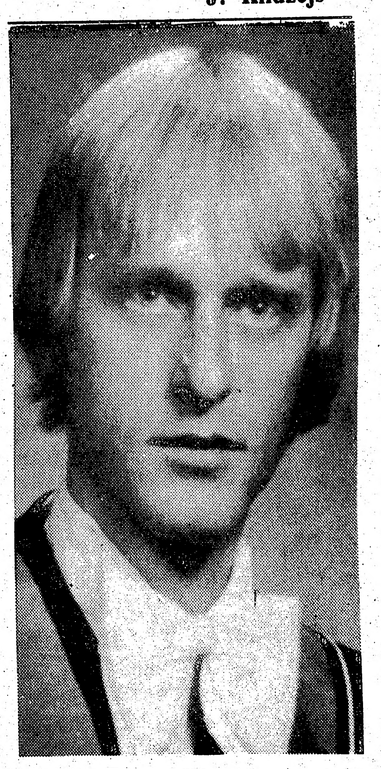

Andis Zīlāns Waterloo universitātē ieguvis Bachelor of Environmental Studies — Honours gradu. Andis ir Fr. Lataviensis saimes loceklis.

To pašu latviešu valodu vien runājam

Neradīsim vēl lielāku sajukumu trimdas rakstu valodā

Latvija Amerikā 17. aprīļa numurā ievietojusi divu jaunu latviešu Olafa Brūvera Toronto un Dr. Gunāra Nāgela Sidnejā 18. novembŗa svētku runas — Pa kuŗu ceļu iesim? Viņi abi grib atrast pareizo ceļu, kas trimdas latviešus savestu kopā ar tautu Latvijā. Nāgels domā, ja esam un gribam palikt latvieši, tad mums jābūt kādai kopības sajūtai ar lielāko tautas daļu Latvijā. Mums vismaz būtu jālieto viena un tā pati valoda. Viņš atzīst, ka trimdinieku valoda sāk deģenerēties. Lai valodu uzturētu, tai jābūt dzīvai un augošai, tai jāattīstās visu laiku. Latvijā esot šī dzīvība, tāpēc latviešiem Latvijā mūsu valoda sākot jau izskatīties archaiska.

Nezinu, vai jaunais doktors ir valodnieks un cik daudz pētījis atšķirības starp mūsu un tagadējās Latvijas latviešu valodu. Tiešām valoda mainās, gan tādējādi, ka nāk klāt arvien jauni jēdzieni un līdz ar to jauni vārdi. Vecie jēdzieni, vecie lietvārdi, ar kādiem vairs nav izdevības ikdienas dzīvē saskarties, kļūst par archaismiem, bet pamata valoda tomēr paliek. Un tā ir tāda pati kā te, tā tur.

Par mūsu ,,archaisko valodu'' esmu dzirdējis arī no citiem. Šis apgalvojums izteikts ar humoru. Latvijā neesmu bijis, vienīgi sarakstos, ne ar tiešajiem vai netiešajiem turienes varas pārstāvjiem, bet ar saviem tuviniekiem — radiem. Vēl nesen tie izteica prieku par manu tīro, skaisto latviešu valodu. Dzimtenē valoda esot piesārņota.

Turienes latviešu valodu vārda tiešā nozīmē šeit mēs nemaz nespējam ieviest. Latvijā zem komūnistu varas laika tecējumā radīti pavisam citi jēdzieni, citi nosaukumi. Kā mēs sarunu valodā un arī rakstos ieviesīsim kolchozus, sovchozus, jo tādu mums nav. Vienīgi humorā vai rakstos par dzīvi Latvijā. Tāpat mūsu leksikā neieviesīsim brigādes un brigadieŗus, pirmrindniekus, darba varoņus, slaucējus, traktoristus, zootechniķus, cūkkopes un citus nosaukumus, kas ieviesti puišu, meitu, lopkopības pārraugu un citu lauku strādnieku vietā. Laukus vairs neapstrādā ar mašīnām, bet ar techniku.

Jēdzieni un daudzi nosaukumi mainīti vispārējā dzīvē. Latvijā vairs mašīnas un ierīces neplīst, nebojājas, nemaitājas, bet avarē. Avārijas notiek mājās, uz ceļiem, darba vietās. Līdz komūnistu laikam avarēja tikai kuģi vai lidmašīnas. Arī daļas vai sīkdaļas pazudušas, to vietā radušās detaļas. Tās gan sāk ieviesties arī pie mums.

Tukšie trauki pazuduši, to vietā stājusies tara. Avīzēs ievietoti aizrādījumi, kur pieņem taru, arī stikla taru — tukšās pudeles. Tāpat Latvijā preču netrūkst, bet ir gan limita preces. Tāpat kafejnīcās, viesnīcās un ēdnīcās neapkalpo viesmīles, aptiekšnes, bet gan oficiantes. Bijos, kantoŗos sastāda grafikas un plānus un noformē citus dokumentus. Reizēm ,,noformē'' arī savas domas. Šo ,,noformēšanu'' esmu pamanījis arī vienā otrā rakstā mūsu laikrakstos. Tur arī nesastāda, nesakārto, bet apkopo.

Visbiežāk lietotais vārds Latvijas laikrakstos ir kollektīvs, gan ar vienu l. Ārstu, skolotāju, dziedātāju, dejotāju, aktieŗu, skolēnu, strādnieku un citi kollektīvi. Avīžu rakstī piebārstīti ar šiem ,,kollektīviem'', kas nekā neizteic, tāpēc, laikam, paši šie kollektīvi sevi tāpat dēvē par koŗiem, kopām, saimēm vai ansambļiem.

Latvijā, sevišķi ārstniecībā, atmesti gandrīz visi vecie, latviskie jēdzieni, bet ieviesti grieķu un latīņu. Piem.: profilakse, slimības novērošanas laiks. Zobārstniecības vietā ienākusi stomatoloģija. Latvijā vairs nevienu neievaino, bet visi iegūst traumas. Latvisks gan jaunvārds — medmāsa, žēlsirdīgās māsas vai vienkārši māsas vietā. Ambulanču vietā radušās poliklīnikas.

Ārpus šiem no visām valodām ņemtajiem latvisko jēdzienu aizstājējiem latviešu dzejnieki un rakstnieki tur darinājuši arī jaunvārdus, parasti no salikteņiem. Visbiežāk laikrakstu rakstos lietotais jaunvārds ir likumsakarīgi, mazāk jau dīkstāve, labiekārtots. Vispār turienes valoda piebārstīta ar salikteņiem.

Paši žurnālisti ieviesuši vārdus reids un reiss latviskā izbraukuma vietā. Vairāki žurnālisti tad nu bieži dodas reidā uz kādu kolchozu vai rūpnīcu, kuŗas tad vēlāk apraksta. Kā zināms, reids ir angļu, bet reiss vācu vārds.

,,Jaunvārdi'' turpretī ir studiks (cilvēks, kas mācās kādā studijā) un priekšvārdots darbs, grāmata, kuŗai kāds autors uzrakstījis priekšvārdu. Sanāksmes, sapulces, sēdes aizstātas ar plēnumiem. Notiek Rakstnieku apvienības, komponistu un mākslinieku un citu plēnumi. Pavisam ,,dzejiski'' skan šāds paziņojums: Latvijas augstākās padomes tāda un tāda sasaukums plēnums. Mums savā laikā vienkārši izziņoja Saeimas sēdes.

Daži valodnieki (Daina Nītiņa) tagadējās Latvijas latviešu valodu ar visiem svešvārdiem un ,,jaunvārdiem'' dēvē par demokratizētu valodu. Ko mēs ar šādu ,,demokratizētu'' valodu iesāksim, jo mums ir pavisam citādi jēdzieni, cita vide. Mūsu, tāpat turienes valodā, pārņemti jaunizgudrojumu, sevišķi techniskajās jomās, nosaukumi. Vienu otru gan Latvijā raksta savādāk nekā mēs. Tur, piemēram, vairāk raksta televīzors, mēs televīzija. Tur tāpat ir mini un mikro. Miniautobusi, mikro rajoni — pilsētu jaunie rajoni. Džīnas, zilās nātnās bikses, viņiem ir džīnsas. Lauksaimniecības atsevišķās saimniecības viņi sauc par fermām (no franču valodas), mēs par farmām kā Amerikā, lai atšķirtos no būvniecībā lietotajām dzelzs vai koka sijām, kuŗas svešvārdā sauc par fermām. ASV prezidentu turienes laikraksti dēvē par Reigenu, mēs visos rakstos saucam par Rēgenu.

Jāpiebilst gan, ka turienes izdevumos svešos uzvārdus raksta tā, kā tos izrunā latviski. Pat Brežņevam neatmet galotni un neraksta krieviski zem oficiālajiem paziņojumiem. Pie mums šinī ziņā liels sajukums, tāpat kā ar pareizrakstību. Katrs raksta kā iedomājas, un daži redaktori vai nu negrib, vai neuzdrošinās labot. Šis sajukums ir arī tādā svarīgā izdevumā kā ,,Latvija šodien'', kur katrs raksta autors uzvārdus rakstījis savādāk. Tāds pats juceklis ir pareizrakstībā.

Turienes valodai plūsos sieviešu uzvārdu rakstība ar sieviešu galotnēm. Mūsu rakstībā ar sieviešu uzvārdiem ir tāds pats sajukums kā ar svešu uzvārdu un vietu vārdu rakstību. Abās valodās gan tema un temats, pārvērtušies vienā — temā, tur ar garo e. Mums valoda nebija jādemokratizē un varējām krāšņuma, bagātības dēļ mūziķā palikt pie temas, bet citās mākslas jomās pie temata. Tur gan vēl palikuši divi vārdi: attieksmes un attiecības. Mums palikušas vairs tikai attiecības, vai nu tās attiecas uz cilvēkiem, lietām vai skaitļiem.

Latvijā valodu ietekmējuši apstākļi, vide, tāpat kā mūsu citi apstākļi, citā vidē. Atšķirība ir ,,likumsakarīga'', izsakoties turienes izteiksmē, bet to pašu latviešu valodu runājam mēs šeit trimdā un mūsu lielākā tautas daļa Latvijā.

Pat pašā Krievzemē jeb Padomijā, kur valda viena vara un daudzo tautu ,,vienotāja un saprašanās tilts'' ir krievu valoda — laika tecējumā izveidojušās jau divas krievu valodas un pat divas krievu literātūras. Maskava par to klusē. Ka pastāv divas krievu valodas, tāpat divas literātūras, to atzina ārpus Krievijas federālās republikas, kā tagad sauc Krieviju, dzimušie, uzaugušie un citās ,,republikās'' dzīvojošie krievu rakstnieki savā kongresā Latvijā Rīgas jūrmalā. To valodu un dzīves ziņu ietekmējušas turienes valodas un apstākļi. Šo rakstnieku literātūrai ir citāds skatījums nekā pašu krievu, teiksim, lielkrievu literātūrai. Šie rakstnieki sevi nekādā ziņā neuzskata par atlūzušu zaru, kā senāk Rīgas sudiķi teica par mums.

Par šo krievu rakstnieku, savā ziņā trimdinieku, kongresu rakstījis arī Rīgas laikraksts Literātūra un Māksla.

Ojārs Aiks

Mūsu jaunatne ir latvisko tradiciju un mūsu kultūras kopēja un saglabātāja.

LATVIEŠU APRIŅĶI

● Latviešu lauksaimniecības biedrības biedru pilnsapulci 6. jūnijā Ž. Bukovska saimniecībā vadīja Ž. Bukovskis, protokolēja K. Spalviņš. Biedrības vārdā Ž. Bukovskis ar dāvanu sveica jaunlaulātos Aleksi un Mariju Kalniņus. Par valdes darbību ziņoja valdes priekšs. Ž. Bukovskis. Kopš iepriekšējās pilnsapulces bijuši trīs sarīkojumi, kas devuši 756.95 dol. atlikumu. Ar ziedojumiem atbalstīts LBF, Latviešu Centrs Toronto, Minsteres ģimnazija un Toronto latviešu skola.

Biedrībā iestājušies 10 jauni biedri. Par Lauksaimniecības biedrības goda biedru ievēlēja Robertu Biti, kas ilgus gadus bijis dažādos amatos un vēl ar saviem 80 gadiem saimnieko savā 100 akru saimniecībā Dundalkas tuvumā.

DV Druvas nod. rudenī Šelburnā rīko 20 gadu darbības atceri. Lai nemazinātu šī sarīkojuma labu izdošanos, Plaujas svētki plašākā apmērā nebūtu rīkojami. Sapulce ierosinājumu pieņēma.

Valdi ievēlēja līdzšinējā sastāvā: priekšsēdis Ž. Bukovskis, valdes locekļi K. Spalviņš, L. Geislers, R. Geislers, V. Bērziņš. Revīzijas komisijā: E. Berķis, H. Ozoliņš, A. Kalniņš. Sapulces dalībniekus iepriecināja jaunākā biedre Ilze Spalviņa ar ārijas dziedājumu A. Bukovska klavieŗu pavadījumā. Pēc sapulces bija kopējs groziņu vakars ar dziesmām.

T. S.

Meklēju
līdziedzīvotāju savā mājā.
Lūdzu zvanīt pēc pl. 18
636-4986.

Alīses un Luža Kalniņu darbu izstāde Toronto

Būdami ilgus gadus mākslinieku vienības Latvis biedri, Kalniņi gandrīz ik gadus ir izstādījušies Toronto, kaut vai tikai ar vienu vai pāris darbiem, tādā kārtā nedodot iespēju nopietnāk iedziļināties viņu darbos. Viņu patstāvīgā izstāde Ziemeļjorkas pilsētas bibliotēkā tāpēc radīja saprotamu interesi.

Skatītājs vispirms cenšas novērtēt šī laulātā pāŗa darbu līdzības un atšķirības. Abu Kalniņu raksturīgākā mākslinieciskās izteiksmes pamatīpašība nenoliedzami ir idejas risinājuma absolūta vienkāršošana. Atmests viss, kas dotu mazsvarīgu detaļu skaistu izgreznojumu, tāpat arī gleznotāju rutīnas triku lietošana, kas bieži spēj sajūsmināt mākslas baudītāju. Darbā ievieto tikai esenciālos elementus; atmetot tos, darbi kļūtu abstrakti, zaudējot savu primāro ideju.

Ar to arī abu Kalniņu mākslinieciskā gara radniecība beidzas. Luža Kalniņa pieeja savām skulptūrām būtu salīdzināma ar franču prozistu vai mūsu pašu Anšlava Eglīša pieeju mākslai: pirms katra mākslas darba radīšanas ārkārtīgi daudz enerģijas un laika tiek veltīts temata pētīšanai, attēlotās idejas pilnīgai pārzināšanai.

Alīses Kalniņas pieeja gleznie cībai, vismaz pēdējos gados, ir spontānāka. Atradusi ideju un uzskicējusi mazā formātā, viņa ķeras pie darba, nevācot studiju materiālus detaļu pilnīgākai attēlošanai. Līdzīgā kārtā dažreiz improvizē mūziku un dzejas mākslu.

Kā jau minēju, vairums Alīses Kalniņas izstādīto darbu radīti pēdējos divos gados. Mēģinot sasniegt absolūtu vienkāršību, tiek noliegta arī lietojamā materiāla rakstura īpašību starpība starp akrilikas un eļļas gleznie cības krāsu virsmām. Tikai nedaudzos darbos klasiskās gleznie cības pieejas principi ir lietoti; tā 9. nr. gleznā Ceriņi ir redzami gaismēnas risinājumi, kā arī 26. nr. Tulpes, kur virsmas problēmām pievērsta speciāla uzmanība. Mākslinieces iekšējo pārdzīvojumu rezultātā radušās trīs variācijas par temu „trankvilitāte". Dažādība tikai koptoņu izvēlē. Raksturīga vienkāršība divos radniecīgos darbos — 11. nr. Rudens un 8. nr. Ziema. 21. nr. Ēna un 22. nr. Ekļipse darbos dominē simbolisms.

Ja vairums Alīses Kalniņas darbu uzbūvēti uz koptoņu attieksmēm, tad spēcīgāki un kontrastējošāki toņi parādās 28. nr. Atspīdums. Tāpat vienā no senākiem darbiem — 32. nr. Ziema labi parādītas virsmas un virzienu problēmas. Arī 34. nr. Rudens sniedz spēcīgus kontrastus siltu un aukstu toņu mijiedirbē.

Alīsi Kalniņu valdzina vispārcilvēcīgas psiholoģiskas problēmas. Tā viņas 13. nr. Ceļojums grafiski itin veikli attēlo laika problēmas vai tīri Einšteina relātīvitātes garā. 19. nr. gleznā Māte ar bērnu visos laikos tik vitālā tema parādīta neparastā kompozicijā — kontrastējot dotos elementus kā krāsu, tā līniju negaidītā atrisinājumā.

Lielu vērību māksliniece pievērš reliģiski filozofiskām problēmām. Dzīves bezcerība un gara vientulība iemūžināta 29. nr. darbā Vientulība, tāpat kā dziļi pārdzīvotā 27. nr. Saules Riets. 33. nr. Kaijas ir viens no vecākiem izstādītiem darbiem.

Alīses Kalniņas gleznie cības evolūciju labi parāda 7. nr. darbs Atmošanās un vēlākā laika 1. nr. Labrīt, saule salīdzinājums.

Pretēji ļoti subjektīvai Alīses Kalniņas pieejai, Ludis Kalniņš grib būt, un tiešām arī ir, pilnīgi objektīvs. Krietni pārzinādams tēlnieka amatu, ko rāda viņa daudzie reliģiskie maizes darba paraugi kā akmenī, tā bronzā, Ludis pēdējā laikā nodevies ikdienas individu raksturu nesaudzīgai attēlošanai. Viņa darbi 42. nr. Klauns, 43. nr. Cīkstonis un jo sevišķi 45. nr. Bokseris sniedz ne tikvien koncentrētu fiziskās personas apraksts, bet pieskaŗas arī dziļākai psiholoģiskas dabas risināšanai. Viņa 44. nr. Kustība, pretēji pārējiem viņa izstādītajiem darbiem, nav frontāla rakstura, bet radīta tipiskā trīsdimensionālā uztverē — apskatāma no visām pusēm. Kas zina, tās vieta, protams, daudz lielākā mērogā, varētu būt kāda latviešu centra pagalma vidū.

Technisku iemeslu dēļ izstāde bija sarīkota pilsētas bibliotēkas telpās, nevis pašu latviešu īpašumos. Ieguvumā — daudz lielāks nelatviešu skatītāju skaits. Zaudējumos — ierobežotais apmeklēšanas laiks, sevišķi sestdienās, slēgts svētdienās.

J. Kuga

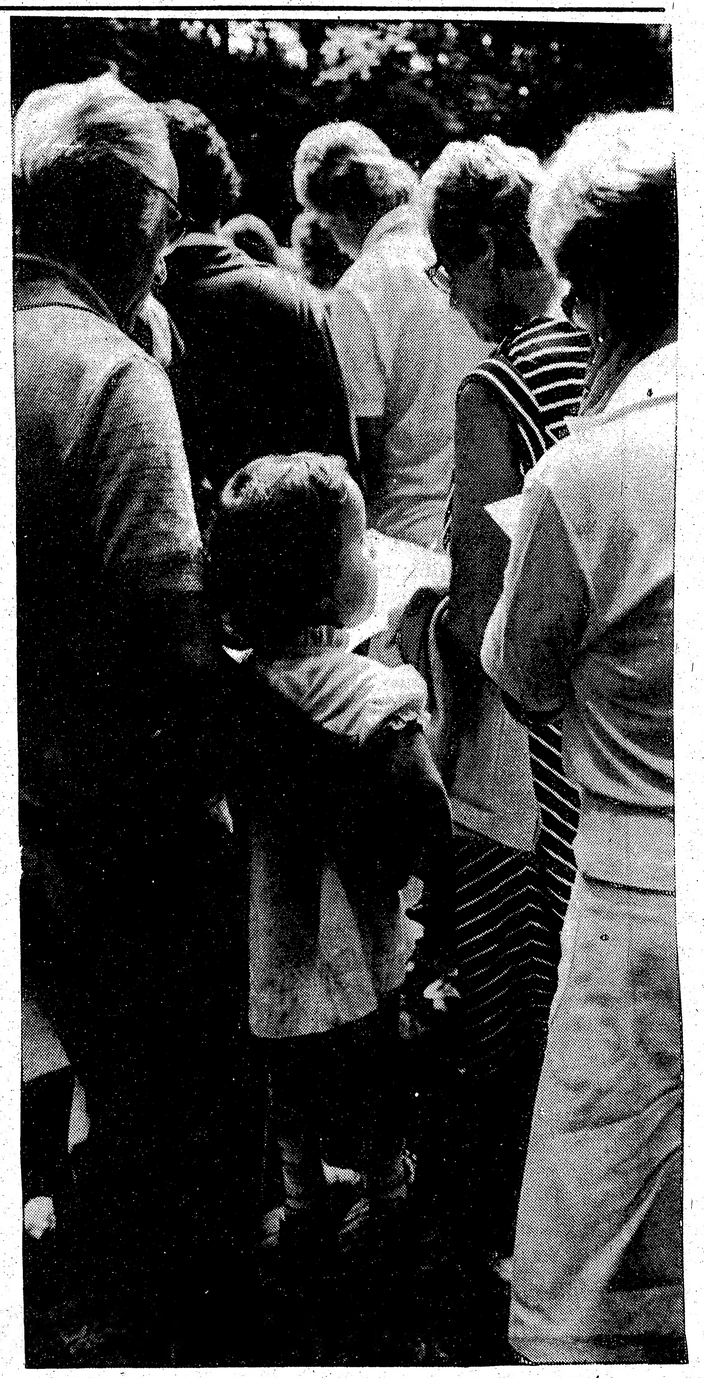

Brīvdabas dievkalpojumā Sidrabenē. Foto J. Ligers.

Saules Josta Montrealā

Kādas Latgales sētas „Upmala" (tagad vairs Latvijas robežās neietelp) viena mūža ritms, vingri augumi, jaunas sejas, tīras un skanīgas balsis, vairākkārt mainīti novadu tērpi, saskaņoti un acij tīkami deju ritmi, Skaidrītes Darius teicamais uzveduma iekārtojums un dziļi iejutīgā choreografija, tautas melodiju mūzikālais ietērps (labs skaits mazāk dzirdētu, daiļu melodiju), darbdienas vakarā līdz pēdējai vietai piepildītā Westmount vidusskolas 700 vietu zāle, divos autobusos un vairākās privātās mašīnās atbraukušie skatītāji no Otavas (apm. 120) — īsumā rakstu rīgākais Austrālijas Saules Jostas 25. maija uzvedumam Montrealā.

Tur vienam mūžam līdzi runāja gadu tūkstoši ar latviskām izdarībām un ticējumiem. Laiks, par ko Andrejs Pumpurs savā Lāčplēsī saka: „Sensenos laikos . . . dzīvoja laimīga latviešu tauta". Tālāk tumšas dienas — klausu laiki. „Es izkūlu kunga riju" melodijas pavadījumā klaušinieki pārcieš pazemojumus un beigu posmā smagākā solī simboliski parādās spīts, vienīgais cilvēcīgais balsts grūtu nastu nešanai.

Beigu daļā Līgo ieskaņu gribētos attiecināt uz mūsu valsts patstāvības gadiem, kam atkal seko liktenīgs, vēl nebeidzies laiks. Upmaļu saimnieces iesāktā ziedu vītne izirst, izsūtījumi tundrās — salā un badā. Dziļi smeldzīgs uzveduma posms, kuŗa nobeigumā simboliski attēlotas mūsu visu ilgas un cerības — trīs izsūtītās jaunietes nomet apcietinājuma driskas un lēnām dodas austošas gaismas virzienā.

Svešu zemi staigādams, / Runāš' savu valodiņu — visu dalībnieku apliecinājums uzveduma beigās.

Sešos gados nu jau trešā viesošanās citos kontinentos — latviešu centros. Nebaidoties ceļa izdevumus piemaksāt, Saules Josta dara apbrīnojamu darbu. Kaut gūtais pārdzīvojums mūsos neizbeigtos ar izrādes beigām!

Jaunatne savā darbā var pārvarēt daudz šķēršļu, it sevišķi vēl tad, ja darbu balsta vecākā paaudze ar savu piemēru. Saules Josta un Skaidrīte Darius nedalāmi. Visa cieņa!

Pateicībā pa ziedam katram ansambļa dalībniekam, kopai rīkotāju adrese un skatītāju ilgi, sirsnīgi aplausi.

D. V.

DV Montrealas nodaļas jaunā valde: 1. rindā otrs no kreisās valdes priekšsēdis Jānis Norvels, trešā no kr. — vanadžu kopas vadītāja Ērika Vītiņa. Foto P. Agrums.

DV Sv. Katrīnu vanadžu kopa gatavojas 2. oktobrī atzīmēt 30 gadu pastāvēšanu. Otrā rindā kopas vadītāja Millija Zvejniece.

JĀŅA DALIŅA PIEMIŅAS FONDS

ziņo: — Lai uzturētu Tēvzemes balvas laureāta, pasaules rekordista Jāņa Daliņa piemiņu un mudinātu latviešu jaunatni kalpot tiem nacionālajiem ideāliem, kam savā dzīvē sekoja Latvijas dižais sportists un patriots, Jāņa Daliņa fonds nodibina un piešķiŗ Jāņa Daliņa piemiņas balvu A $1000 apmērā. Balvas kandidāti var būt personas vai organizācijas, kas brīvajā pasaulē var būt paraugs latviešu jaunatnei ar savu latvisko stāju un ar cildināmiem veikumiem nacionālā vai sporta laukā un par pakalpojumiem Latvijas atbrīvošanas cīņā un darbā. 1981. gadā balvu pirmo reizi piešķīra Olafam Brūveram ASV.

Balvas piešķiršanai fonda valdei pieprasāmas veidlapas, kas izpildītas iesūtāmas atpakaļ ne vēlāk par 1982. gada 15. augustu, tās adresējot:

JĀŅA DALIŅA PIEMIŅAS FONDA VALDEI,
c/o V. Eglīte, G.P.O. Box 382-G, Melbourne,
Vic. 3001, Australia.

DZIESMA AICINA, DZIESMA VIENO!

7. DZIESMU DIENAS GAŖEZERĀ
1982. GADĀ.

Piektdien, 13. augustā

pl. 19.30 Kronvalda zālē koncerts. Dr. Uldis Baumanis — vijole, Daira Langena-Kalnāja — klavieres. Ieeja 6 dol., skoln. un pens. 4 dol.

Sestdien, 14. augustā

pl. 9.00 Koŗu kopmēģinājums Dziesmu lejā.

pl. 10.00 Mūzeja un daiļamatnieku darbu skates atklāšana vidusskolas telpās virs mūzeja. Vad. O. Grīns.

pl. 11.00 Kronvalda zālē koncerts. Ansamblis ,,Melodija'', vad. Gunta Plostniece. Ieeja 6 dol., 4 dol.

pl. 18.00 Koŗu koncerts Dziesmu lejā. Dir. E. Brusubarda II, E. Brusubarda III, G. Kalmīte-Skujiņa, V. Maksiņa, V. Meļķis, A. Vintere-Brugmane, J. Zuika. Ieeja 6 dol., 4 dol., 1 dol.; piemaksa par krēslu.

pl. 21.00 **Dziesmu balle** Dziesmu lejā. Spēlēs ,,Atmiņas''. Ieeja 4 dol.

Svētdien, 15. augustā

pl. 11.00 Dziesmu dievkalpojums. Čikagas Ciānas ev. lut. draudzes koris, dir. R. Kalnmals, māc. Leons Vīksne.

pl. 14.00 Kronvalda zālē koncerts. Ansamblis ,,Melodija'', vad. Gunta Plostniece (sestdienas koncerta atkārtojums). Ieeja 6 dol., 4 dol.

Apmešanos aizrunāt: (616) 244-5441.

UZ REDZĒŠANOS 7. DZIESMU DIENĀS GAŖEZERĀ!

DZIESMA AICINA, DZIESMA VIENO!

Sezonas atklāšana Gaŗezerā. Karogus uzvelk S. Logins un A. Rieksts. Foto V. Jaunkalnietis.

Latviešu Baņuta

Ar šādu virsrakstu iespaidīgais laikraksts The New York Times 8. jūnija numurā apraksta latviešu operas uzvedumu Karnegī zālē. Raksta autors Bernards Holands.

Rakstā norādīts, ka katrai Austrumeiropas etniskai grupai ir vismaz viena opera, kas dod nacionālu lepnumu. Latviešiem tāda ir Alfrēda Kalniņa Baņuta. Ņujorkas latviešu koris, Bronksas simfoniskais orķestris un septiņi solisti piedalījās Karnegī zālē Baņutas uzvedumā, ko laikam pirmo reizi dzirdēja Ziemeļamerikā.

Četru cēlienu trīsstundu Baņuta ir 13. gadsimta faktu un mītu maisījums. Komponista Kalniņa sirds ir ar Smetanu, Dvoržaku un Vāgneru, tomēr jāliecina, ka mūziku viņš ir izpratis.

Tālāk kritiķis apliecina, ka mūzika tiešām bijusi patīkama, bet vajadzīgi dažādi pārsteigumi un iespraudumi, lai pārtrauktu vienmuļību. Bija dažas labas vietas, kā bēŗu beigu aina vai Jāņu nakts svētīšana. Bet to bija par maz.

Ja operai vajadzīgi labi tēlotāji, kas aizstātu žemas kvalitātes izjūtas, tad tādi bija vajadzīgi Baņutai. Diemžēl, diriģents Andrejs Jansons likās apmierināts vadīt orķestri, bet cerēja, ka jūtas radīsies pašas no sevis. Tās neradās. Amatieŗu koris dziedāja sirsnīgi, bet priecīgas barbarisma izjūtas tur nebija. Orķestris bija ciešami labs.

Koncertveida uzvedumu nevar salīdzināt ar skatāmu drāmu, atskaitot sieviešu tautas tērpus. Basbaritons Alģis Grigas dziedāja labi, bet nelaimīgā kārtā viņš vienā laikā spēlēja tēvu un dēlu, bieži pats dziedot sev atbildēja. Maralina Niska dziedāja titullomu, aizķeŗoties pie zemākām notīm, bet varonīgi nodziedāja Kalniņa pārlieku prasīgās augstās notis. Viņa pārdziedāja savu romantisko partneri Viljamu Holu, kuŗa tenoru knapi varēja dzirdēt. Pēdējā teikumā kritiķis piemin arī pārējos solistus. Vk

AICINĀJUMS

Jūlija beigās DV CV sanāk savā kārtējā sēdē, šogad Halifaksā, Anglijā. Plānos un spriedīs par nacionālpolitiskā darba aktīvizēšanu mūsu nacionālās neatkarības atgūšanai, par latviešu trimdas vienotības saglabāšanu, par jaunatnes iekļaušanos latviskā kopībā, par nepieciešamas materiālas palīdzības sniegšanu kā šeit, tā okupētajā Latvijā un izsūtījumā un par daudz citiem jautājumiem, kas skaŗ kā DV organizāciju, tā visus latviešus.

Lai veiktu šos uzdevumus, aicinām ikvienu nacionāli noskaņotu latvieti nākt talkā. Aicinām jaunatni iesaistīties mūsu saimē, lai ar jaunu cilvēku ideju un atziņu ierosinājumiem paplašinātu mūsu darbu un lai tie, kas guvuši pieredzi, varētu pārņemt organizācijas vadību. Aicinām latviešu sievietes pievienoties Daugavas vanadzēm, lai kopā strādājot sekmīgi veiktu darbu kā sabiedriskā, kultūras, tā politiskā laukā. Aicinām vīrus brieduma gados, kas dzīves norūdīti ir jau ar noteikti izveidotiem spriedumiem. Aicinām vecos cīnītājus, kas jaunības gados ar ieročiem stājās pretī mūsu tautas ienaidniekam un kas bija faktiskie DV organizācijas dibinātāji.

Aicinām visus nākt talkā strādāt latviešu tautas labā.

Iestājieties vietējā Daugavas Vanagu nodaļā / apvienībā. Ja jūsu dzīves vietas tuvumā tādu nav, kopā ar saviem domu un uzskatu biedriem, sazinoties ar savas DV zemes valdi, tādu varat nodibināt.

Komūnistus un to līdzskrējējus mēs savās rindās neuzņemam.

J. Frišvalds,
Daugavas Vanagu priekšnieks.
V. Aufmanis,
DV CV locekļis sevišķiem uzdevumiem

DAŽAS PĀRMAIŅAS TRĪSREIZTRĪS GAŖEZERĀ

Tā kā pēdējās nedēļās pieteicies krietns skaits dalībnieku, divas ievirzes — rotu kalšana un latviskā virtuve ir piepildītas. Pensionāru apvienība atsaukusi pensionāru ievirzi mazā dalībnieku skaita dēļ. Atsauktas arī divas citas ievirzes — latviskais ikdienā, godos un sveštautiešiem un latviskie rotājumi — jo šo ieviržu vadītājai darba apstākļu dēļ nav iespējams nometnē piedalīties.

Kopreferātu ciklā: Uldis Ģērmanis — Ko runāja sveši kungi, to tu līdzi nerunā, Rolfs Ekmanis — Par okupētās Latvijas literātūru kopš 70-to gadu vidus, Ilgvara Spilnera diapozitīvu serija un referāts par Latviju šodien; Edmunds Mednis — Latvju rakstu elementi un kompozicija.

Vakara programmu ,,nagla'' varētu būt Juŗa Mazuša sagatavotais uzvedums Pilsētas deja — ar diapozitīviem, mūziku un nometņotāju piedalīšanos. Paredzēta mičošana, ugunskurs, tautasdziesmas un dejas lieliem un maziem. Visi nometnes sarīkojumi domāti Trīsreiztrīs dalībniekiem, nevis plašākai publikai.

8. jūnijā uz nometni bija pieteikušies 124 dalībnieki. Kopā ar darbiniekiem jau gandrīz sasniegts pagājušā gada nometnes skaits (160), bet paredzams, ka dalībnieki vēl pieteiksies uz vēl pieejamām ievirzēm. Par maksimālo skaitu Trīsreiztrīs 1982 Gaŗezera vadība uzskata 200.

Līga Ruperte
Trīsreiztrīs 1982
Gaŗezerā vadītāja

Grāmata
LATVIA
labākā
dāvana
iesvētībās

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 36

Džeralds Fords, kas ASV prezidenta vēlēšanās nesekmīgi aicināja Ronaldu Rēgenu kandidēt par viņa viceprezidentu, tagad lielu muti kritizē Rēgenu, ka tas vairāk norūpējies par ASV baņķieriem (Polijas parādu lietā tiem samaksājis nokavētos procentus), nekā par 35 milj. lielo nelaimīgo poļu tautu. Jauki jau izklausās, bet mēs vēl neesam aizmirsuši, ka vēlēšanu kampaņā televīzijā pārraidītajās debatēs ar Džimiju Kārteru tas pats Fords, miljoniem dzirdot, noliecināja (klupšanas akmens, kādēļ to neievēlēja), ka uzskata poļu tautu par vieno no brīvākajām Austrumeiropā...

* * *

Ka mūsu cālīši latviešu vasaras skolās itin sekmīgi piesavinājušies tēvu valodu, par to viņi paši it lielīgi priecājas savas Jaunatnes apvienības žurnālā Vēja Zvani: skolēnu uzraksti Gaŗezerā uz gaiteņu un ateju sienām tagad pārsvarā jau esot latviešu valodā! — Turpat Vēja zvanos šiverīgā Vita Tērauda (PBLA stipendiāte) lielā atklātībā līksmo: ,,Es tagad baudu — un kas par baudu! — dzīvi Latviešu studiju centrā Kalamazū!'' Laikam taču ne bez pamata studiju centra studentu žurnāls saucas ,,Lejputrija''!

* * *

Komūnisma diktātoru Brežņevu februārī atkal (jau kuŗo reizi?) apmeklējis Sociālistiskās Internacionāles viceprieksšēdis K. Sorsa, kuŗam Iljičs II iestāstījis, ka ,,vēl nekad pēc 2. pasaules kaŗa stāvoklis pasaulē nav bijis tik nopietns kā tagad''. Vaina meklējama ASV, kas draudot izraisīt bīstamas sekas. Pad. savienība, protams, stingri aizstāv mieru, un kompartija īstenojot 26. kongresa norādi ,,sastrādāties ar Sociālistisko Internacionāli'' un ,,tanī ietilpstošām partijām, kuŗām ļoti iespaidīgs sabiedriski politisks spēks''. Sociālistiskā Internacionāle, Kremlim par prieku, bija publicējusi aicinājumu ,,neizmantot krizi (kas to radīja?) Polijā, lai vājinātu atbruņošanos'' (Kremlis priecātos, ja visi citi noliktu ieročus pie malas). Kā zinām, mūsu sociāldemokratu partija arī ir Sociālistiskās Internacionāles sastāvā, kaut gan tās spēks latviešu sabiedrībā nav vēl manīts (atskaitot pāris ALA un PBLA nūdeļainos vecīšus, kas vēl netiek vaļā no soclīdeŗa Brunīša politiskās hipnozes)...

* * *

Laiks atgādināt, ka mūsu cīņas darba kārtā ir gadskārtējās Apspiesto tautu nedēļas pienācīga izkārtošana, t.i. jāgādā, lai ASV prezidenta šī gada Captive Nations Week (CNW) uzsaukums tautai būtu ,,pilnasinīgs'' — atbilstu šīs tradicijas pamatidejai, ka prezidents nosoda komūnistu imperiālistiskās agresijas un mudina, ka komūnistu paklautajām tautām jāatjauno brīvība un neatkarība. Jāgādā arī, lai CNW deklarācijas izdotu arī pavalstu gubernātori, pilsētu galvas, baznīcu vadītāji u.t.t., lai vietējos laikrakstos parādītos lasītāju vēstules par to (liberālais mēdijs savās publikācijās un raidījumos prezidenta izsludināto CNW ignorē). Pašreizējā gaisotne, ka virmo Kremļa velnišķā pret ASV inscenētā un vadītā ,,Miera kustība'', CNW ir ļoti nozīmīga sabiedriskās domas brīdināšanai!

No mums pašiem atkarīgs, lai CNW atgūst pirmatnējo ,,drošo valodu'' — apsūdzību pret komūnisma tiranniju! Turēsim acis un ausis vaļā pret jauniem mēģinājumiem nolikvidēt CNW, kas Kremļa lielkungiem katru gadu no jauna rada garīgu dizenteriju (žurnālā ,,Foreign Affairs'' to atkal ierosinājis neviens cits kā Mērilandes senātors Matiass!). ASV tautas pārstāvji 1959. g. 86. kongresā, pieņemot Senāta rezolūciju nr. 111 un Tautas vietnieku nama rez. nr. 454 un 459, uzdeva ASV prezidentam ik gadus, tik ilgi, ,,kamēr brīvību un neatkarību atgūst visas apspiestās tautas'', jūlija trešo nedēļu izsludināt par CNW. Tā paša gada 17. jūlijā prezidents Eizenhauers šo kongresa aktu, kuŗā norādīts, ka arī Latvija nokļuvusi Padkrievijas imperiālisma verdzībā, izsludināja (73. stat. 212) par saistīgu likumu — Public Law 86, nr. 90.

Kad prezidents Eizenhauers, šo likumu pildot, 1960. gada 18. jūlija nedēļu izsludināja par CNW, viņa uzsaukums Amerikas tautai asos vārdos vērsās pret komūnistiem, kas sev paklautajām tautām atņēmuši brīvību un neatkarību. Aizgājušajos 22 gados, kad apspiesto tautu skaits nemitīgi vēl pieaudzis (*sic!*), ASV turpmākie prezidenti, gadskārtēji izsludinot CNW, pārsteidzošā kārtā (lai tikai nenokaitinātu Kremli, ar kuŗu jātaisa rebes!) Eizenhauera stingro valodu atšķaidījuši, novērsušies no 86. — 90. likuma teksta!

Vislielāko pārsteigumu mums sagādāja pag. gadā prezidents R. Rēgens, kas, savu amatu uzsākot, pirmajā preses konferencē 29. janvārī izraisīja sensāciju (tās apslāpēšanu, diezin kālab, arī mēs sekmējām!), pasakot, ka viņš komūnistus, viņu tieksmēs pēc varas sagrābšanas pasaulē, uzskatot par meļiem un viltniekiem, taču savā pirmajā CNW uzsaukumā viņš meistarīgi izvairījās pieminēt vārdiņu ,,komūnisti'', par ko runā Public Law 86 — 90! Prezidents R. Rēgens pieminēja gan marksisma-ļeņinisma ideoloģiju, gan lauztos Jaltas nolīgumus, norādīja, ka miljoniem Austrumeiropā un Āzijā nav vairs personiskas brīvības, ka apspiestība izplatās jau uz Afriku, Latīņameriku un Āziju, ka tagad cieš Afganistana un Polija, bet ka visu to nodarījuši komūnisti, tas uzsaukumā apzinīgi bija noklusēts (viņa Baltā nama padomnieku, kas ieinteresēti Kisingera detantes un Rokefellera finanšu saišu ar padomju kolosu paturēšanā, pirksts!).

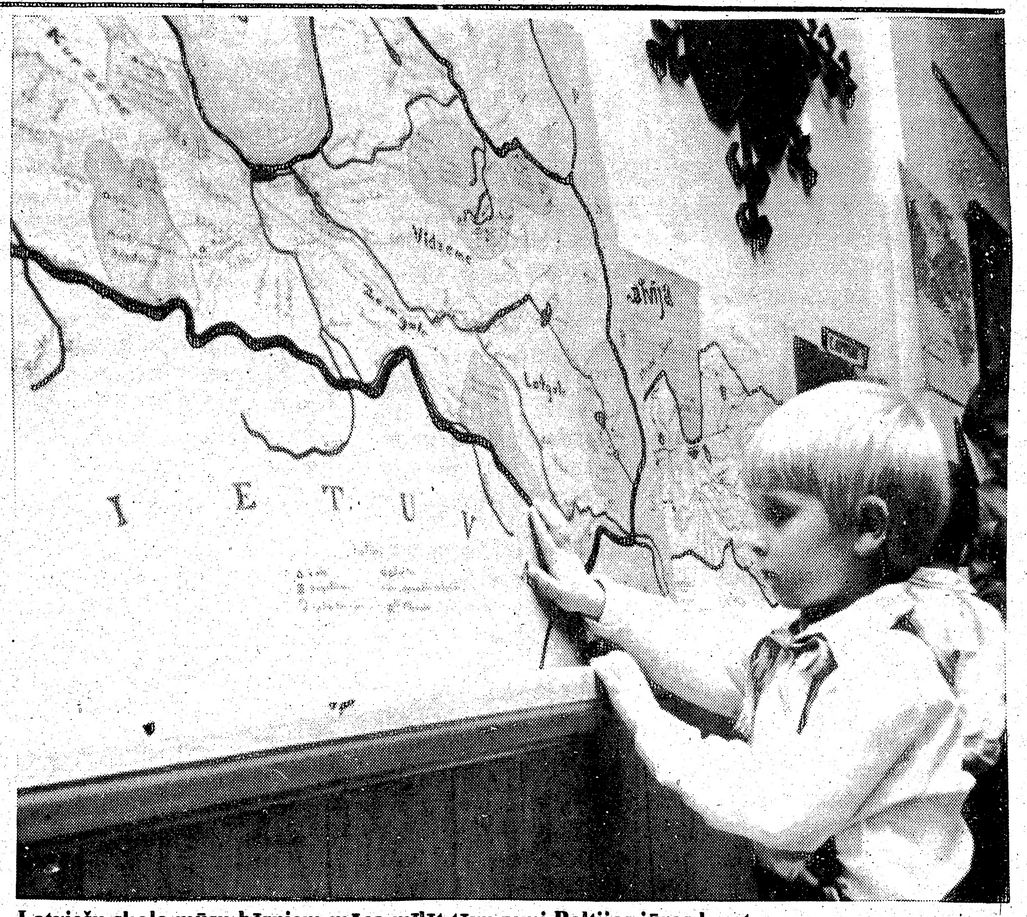

Latviešu skola mūsu bērniem māca mīlēt tēvu zemi Baltijas jūras krastos. Foto J. Liģers.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu pilsētas galva Adams 23. maijā atklāja etnisko grupu dienas. 33 etniskās grupas te ir apvienojušās Daudzkultūru Centrā (Folk Arts), kuŗā par latviešu pārstāvēm darbojas vanadzes Dzintra Eglīte un Ieva Ķere. Katru gadu maija beigās un jūnija sākumā atsevišķās tautības rāda šejienes sabiedrībai savu zemju mākslas un kultūras īpatnības.

Sv. Katrīnu vanadzes izrīkoja Latviešu dienu Daudzkultūru Centrā 24. maijā. Viesus sagaidīja un sveica latviešu ,,karaliene'' Linda Savicka un DV nod. vad. Juris Eglītis. Vanadžu kopas vakarētājas tautas tērpos izrādīja latviskus izstrādājumus, uz vietas aužot dažāda veida jostas, adot tautiskos cimdus un zeķes. Uz galdiņiem bija izlikti vakarētāju tautiskie rokdarbi, kā arī dažāda veida literātūra par latviskiem rokdarbu izstrādāšanas veidiem. Zeltkale A. Korma no Toronto un audēja Velta Vilsone izstādīja savas rotas un audumus. Viesiem bija arī iespēja iepazīties ar Sv. Katrīnu latviešu dzīvi krāsainās slīdītēs un klausīties tautasdziesmu atskaņojumus.

Deju grupas ,,Jandāls'' un ,,Jandāliņš'' H. Šternbergas vadībā iepriecināja skatītājus, un krāšņā tautas tērpu skate, kuŗā paskaidrojumus angļu valodā deva Inta Majoriņa, noslēdza programmas daļu.

29. maijā notika krāšņā Tautību parāde. Latviešu grupai Latvijas karogu nesa DV Sv. Katrīnu nod. vad. Juris Eglītis, ,,karaliene'' Linda Savicka ar margrietiņu ziediem rokās brauca vaļējā automašīnā; viņiem sekoja liela latviešu grupa tautas tērpos. Parāde vijās cauri Sv. Katrīnu galvenajām ielām uz sporta arēnu, kur tautiskie ēdieni un dzērieni sagaidīja nogurušos gājējus un skatītājus. Atsevišķas grupas arī tur vēl sniedza savus tautiskos deju uzvedumus. 6. jūnijā izskanēja gaŗā sarīkojumu virkne ar koncertu Broka universitātē.

Līgo svētki nosvinēti. Foto J. Liģers.

Latvieši tautību parādē Sv. Katrīnās.

TORONTO ZIŅAS

● Sestais Latviešu tehnisko zinātņu kongress šovasar notiks no 3. — 5. augustam Vācijā īsi pēc 5. Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Anglijā, Minsteres latviešu ģimnazijā — Wienburgstr. 52-54 (tālr. 0251-293475).

Kongresa norises programma: 2. un 3. augustā reģistrēšanās un pilsētas apskate. 4. augustā plkst. 9 no rīta kongresa atklāšana ar sekojošiem 8 referātiem. Plkst. 19 vakariņas un jautrais vakars. 5. augustā plkst. 9 referāti; pl. 19 kongresa slēgšana. Kongresa laikā notiks arī Latviešu Inženieru apv. gada sapulce. Darba sekā galvenokārt paredzēti Technikas Apskata un LTTV redaktoru ziņojumi, priekšlikumi Latviešu Inženieru apvienības turpmākai darbībai un prezidija ziņojums par līdzšinējo darbību, pārrunas par nākošo zinātņu kongresu, biedrību un kopu ziņojumi u.t.t. Gada sapulcē var piedalīties Latviešu Inženieru apvienības un Latviešu inženieru biedrības Vācijā biedri. Biedrību un kopu priekšn. aicināti laikus iesūtīt ziņojumus par darbību direktoram rīkotājam būvinž. N. Zoldneram (150 Cameron Ave., Ottawa, Ont. K1S 0X1 Canada). Tāpat arī priekšlikums LIA darbības plašākai izveidošanai.

Sestais zinātņu kongress solās būt interesants un vispusīgs, jo pusi referātu pieteikuši autori ārpus Vācijas. Viesus gaida no kaimiņvalstīm un aizjūras. Tuvākai informācijai, telpu rezervēšanai, event. eksponātu izstādīšanai u.t.t. pieteikšanās pie rīcības komitejas kasiera dipl. inž. V. Zvīdriņa, Landrat Christian Str. 83, 2820 Bremen 71, West Germany (tālr. 0421-600398). Bez viņa rīcības komitejā vēl darbojas inž. J. Liepiņš, priekš. inž. I. Veits, vicepriekšs. un dipl. inž. A. Ludriksons, sekretārs — informātors.

● Latviešu kreditsabiedrības Toronto biedru gada sapulce 12. jūnijā Latviešu Namā bija viena no īsākām bankas darbības vēsturē un ilga tikai ap 1 1/2 stundu. Darbības pārskats bankas biedriem bija izsūtīts iepriekš, tādēļ amatpersonas savos ziņojumos pieskārās tikai galvenajiem punktiem.

Gaŗākais bija valdes priekšs. T. Kronberga ziņojums par problēmām, kas saistītas ar Ontario kreditsabiedr. centrāli, kas nesen nonākusi financiālās grūtībās. Šai sakarībā valde atteikusi ilgtermiņa noguldījumus centrālē. Kreditsabiedrības valde pag. g. decembrī izziņojusi biedru ārkārtas pilnsapulci, lai lemtu par izstāšanos no kreditsabiedrības centrāles; tas pakalpotu kreditsabiedrības interesēm. Īsi pirms tam Ontario valdība pieņēmusi lēmumu, ka visām sabiedrībām, kas bija centrāles sastāvā pirms 1981. g. 1. jūlija, obligāti jāpiedalās likvidācijas fondā. Pēc mūsu ārkārtas sapulces šai ziņā nav vēl notikušas pārgrozības. Valde pārbaudīs iespējas nepiedalīties likvidācijas fondā, kas var radīt nevēlamas sekas mūsu ienākumos.

Sakarā ar rezerves fondu jāpieņem īpašs biedru sapulces lēmums.

T. Kronbergs uzsvēra, ka valde vienmēr centīsies aizstāvēt bankas biedru intereses un strādās viņu labā. Aizvadītais peļņas gads bijis labāks, nokārtoti radušies parādi. Viņš arī izteica cerību, ka šis gads būs vēl sekmīgāks un peļņu varēs atlicināt latviešu sabiedrības pasākumiem.

Priekšsēdis nožēloja, ka 2 valdes locekļi atteikušies no amata pienākumiem. Vicepriekšs. Imantam Šķobem un valdes loc. Guntim Tannim izteica pateicību par viņu darbu.

Īss bija pārvaldnieka A. Dābola papildus ziņojums un aizdevumu komisijas priekšs. A. Kristapsona ziņojums. Revīzijas komisijas priekšs. E. Bērziņš norādīja uz pārskatā publicēto, ka valde rīkojusies atbildīgi un ievērojusi t. upību. Pārskatā revīzijas komisija bija norādījusi, ka vasaras un rudens mēnešos banka maksājusi zemākus augļu. par noguldījumiem nekā šejienes financiālās iestādes, kādēļ daži biedri naudu noguldījuši citur un daži izstājušies.

Pilnsapulce bez iebildumiem apstiprināja līdzšinējo zvērināto revidentu firmu, kā arī ierosināto statūtu grozījumu: Ievērojot Ontario akciju un noguldījumu apdrošināšanas korporācijas (OSDIC) izveidotos standartus stabiliem uzņēmumiem un financiālus darījumus, katrai Ontario kreditsabiedrībai jāuzstāda financiālas stabilitātes rezerve.

Bez 2 no valdes aizgājušiem darbiniekiem I. Šķobes un G. Taņņa šoreiz bija pārvēlams arī T. Kronbergs, kas savu kandidatūru uzturēja. Nominācijas komisija (R. Norītis — priekšs., V. Miklašēvics, L. Ozols) aizgājušo amatpersonu vietā nominēja I. Jenti un Br. Loginu. Sapulce savukārt nominēja A. Upeslāci. Ievēlēja T. Kronbergu (152 balsis), Br. Loginu (133) un I. Jenti (126).

● DV Toronto nod. Aizvesto piemiņas dienas atceres vakarā Arvīds Elgūts runāja par tematu „Upuri apsūdz". Runātājs aizrādīja, ka aizvedēji nebija tikai krievi, bet latviešu izcelsmes cilvēki, tāpat arī aizvesto sarakstu sastādītāji. No aizvestajiem nedaudzi palika dzīvi; kāds aculiecinieks teicis, ka pie Pleskavas atradis 16 aizvesto latviešu bērnu kapu kopiņas. Nomocītie mūs apsūdz — brīdināja viesis — par vienaldzību, kuŗām esam iestiguši šodien.

Koncerta daļā jaunās paaudzes dziedone Laura Zariņa klausītājus iepriecināja ar piecām dziesmām. Klavieŗu pavadījumu veica Pēteris Zariņš. TLTA ģimnazijas š.g. absolvents Zintis Pērkons lasīja 3 deklamācijas, bet dzejniece Biruta Senkēviča skandēja savu veltījumu „Sibirijas mocekles nopūtas". Teicams vakara programmas vadītājs bija nodaļas sarkojumu daļas vad. Alberts Vītols.

Sekmīgs Koncertapvienības darbs

Toronto Latviešu Koncertapvienības pilnsapulcē valdes ziņojumu par trim aizvadītām sezonām nolasīja Arvīds Purvs. Sarīkoti 12 koncerti — 4 katrā. Lielākais sarīkojums bija 1979.g. 3.novembrī — Alfrēda Kalniņa 100. gadskārtas atceres koncerts ar apvienotu Toronto koŗu, solistu un Niagaras Simfoniskā orķestŗa piedalīšanos. Otrs plašāka rakstura koncerts bija 1980.g. 1.novembrī komp.Jāņa Kalniņa skaņdarbu koncerts ar vairāku solistu un koŗu piedalīšanos. Pārējos koncertos piedalījušies:Juris Kuzminovs (čells), Gunārs Larsens (vijole), Anda Zirnīte (klavieres), Ileāna Pētersona (soprāns), Andris Rožukalns (klavieres), Linda Aļļe (čells), Pauls Berkolds (baritons), Arturs Ozoliņš (klavieres), Lilija Zobena (soprāns) un Jaunanglijas ansamblis no Austrālijas.

Abonentu skaits kopā bija 1979/80.g. — 503, 1980/81.g. — 428 un 1981/82.g. — 459. Katrā koncertā pārdotas arī atsevišķas ieejas kartes. Visvairāk Alfr. Kalniņa koncertā - 310.

Par ievērojamo abonentu skaitu ar sevišķu veiksmi un lietpratību rūpējusies abonentu lietu kārtotāja Herta Lejiņa.

Grūtības bijušas ar koncerta telpu īri. Town Hall, kuŗā notiek visi ievērojamie kamermūzikas koncerti Toronto, ir ļoti aizņemta koncertzāle un pēdējos gados mums bijis jārēķinās ar datumiem, kādus var dabūt; paši nevarējām daudz izvēlēties, kaut arī telpas sarunā 12 līdz 18 mēnešus iepriekš. Tādēļ arī nav iespējams rīkot koncertus tikai ceturtdienās, kā tas bija koncertapvienības darbības sākuma gados, bet jārīko tajās nedēļas dienās, kad zāle dabūjama un māksliniekiem attiecīgais datums pieņemams. Vienā sezonā mainījām dažādas zāles, bet abonenti par to izteicās negātīvi.

Nākamā sezonā paredzēti šādi koncerti:

Pirmdien, 25.oktobrī, Ingus Nāruns (čells), pie klavierēm — Anatolijs Bērzkalns

Otrdien, 7.decembrī, Ruta Krumoviča (vijole) un Alvaro Gomez (vijole). Abi mākslinieki no Čiles.

Sestdien, 12. februārī, 1983 g. Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās: Ērika Beitāne (soprāns), Arturs Jansons (altvijole), Edite Timermane (klavieres), Pēteris Zariņš (klavieres), Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis autora vadībā, DV Toronto sieviešu koris Zīle, diriģents - Arvīds Purvs.

Sestdien, 5. martā, 1983.g. Skaidrīte Līduma-Hildebrante (soprāns). Pie klavierēm: Daira Kalnāja-Langena.

Visi koncerti notiks Town Hall, St.Lawrence Centre for the Arts (Front un Scott ielu krustojumā) un sāksies precīzi pl.20.00.

Kasiere Mirdza Jaunzara nolasīja ziņojumu par pēdējo sezonu. Ieņemts 13,124.50 dol., izdots 10,681.32 dol., atlikums 2,443.18 dol. Kopā ar iepriekšējās sezonas iekrātiem līdzekļiem kasē ir 8,678.04 dol.,kas vajadzīgi kā garantija nākamai sezonai.

Valdi ievēlēja uz trim gadiem. Valde sadalīja amatus šādi: valdes priekšsēdis—Arvīds Purvs, sekretāre—Anita Rundāne, sekretāre—Aija Kārkliņa, kasiere—Mirdza Jaunzara, abonentu lietu kārtotāja—Herta Lejiņa, abonentu lietu kārtotājs—Visvaldis Roze, administrātors—Alberts Kalviņš.

Revīzijas komisijā aklamācijas kārtā ievēlēja līdzšinējo —Mārtiņu Vāgneru, Ādolfu Sudmali un Ritu Krastiņu.

Sapulces pēdējais darba kārtas punkts bija dažādi jautājumi, kuŗos klātesošie nāca ar dažādiem ierosinājumiem koncertapvienības darbības veicināšanai.

Toronto pilsētas atkritumu savākšanas plāns Domīnijas dienā, ceturtdien, 1982. g. 1. jūlijā.

Ceturtdien, 1. jūlijā, atkritumus neaizvāks. Parastās ceturtdienas, 1. jūlija, savākšana pārcelta uz pirmdienu, 5. jūliju.

Atgādinājums: Toronto ir 17 savāktuves stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Aprīļa mēnesī savāktas 344 tonnas laikrakstu, 71 tonna stikla un 7 tonnas skārda. Tuvākai informācijai zvaniet — **367-7742.**

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Alcan Siding ALCAN

FOREST HILL
Aluminum Products Inc.
MAGDI ALEXANDER
783-7844
Metro Lic. B 3787

- Dubultdurvis 1 3/4", spec. $189.95
- Thermo logi
- Atklātas verandas (patio) — durvis un grīdas segums
- Jumtu pārlaides un sienu segums
- Slēģi. Nojumes.

LNJAK

KUĢĪŠA BRAUCIENS

ceturtdien, 1. jūlijā, pl. 19.30.

20 dol. no personas, ieskaitot pilnu maltīti.

„Mariposa Belle" aties no Queen's Quay York ielas galā.

Iepriekš pieteikšanās pie Ingas Dambergas, telef. **469-4691.**

Biļetes varēs iegādāties 1. jūlijā pie kuģīša.

Roberts Bērziņš

SPARK ELECTRIC

latviešu uzņēmums,

labo un atjauno elektriskas installācijas — gaisa vēsināšanas ierīces. (refrigeration, air conditioning u.c.).

Mērenas cenas. ● **Kvalitātes darbs.**

Zvanīt 962-6840.

Talivaldis Ķeniņš

Ceļojot pa Eiropu

Ja es būtu rakstnieks vai žurnālists, es droši atrastu spilgtākus vai vismaz puķainākus vārdus, lai aprakstītu ceļojuma iespaidus Eiropā. Kā mūziķis drīkstētu tikai runāt par skaņu mākslu, bet kam gan interesē koncertu reportāžas, kur lasītājs pats nemaz nav bijis klāt? Tādēļ šajā ziņā ierobežošos tikai ar pāris komentāriem par notikumiem, kas man likušies zīmīgi.

Mūzikas festivālu Eiropā ir dučiem, varbūt pat simtiem: lieli un mazi. Francijā vien saskaitīju pāri par astoņdesmit. Mūzika tur nav labāka kā parastos koncertos visā pasaulē: tie paši slavenie orķestri un solisti. Īsteni labi šodien mūziku klausos tikai mājās, — skaņu platē, tomēr liela nozīme dažkārt pašai koncertzālei.

Ja Mocarta "Figaro kāzu" jaunuzvedums Milānas "Skālā" nelikās ne vokāli, ne skatuviski īpaši pievilcīgs — šī operteātŗa vienreizējā akustika lieku reizi ausis brīnišķīgi kutināja un priecēja. Ne tā Parīzes Madelēnas baznīcā, kur līdz 4 sekunžu atbalss Bacha ātri spēlēto fūgu sajauca kontrapunktu skaņu jūklī. Baznīcu akustikas ir allaž bijušas problēmatiskas. Tā, piemēram, Rīgas Doma baznīcā koŗiem ātrās pasāžas, diemžēl, jādzied nepiemēroti lēni, citādi draud līdzīga neskaidrība. Kā īpašs baudījums tad šķita Vīnes zēnu koŗa kristaldzidrā skaidrība slavenā Stefāna katedrālē svētdienas rīta dievkalpojumā, kur Palestrīnas mūzikas līnijas atskanēja apbrīnojamā perfekcijā un vokālā dzidrumā.

Mana vienīgā (nu jau trešā) piestāja pie tautiešiem bija Minsteres ģimnazijas skolēnu un skolotāju saimē. Tur par vērtīgu mūzikas mācību gādā Edīte Annusa-Zeile. Tie aicināja mani stāstīt par manām mūzikas gaitām Eiropā un Amerikā un uzmanīgi klausījās manas "Čakonnas" skaņu lentē, kuŗu nule kā Parīzes Kultūras Centrā un radiofonā līdz ar maniem komentāriem bija ieskaņojusi vijolniece Pola Prēfontēna. Jautājumi bija inteliģenti un ieinteresēti, kā šāds skaņdarbs ar latvisku pamattemu izprotošu atbalsi ieguvis ne tikai Somijas radiofona pārstāvē Parīzē, bet arī citos sveštautiešos. Vēlāk paši minsterieši man stāsta, ka jau notiek sagatavošanas darbi 1984.gada vispasaules latviešu kultūras dienām, kas nebūšot tikai tautas svētki vien, bet arī mūzikas svētki. Vēlu darbīgajai Minsteres saimei labas sekmes!

Nepatīkami pārsteidz Eiropā pieaugušais terrora un laupīšanu skaits. Nevienā pilsētā nakts stundā vairs ļaudis nav droši, ne uz ielas, ne apakšzemes vilcienos. Vīnē, Milānā, Parīzē dzird par līdzīgiem stāstiem, kur cilvēkiem uzbrukts, dodoties uz mājām pēc teātŗa izrādes. Kannās filmu festivāla laikā aktrises Fejas Danavejas preses konferencē nozagti 27 (!) kabatas portfeļi, lai gan 8 zagļi jau notverti tanī pašā dienā.

Ļaudis ir satraukti un nervozi, Kanada liekas kā miera oāze. Cenas, kā allaž, padārgas, taču augstais dolāra kurss (ne jau Kanadas!) ir izdevīgs, un par viesnīcas istabu ar ērtībām vidējas šķiras hotelī nākas maksāt starp 35 un 50 dolariem dienā, maltītes pieticīgos restorānos ap 8 līdz 10 dolariem. Skandināvijas zemes, Holande un Vācija visdārgākās, kur nu vēl Šveice, bet izdevīgāk ceļot ir Austrijā, Itālijā un Spānijā, pat Francijā.

Patīkamākā puse ir ātrie, ērtie un precīzie Eiropas vilcieni, īpaši tagad populāros IC (inter-city) vēsinātos maršrutos. Kā sevišķs pārsteigums bija tagad Francijā attīstītā TGV (ātras satiksmes) līnija starp Parīzi un Lionu. Šeit aerodinamiskie vagoni drāzās vietumis ar 260 km. ātrumu stundā un 450 kilometrus paveic 2 stundās un 48 minūtēs, ar minimālu troksni īpaši iekārtotā sliežu ceļā. Tas ir progress, no kuŗa mēs Amerikā vēl esam tālu!

Nicā, jūnijā.

amber

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

Jāņa Daliņa piemiņas fonds

Latvijas izcilā sportista, Tēvzemes balvas laureāta Jāņa Daliņa piemiņas fonda kārtējā valdes sēde notika 3. jūnijā Melburnā, Austrālijā. Tanī piedalījās Jāņa Daliņa dēls architekts Ivars Daliņš, Latvijas vicekonsuls Emīls Dēliņš, mākslinieki — baritons Dzintars Veide un gleznotājs Gunārs Jurjāns, sab. darbiniece Rasma Vugule un Austrālijas latviešu sporta pārvaldes vadītājs Gunārs Bērzzariņš.

Pirmā fonda balva piešķirta latviešu pretestības kustības un jaunatnes nacionālajam vadītājam un ideologam Olafam Brūveram, ko pasniedzis Latvijas valsts svētku aktā pag. g. 15. novembrī Čikagā latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis Ilmārs Bergmanis. Brūvers šajā aktā bija svētku runas teicējs.

Balvas piešķiršanas noteikumi: —

1) Lai uzturētu Tēvzemes balvas laureāta pasaules rekordista Jāņa Daliņa piemiņu un mudinātu latviešu jaunatni kalpot tiem nacionālajiem ideāliem, kam savā dzīvē sekojis Latvijas dižais sportists un patriots, Jāņa Daliņa fonds nodibinā un piešķiŗ Jāņa Daliņa piemiņas balvu.

2) Kandidāti var būt personas vai organizācijas, kas brīvajā pasaulē var būt paraugs latviešu jaunatnei ar savu latvisko stāju un ar cildināmiem veikumiem nacionālā vai sporta laukā un ar pakalpojumiem Latvijas atbrīvošanas cīņā un darbā.

Fonda valde noklausījās kasieŗa G. Bērzzariņa ziņojumu par fonda līdzekļiem un atzina, ka fonda pamatlīdzekļi ir tādā stāvoklī, ka gadskārtēja balvas piešķiršana, kas ir 100 Austrālijas dol., ir nodrošināta.

Valde vēlas izteikt vissirsnīgāko pateicību fonda labvēļiem, kas devuši līdzekļus fonda mērķu atbalstam, ziedojot un apmeklējot fonda sarīkojumus, atsakoties no jubilejas balvām (lūdzot to vietā ziedot fondam), novēlot ziedu naudu bēŗu gadījumos. Paldies māksliniekiem — gleznotājiem — Reinim Zusteram, Jūlijam Priedītim, Gunāram Jurjānam un Leo Svīķeram par vērtīgu gleznu dāvinājumiem fonda loterijām, kā arī māksliniekiem, kas ar saviem priekšnesumiem kuplinājuši fonda gadskārtējos sarīkojumus.

Lai izraudzītu personu šī gada balvas piešķīrumam, nolēma ievietot sludinājumus visos latviešu laikrakstos, aicinot organizācijas vai personas iesniegt apbalvojumu ierosinājumus.

Ierosinājumi iesniedzami līdz 15. augustam uz sevišķām veidlapām, kas pieprasāmas fonda valdei, adresējot: V. Eglīte, Box 382G, G.P.O., Melbourne, 3001, Australia.

Valde pārrunāja arī sevišķu fonda mākslas pastkaršu izgatavošanu un izplatīšanu, ko fonda atbalstītāji var lietot apsveikumu un citos gadījumos. Pagājušā gadā izgatavotās kartītes ar mākslinieka G. Jurjāna zīmējumu „Caur sidraba birzi gāju" ir jau izpārdotas. Nolēma lūgt G. Jurjānu arī šogad dot fondam zīmējumu jaunu mākslas pastkartīšu izdevumam.

Tāpat pārrunāja iespējas radīt fonda balvu kādai piemērotai sporta nozarei, lūdzot G. Bērzzariņu nākošā sēdē par to referēt.

Tuvāku informāciju par fonda mērķiem un paredzamo darbību var pieprasīt valdes locekļiem, rakstot uz jau minēto adresi. **Valde**

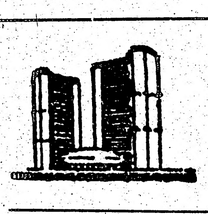

Toronto pilsētas

Svarīgs paziņojums Toronto pilsētas īpašuma nodokļu maksātājiem

Ap šo laiku jūs būsit saņēmuši savu beidzamo 1982. g. īpašuma nodokļa rēķinu. Ja jūs vēl tagad to nebūtu saņēmis, lūdzu zvaniet — tālr. 367-7115 vai rakstiet Tax Collector, City Hall, Toronto M5H 2N2 vai ierodieties pie Nodokļu informācijas galda, pirmā stāvā, Pilsētas valdē, cik drīz vien iespējams.

Atcerieties, ja arī jūs neesat saņēmuši rēķinu, jūs esat atbildīgs par īpašuma nodokļa nomaksu. Pēdējie četri daļu maksājumi par 1982. g. ir 15. jūnijā, 15. jūlijā, 16. augustā un 15. septembrī.

Jūs varat nodokli nomaksāt Pilsētas valdē no pirmdienas līdz piektdienai starp pl. 8.30 līdz 4.30 vai katrā bankas nodaļā Lieltoronto vai nosūtīt maksājumu tieši Pilsētas valdei. Lūdzu izrakstiet čeku uz „The Treasurer City of Toronto" vārda.

Ievērojiet, ka jāmaksā noteiktā laikā. Jūsu nodokļi tiek izlietoti dažādiem pakalpojumiem un iekārtojumiem, kas padara Toronto par jauku vietu dzīvošanai un strādāšanai. Tas ieskaita pamatskolas un vidusskolas; tādus pilsētas pakalpojumus kā ugunsdzēsības palīdzību, atkritumu savākšanu, sniega nošķūrēšanu, parku un atpūtas vietu apkopšanu un ceļu būvi un labošanu; Lieltoronto pakalpojumi ieskaita policijas apsardzību, sociālos pakalpojumus, bērnu sociālo apgādi un ambulances pakalpojumu iespējas.

W. A. Wilford
City Treasurer

T. Puisānam 60 mūža gadi

Tadeušs Puisāns dzimis 1922. gada 22. janvārī Ludzas apr., Zvirgzdenes pag. Muižinieku ciemā, Cirma ezera krastā, ko viņš tik skaisti notēlojis savā grāmatā — Nogrimušās jaunavas mantojums. Pēc vietējās pamatskolas beigšanas Puisāns mācījās Ludzas valsts ģimnazijā. Iestājies Latvijas universitātē studēt farmaciju. Vācu okupācijas laikā iesaukts leģionā un iedalīts jaunformējamās 15. divīzijas stābā. Ar 15. divīziju Puisāns piedalījies vairākās cīņās, ievainots un pārvests uz Vāciju. Pēc izveseļošanās komandēts uz Artilerijas virsnieku kursiem Prāgā. Pēc vācu armijas sabrukuma Pomerānijā pievienojies pulkv. V. Janauma kaujas grupai un aizsūtīts uz Berlīni. Pēc izlaušanās no Berlīnes ielenkuma 1945. gada aprīlī padevās amerikāņu gūstā, un 1946. gada 12. martā atbrīvots no gūsta Zēdelgēmā.

T. Puisāns uz Kanadu izbraucis kā raktuvju strādnieks 1948. gadā. Nostrādājis vaŗa raktuvēs divi ar pus gadu, sapelnījis naudu izglītības turpināšanai, un 1951. gada rudenī iestājies McMaster universitātē Hamiltonā studēt vēsturi. Universitāti Puisāns beidz 1954. gada pavasarī ar Honour B.A. gradu vēsturē. Tā paša gada rudenī iestājies Toronto universitātē studēt vēstures filozofiju, histografiju un vēstures metodi, ko beidzis 1956. gada pavasarī. Pēc studijām viņš saistījies Kanadas Federālās valdības dienestā kā metereoloģiskā dienesta darbinieks Kanadas ziemeļos. Šinī pašā darbā viņš atrodas arī tagad un ir viens no nedaudzajiem tālo ziemeļu speciālistiem ar darba vietu Toronto.

Puisāns publicējis divas grāmatas — Nogrimušās jaunavas mantojums — Ludza un Senču pēdās. Viņš aktīvi darbojas līdz dažādās latviešu organizācijās: Daugavas Vanagos, Virsnieku apvienībā, Latviešu katoļu apvienībā u. c. Viņš ir daudz rakstījis presē ir korporācijas Lacuania filistrs.

Puisāns savos darbos izcili notēlojis Latgales ļaužu bagātās un misticisma apdvestās tradicijas un ieražas. Iespaidīgi un pārliecinoši viņš risina dziļas ētiskas problēmas, kas liecina par Puisāna nobriedušu pasaules uzskatu, kas sakņojas neviltotā kristīanismā. Viņš ir veikls tēlotājs, stāstītājs. Viņa fantazija un iztēle ir plaša un krāšņa, doma skaidra, valoda tīra un raita. Liekas, ka viņam vēl ir daudz ko teikt. Viņš strādā vēl gar divām grāmatām — jauna Latvijas vēsture angļu valodā — Nation in The Making un monogrāfija par Jāni Niedru.

Vēlēsim jubilāram neapsīkt radošā darbā! **J. Šķirman.**

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī soiestuvē.

Pie iesvētītā plkv. V. Januma kapa piemineklja (no kreisās): pulkveža meita V. Januma, mākslinieki A. Pāpe un J. Soikans, DV CV ģenerālsekretārs J. A. Bērziņš, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, Vācijas zemes vanadžu priekšniece I. Nolle un māc. A. Liepkalns. Foto A. Spoģis.

Baltijas valstu karogu sardze 14. jūnija piemiņas dievkalpojumā Toronto. Pie Latvijas karoga Oskars Zvirgzdgrauds ar dēlu Pēteri. Foto V. Cinis.

Toronto DV nodaļas rīkotā 14. jūnija atceres sarīkojumā piedalījās: no kreisās Alb. Vītols, Laura Zariņa, Čikagas viesis A. Elgūts, rakstniece B. Senkēviča, Pēteris Zariņš un Zintis Pērkons. Foto V. Cinis.

Granīta piemineklis Janumam

Pirms gada varoņu ciltij mūžībā pievienojās mūsu leģendārais pulkvedis Vilis Janums. Daugavas Vanagu organizācija viņam uzcēlusi krāšņu granīta kapa piemineklī Minsteres Meža kapos. 5. jūnija agrā pēcpusdienā pulcējās pulkveža tuvinieki, draugi, cienītāji un dēli pieminekļa atklāšanas un iesvētes aktā. Piemineklis veidots pēc māksl. J. Soikana meta, portreta reljefu bronzā veidojis vācu māksl. A. Pāpe.

Māc. Arturs Liepkalns pieminekli iesvētīja, piedaloties pāri par simt tautiešiem. Savā runā māc. Liepkalns pieminēja pieminekļu un piemiņas akmeņu jēgu. Bieži vien mēs ceļam pieminekļus tiem, kam tie nav vajadzīgi, jo viņi paši sev tādu uzcēluši ar saviem darbiem. Tā dziedājis Krišjānis Barons pats — lai viņam pieminekli neceļ, jo no latvju dainām tas jau celts; līdzīgi arī pulkvedim Janumam — māc. Liepkalns uzsvēra — kā staltākais piemineklis esot viņa uzceltā Minsteres Latviešu ģimnazija. Tālāk māc. Liepkalns uzsvēra, ka viss pulkveža Januma dzīves darbs ir bijis veltīts latviešu tautas un Latvijas valsts labklājībai. Pulkvedis Janums bijis viens no izcilākiem mūsu laikmeta latviešiem. Nelokāms un stiprs kā granīts pulkvedis bijis kā karā laukā, tā arī sabiedriski politiskajā darbībā. Vēl vairāk — pulkvedis Janums bijis dzīvs akmens, kas nesadrūp laika maiņās, bet garā stiprs un nemainīgs līdz savam dzīves galam atradies cīņas frontē par savas tautas un zemes brīvību un tiesībām.

Pieminekļa atklāšanas uzrunu teica DV CV prezidija loceklis A. Tauriņš no Anglijas. Vanadžu priekšniece A. Liepiņa izteica cieņu un nolika ziedus. LCP un LCK vārdā ar uzrunu un ziediem pateicās LCK priekšsēdis A. Cipulis. Vēl runāja MLĢ direktora vietniece M. Brokāne un kopā ar skolēnu pārstāvjiem nolika ziedus nacionālās krāsās. Aktu vadīja DV CV ģenerālsekretārs J. A. Bērziņš.

Vakarā MLĢ aulā pulcējās tautieši un no Anglijas iebraukušie ciemiņi. DVF loceklis J. Ranka apcerēja plkv. Januma bērnību, jaunību, studiju un cīņu gadus Pirmā pasaules kara laikā, Latvijas atbrīvošanas cīņās, Latvijas karavīru audzināšanas laiku un varonīgās leģiona cīņas. MLĢ skolēni skolotājas E. Zeiles - Annusas vadībā dziedāja un spēlēja kara dainas. — Nobeigumā DV Minsteres nodaļa aicināja piemiņas vakariņu mielastā internāta ēdamzālē. - xy.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

16. oktobrī pl. 19 DV namā DV Toronto nod. gada svētki.

30. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa 2 viesizrādes Toronto.

31. oktobrī pl. 15 DV namā mirušo DV biedru piemiņas vakars.

27. novembrī pl. 19.30 DV namā karavīru daudzinājums.

4. un 5. decembrī pl. 10 DV namā Ziemas svētku tirdziņš.

12. decembrī pl. 14 DV Toronto nod. bērnu eglīte.

18. decembrī pl. 19 DV namā nodaļas biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20 DV namā jaunā gada sagaidīšana.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 24. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī, pirmdien, Ingus Nāruns (čello), pie klavierēm — Anatolijs Bērzkalns.

7. decembrī, otrdien, Ruta Kromoviča (vijole) un Alvaro Gomez (vijole). Abi mākslinieki no Čīles.

1983. GADĀ

12. februārī, sestdien, Tālivalža Ķeniņa skaņdarbu koncerts. Piedalās Ērika Beitāne — soprāns, Arturs Jansons — altvijole, Edite Timermane un Pēteris Zariņš — klavieres, Toronto universitātes mūzikas fakultātes kameransamblis autora vadībā, DV sieviešu koris „Zīle — dir. Arvīds Purvs.

5. martā, sestdien, Skaidrīte Līduma - Hildebrante, soprāns; pie klavierēm Daira Kalnāja - Langena.

Visi koncerti notiks pl. 20 Town Hall, St. Lawrence Centre for the Arts.

SIDRABENE

26. jūnijā Līgo svētki ar Jāņu uzvedumu, balli, uguņošanu u.c.

13. — 15. augustam 4. lielsarīkojums.

KIČENERA

18. septembrī pl. 18.30 DV Kičeneras - Vaterlū nod. 30 g. atcere Ukraiņu zālē, 15 Michael St. DV vīru kora uzvedums — „Kanaku vakars Kičenerā". Saviesīgs vakars. Spēlēs Runči.

Jaunatnes un draudzības dienas

10. jūlijā pl. 19. kabarē Victoria Hall, Prudhommes motelī, Wineland.

11. jūlijā pl. 10 volejbola sacensības Club LaSalle, Sv. Katrīnās. LNJAK un Niagaras nama fonda sarīkojumi.

14. augustā pl. 16 R. Purva saimn. Purvainē DV Druvas nod. Dārza svētki.

Eglinton-Bathurst rajonā

ar 1. augustu izīrējams 2 guļamistabu dzīvoklis. Lūdz zvanīt 783-7844.

Mindenā

skaistajā Mountan ezera krastā pārdodams apbūvei sagatavots zemes gabals ar apstiprinātu būvatļauju ziemas mājai. Izbūvēts iebraucamais ceļš lietošanai visu gadu. Zvanīt

282-0114.

Lūdzu ziedojiet PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi „TRUTH FUND" un sūtāmi Latvian Truth Fund, Inc., P.O. Box 1682, New York, N.Y. 10163. USA. ASV ziedojums atvelkams no federālā nodokļa.

PATIESĪBAS FONDS

RAIBĀ NEDĒĻA

FOLKLANDES UZVARAS CENA

Pēc Port Stanlijas arģentīniešu garnizona kapitulācijas britu premjēre Tačere parlamentā deklarēja, ka Folklandes militārā akcija beigusies ar spīdošu Lielbritanijas uzvaru. Nav šaubu, ka Folklandes pasākuma pozitīvais iznākums ir ievērojami vairojis

Juntas vadību pagaidām pārņēmis Kristians Nikolādes.

Tačeres popularitāti un cēlis arī britu tautas pašapziņu.

Patriotisko jūtu uzplūduma vilnim noplokot, briti tagad sākuši apsvērt, cik īsteni tiem izmaksājusi 75 dienu ilgā prestiža atgūšanas akcija tālajā Dienvidatlantijas okeana malā. Pēc oficiālām ziņām dzīvā spēka zaudējumi nav pārāk lieli — tikai 250 kritušo un 300 ievainoto. Arģentīniešu zaudējumus lēš ap 700 vīru lielus. Te jāpiezīmē, ka britu pārspēka priekšā Port Stanlijas aizstāvēšanai sakoncentrētais 10,000 vīru lielais arģentīniešu garnizons faktiski padevās bez cīņas.

Briti Folklandes pasākumā zaudēja vismaz 7 flotes vienības un lielāku lidmašīnu skaitu. 2000 folklandiešu suverēnitātes aizstāvēšana līdz šim Londonai jau izmaksājusi pāri par 2 bilj. dol. Tā kā Folklandes pusmilj. aitām politika neinteresē, tad viegli aprēķināt, ka politiski diezgan vienaldzīgo Folklandes iedzīvotāju atbrīvošana Londonai izmaksājusi vienu milj. dol. par katru galviņu. Šī astronomiskā summa ir tikai sākums tālākiem izdevumiem, jo Lielbritanijai Folklandē būs jāpatur ap 2000 vīru liels garnizons, kuŗa apgāde pa tālo jūras ceļu nekādā gadījumā nebūs sedzama ar sīknaudu.

Britu sajūsmai par uzvaru aukstu ūdeni uzlēja šaubas arī par Folklandes galīgā atrisinājuma formulu. Lai ko Tačere šodien teiktu, var gadīties, ka agri vai vēlu Folklandes atkal pārvēršas par Malvinu salām un tajās kādā dienā plīvos Arģentīnas karogs.

Folklandes akcijas pirmais upuris Arģentīnā ir pats prezidents Galtieri. Viņš juntas vadību jau nodevis ģenerālim Kristianam Nikolādem, kas jau ieņēmis augstākā militārā komandiera posteni. Pagaidu prezidenta pienākumus uzņēmies līdzšinējais iekšlietu ministrs ģenerālis Alfredo St. Džīns. Galtieri aiziešana vēl nenozīmē drāmatiskas politiskas pārmaiņas Arģentīnā.

Arģentīnas spēki Port Stanlijā kapitulēja.

Runā gan par brīvām vēlēšanām un politisko partiju aktīvitātes atjaunošanu tuvāko mēnešu laikā, bet runā arī par vēl nenobeigtā kaŗa turpināšanu.

Folklandes kapitulāciju arī Galtieri pēcteči nav vēl oficiāli akceptējuši. Padomju sūtnis Buenos Airesā jau piedāvājis arģentīniešiem simt jaunākās krievu kaŗa lidmašīnas un plašu „brālīgu" saimniecisku palīdzību.

Tā ir likteņa ironija, ka Folklandes dēkā lielākā zaudētāja ir Vašingtona, kas taču visiem iespējamiem līdzekļiem mēģināja atrast diplomātisku izlīdzinājuma formulu. Arģentīniešu tautā naids pret amerikāņiem ir pat lielāks nekā pret britiem, jo zināmas aprindas Folklandes neveiksmi izskaidro ar amerikāņu nodevību — neattaisnojamu partejisku nostāšanos Tačeres pusē.

Šajā politiskajā fonā tumšākais mākonis ir tas, ka tieši tagad amerikāņiem arģentīniešu draudzība ir vairāk nepieciešama kā jebkad visā Dienvidamerikas kontinenta politiskās nākotnes ietvaros. Pēc pēdējām ziņām pretamerikāņu demonstrācijas jau uzliesmojušas San Salvadorā, pie kam demonstranti nav komūnistu teroristi, bet līdz šim par amerikāņu draugiem uzskatītie labā spārna salvadoriešu politiķi. Salvadorieši Vašingtonai pārmet, ka kongress savā tuvredzībā apdraud Salvadoras nākotni. Pagājušā nedēļā komūnistu teroristi tur sākuši atkal plaša vēriena iedzīvotāju tirannizēšanas akcijas.

IZRAĒLAS ATMAKSAS AKCIJA

Izraēlas ministru prezidenta Menachema Begina ASV apmeklējuma svarīgākais iemesls ir pārliecināt prezidentu Rēgenu, ka militārā akcija Lebanonā ir vērsta tikai pret palestīniešu teroristiem, kas no šīs Izraēlas kaimiņzemes esot slepkavojuši miermīlīgos Galilejas iedzīvotājus. Varbūt ka tas tiešām tā, bet kopā ar 10,000 Arafata bruņotajiem palestīniešu partizāniem līdzšinējā Izraēlas akcijā cietuši simtiem tūkstoši nevainīgu bēgļu un lebanoniešu, kam nav nekā kopēja ar Begina un Arafata politisko un militāro konfrontāciju.

Begins Apvienotajās Nācijās, lielai delegātu daļai viņa runas laikā atstājot sēžu zāli, deklarēja, ka Izraēlu no Lebanonas pasākuma nobeiguma neatturēs arī tās labākie draugi. Protams, šis brīdinājums bija tēmēts ne tikai Rēgenam, bet arī Ēģiptei, Saudi Arabijai un Eiropas valstīm, kam par Izraēlas triecienu uz Beirutu ir citādi uzskati nekā pašam Beginam. Tik drīz mēs

Izraēlas izpostītā Beiruta.

neuzzināsim, ko īsti Begins teica, satiekoties ar prezidentu Rēgenu zem četrām acīm. Rēgenam jāņem vērā arī amerikāņu žīdu lielais politiskais svars.

Arafats arī pēc viņa spēku varbūtējas sakaušanas Beirutā balto karogu vēl nepacels. Palestīniešu problēmas diplomātisko atrisinājumu atrast nākotnē būs vēl grūtāk. Kā baigs negaisa mākonis pie debesīm jau parādījies Brežņeva brīdinājums, kas tēmēts tikpat labi kā Beginam, tā arī Rēgenam: „Rokas nost no Lebanonas!" Padomju prese jau iepriekš bija norādījusi, ka ne tikai Sirijas, bet arī Lebanonas notikumi ir svarīgi Pad. savienības globālās politikas īstenošanas ietvaros.

GROMIKO UN HEIGA DIALOGS

Divas dienas Apvienoto Nāciju sesijas laikā aizvadītajā nedēļā amerikāņu ārlietu ministrs Heigs un Kremļa ārlietu ministrs Gromiko personiskās sarunās mēģināja nolīdzināt ceļu abu lielvaru bruņošanās samazināšanas tiešām sarunām. Līdzšinējās priekšsarunas Ženēvā, kā zināms, nav devušas nekādus rezultātus.

Brežņevs mēģināja pasauli piemānīt ar neseno deklarāciju, ka Pad. savienība nekādā gadījumā nebūs tā, kas pirmā sāks atomkaŗa uzbrukumu. Brežņeva viltus miera palmai amerikāņi pamatoti netic. Heigs pēc apspriedēm ar Groniko nolika galdā pierādījumus, ka Pad. savienība tieši šajā laikā, kad tā propagandas nolūkos iztēlo sevi par pasaules miera sargātāju, ir drudžaini izmēģinājusi veselu virkni vismodernāko un sarežģītāko uzbrukuma ieroču. Vašingtona un Maskava par atbruņošanos nopietni varēs runāt tikai tad, kad Pad. savienība no savas puses būs godīgi pierādījusi atteikšanos no bruņošanās kāpināšanas.

POLIJĀ RŪGST

Jaruzeļska režīma izsludinātais kaŗastāvoklis aizvadītajā pusgadā nav spējis atrisināt nedz Polijas iekšpolitiskās, nedz arī sarežģītās saimnieciskās problēmas. Poļu tautas pretestība pret ienīsto režīmu nav salauzta — ir mainīta tikai taktika. Tiesas konfrontācijas vietā poļi pārgājuši uz mērķtiecīgu pasīvo pretestību. Lai iznīcinātu opoziciju, Jaruzeļska čeka ķērusies pie provokācijas metodēm. Čekisti iemetuši asaru bumbas vairākos katoļu dievnamos, un šo provokāciju rezultātā poļu patrioti devušies uz vietējām komūnistu partijas mītnēm un tās nodedzinājuši. Rezultātā jaunas apcietināšanas. Varšavas režīms tagad atradis īsto grēkāzi — amerikāņus, kas jau gadiem esot plānojuši Polijas suverēnitātes sagraušanu, uzkūdot pretvalstiskus elementus pilsoņu kaŗa radīšanai, lai gala rezultātā sagrīļotos sociālistiskie režīmi visā Austrumeiropā. Ar saimnieciskām sankcijām Rēgens mēģinot panākt, ko politiskā sabotāžā neesot bijis spējīgs sasniegt.

Poļu katoļu baznīcas galva archibīskaps Glemps līdz šim nav ielaidies nekādos kompromisa darījumos ar Jaruzeļski. Glemps nesen publiski deklarēja, ka Svētā Tēva Polijas apmeklējums augustā notiks, vai Jaruzeļskim tas patiks vai ne.

Jaruzeļskis nav spējis salauzt poļu tautas pretestību.

VĀKS MATERIĀLUS PAR CĒSU PULKU

Vairākiem Latvijas armijas pulkiem radīta vēsture. Vismazāk ziņu bija par 5. Cēsu kājnieku pulku. Tagad radīta darba vienība materiālu vākšanai un brošūras vai grāmatas izdošanai. Sakopotie materiāli būs pieejami arī publikai, un tie atradīsies arī DV organizāciju un citu materiālu krātuvēs Toronto. Brīvā pasaulē esošie nolēmuši sakopot pulka dzīves materiālus un ziņas par nomocītiem Latvijas armijas kaŗavīriem. Iniciātoru darba grupas sastādīto apkārtrakstu piesūtīs visiem apzinātiem 5. Cēsu kājn. pulka kaŗavīriem un viņu piederīgajiem, kuŗi palikuši vieninieki un vieninieces, ar lūgumu viņu rīcībā esošās ziņas, foto uzņēmumus u.c. materiālus piesūtīt darba grupai. Darba grupa lūdz visus, kam būtu kādas ziņas par šo pulku vai pulka kaŗavīriem, piesūtīt darba kopai ar šādu adresi: Mr. J. Treijs, 302 A Annshiela Dr., Keswick, Ontario, Canada L4P 3A5. Darba grupa visus materiālu oriģinālus pēc vēlēšanās nosūtīs atpakaļ un vajadzības gadījumā segs pasta izdevumus. Lūdzu piedalīsiemies veidot 5. Cēsu kājnieku pulkam piemiņas vēsturi. Visiem aktīvi darbojoties līdz, pulks tautas atmiņā nezudīs.

J. T.

Pēkšņi miris

Antons Dzenis

dzimis 1923. gada 24. augustā Šķaunē, Latvijā,
miris 1982. gada 16. maijā Rietumvācijā.

Mūžīgo mieru dodi viņam, Kungs,
Mūžīgā gaisma lai atspīd viņam.

Sēro

brālis Kanadā, piederīgie Latvijā un Vācijā.

RAKSTIET SAVU TIESĪBU LABĀ

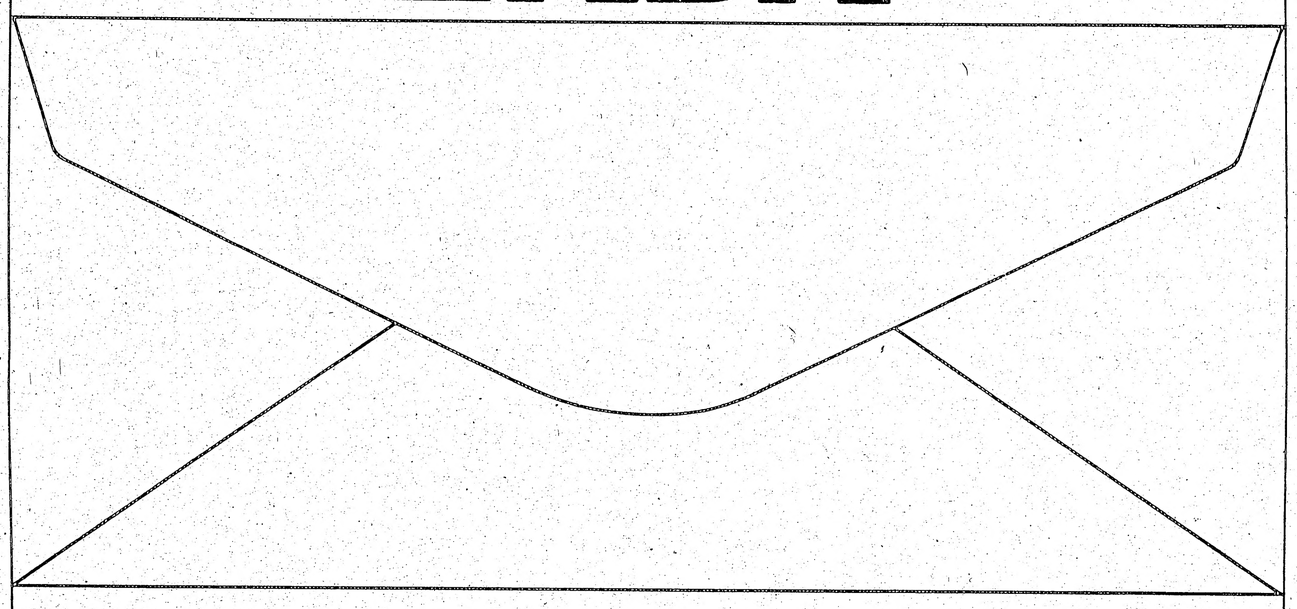

ONTARIO JAUNIE CILVĒKA TIESĪBU NOTEIKUMI 15. JŪNIJĀ IR KĻUVUŠI PAR LIKUMU.

Mūsu jaunie noteikumi ir pamatoti uz vienkāršu, bet stingru domu: katrs cilvēks, kas dzīvo šinī provincē, ir vienādi nozīmīgs. Un katra atsevišķa cilvēka vērtība un cieņa ir jāatzīst, lai izveidotu savstarpēju cieņu un saprašanos.

Te ir jauno noteikumu galvenās vadlīnijas:
DISKRIMINĀCIJA PRET RASI, ETNISKO IZCELSMI UN RELIĢIJU. Ikviens ir tiesīgs uz līdzīgu uzmanību attiecībā pret darbu, kontraktiem, dzīves vietu, precēm, pakalpojumiem un dažādām iespējām, neatkarīgi no rases, izcelsmes, etniskās izcelsmes vai ticības.
VESELĪBAS STĀVOKLIS. Ikvienam cilvēkam ar fiziskiem vai garīgiem trūkumiem šo noteikumu ietvaros ir līdzīgas likumīgas tiesības.
DARBA IESPĒJAS. Šie noteikumi ir paplašināti tādā veidā, ka aizliedz diskrimināciju pret cilvēkiem ar fiziskiem un garīgiem trūkumiem, ļaudīm vecumā starp 18 un 65 gadiem un pret cilvēkiem viņu ģimenes stāvokļa dēļ.
UZMĀKŠANĀS. Ikvienam cilvēkam ir tiesības noraidīt uzbāzību dzīves un darba vietā neatļautu iemeslu dēļ. Personām, kas ir priekšniecības stāvoklī, aizliegta nevēlama seksuāla uzmākšanās.

Šie noteikumi aptver šos un daudzus citus papildinājumus, kā arī pieļauj izņēmumus zināmos gadījumos. Mēs labprāt jums nosūtīsim šo noteikumu kopiju, lai jūs paši varētu pilnīgāk iepazīties ar jauno noteikumu saturu. Lūdzu rakstiet: Ontario Human Rights Commission, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1A2; vai zvanait: (416) 965-6841 vai 1-800-268-9004.

Pārliecinieties paši, kā šie jaunie noteikumi papildina kādu ļoti vienkāršu, bet stingru domu — Visi kopā mēs esam Ontario.

Ontario
Human Rights Commission
Hon. Russell H. Ramsay, Minister of Labour
Canon Borden Purcell, Chairman

KANADAS ZIŅAS

SADBERIJA

Kopīgs baltiešu aizvesto piemiņas akts notika 13.jūnijā Sv.Andreja aulā. Pie sēru lentēm apvītiem Igaunijas, Latvijas un Lietuvas karogiem goda sardzē stāvēja jaunieši tautas tērpos. Dievvārdus teica mācītājs Eduards Ķerģis, atceroties baigo jūnija nakti 1941.gadā.

Īsu uzrunu igauņu valodā teica polītiskais darbinieks Gunnars Saare. Aizkustinošu piemiņas runu aizvestiem baltiešiem teica kanadiete skolotāja un dzejniece Julia Eckert-MacLeana. Viņas draudzība ar latviešiem sākusies jau 50. gadu sākumā un gadu skrejā viņa kļuvusi visu apspiesto tautu draugs un aizstāvis. MacLeana ar saviem pieciem bērniem mācās arī latviešu skolā, tāpēc likās it dabiski, ka viņa savā runā pieminēja ''mūsu'' aizvestos, ''mūsu'' varoņus.

Igauņu dubultkvartets dziedāja garīgas dziesmas un ar ērģeļu koncertu piedalījās lietuviešu ērģelniece.

Akts beidzās ar visu triju Baltijas valstu himnām un mācītāja E.Ķerģa svētīšanas vārdiem.

T. N.

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nod. tautas deju kopa Vainadziņš bija noorganizējusi mantu loteriju, lai rastu ceļa naudu uz Portlandes un Klīvlandes dziesmu svētkiem. Izloze notika 13. jūnijā HLB namā. Izlozēja 10 tautiskus priekšmetus un vienu Runču deju plati. Mantas laimēja: grīdas vāzi — K. Stankus, sienas segu — E. Bitmanis, Ādas grāmatu vākus — A. Korolkēvics, sedziņu — V. Kalnietis, gleznu — G. Dāboliņš, grāmatu vākus — M. Sviķe, vāzi — E. Korthuis, prievīti — Ž. Ziemelis, vāzi — V. Rudzītis, Runču deju plati nr. 4 — Māra Mathews.

Mantu loterija deva apm. 700 dol. atlikumu. Sirsnīgs paldies tautiešiem par atsaucību. — Laimesti saņemami pie Vainadziņa dejotājiem.

● Latviešu tautas sēru dienas dievkalpojums Hamiltonā notika 13. jūnijā latviešu baznīcā angļu valodā ar igauņu draudzes un Kanadas luterāņu sinodes konferences dalībnieku piedalīšanos mācītāju K. Kuškēvica un T. Nommika (igauņu) vadībā. Dievkalpojumu ar solo dziesmām kupļināja Valve Toli un latviešu draudzes koris ar diriģenti A. Skudru-Kārkliņu. Par ērģeļu mūziku gādāja Normans Reintamm.

Dievkalpojumā ar karogiem piedalījās igauņu un latviešu organizācijas.

● 14. jūnijā pl. 12.15 un 1.15 dienā Hamiltonas pilsētas bibliotēkā DV Hamiltonas nodaļa bija noorganizējusi divas filmas izrādes — ,,Ko slēpj padomju vara''. Filmas ievadījumā par latviešu tautas likteņgaitām komentēja Jānis Ozols un Anda Avena. Izrādi noskatījās apm. 75 apmeklētāji, no kuŗiem puse bija kanadiešu.

● Kanadiešu laikrakstā Spectator 14. jūnija zīmē bija ievietots sleju gaŗš raksts, kas brīvajai pasaulei vēstīja par tiranniju un deportācijām Baltijas valstīs.

J. G.

Māc. Hugo Maksimiliāns Grīvāns

Kurp ejam?

Fiziski veselam cilvēkam brīvajā pasaulē ir atvērti neskaitāmi ceļi, bet var iet tikai pa vienu — paša izvēlēto. Katram arī jāzina, kur viņa izvēlētais ceļš novedīs: dzīvībā vai nāvē? — Tas ir svarīgi atsevišķam cilvēkam, bet jo nopietnāk vērā ņemams tautai, kas grib dzīvot.

Divdesmitajos gados brīvajā Latvijā baznīcā sprediķī profesors Dr. Kārlis Kundziņš teica: ,,Tautai ir vajadzīga reliģija, lai tā spētu dzīvot!'' Šāds apgalvojums neapstrīdami pareizs... Brīvās Latvijas laikā nereti Kurzemē un Vidzemē bija dzirdami izteicieni no cilvēkiem, kas sevi turēja par intelliģentiem, — ,,Lai Latgale ražo bērnus, tas nav mūsu pienākums.'' — Neatkarīgās Latvijas saulrietā lielā Ventspils draudzē no vairāk kā 3000 laulātiem pāriem trešai daļai nebija neviena bērna, otrai trešdaļai bija viens bērns, un trešai trešdaļai divi bērni, un viņu vidū nedaudziem vairāk par divi bērniem. Ja šāds stāvoklis būtu bijis visā brīvajā Latvijā, — un kaut nebūtu notikusi svešas varas okupācija, — cik ilgi būtu varēts runāt par brīvu Latviju, ja nebūtu latviešu tautas.

ASV un Kanadas luterāņu draudzēs 1960. gadā kristīti 450 bērni, un apbedīti 221 mirušais. — Tātad uz vienu mirušo vairāk par 2 bērniem kristīti. 1980. gadā ASV un Kanadas luterāņu draudzēs kristīti 157 bērni un apbedīti 466 mirušie. — Tātad uz gandrīz vienu kristīto bērnu gandrīz 3 mirušie. Ja 1960. gadā latviešu luterāņi apliecināja ticību dzīvei, tad 1980. gadā gandrīz pilnīgi zaudējuši ticību dzīvei, — jo 3 mirušie uz vienu kristīto to neapstrīdami apliecina.

Kādā luterāņu baznīcas kalendārā archibīskaps Dr. Kārlis Kundziņš apliecināja: ,,Lai tauta varētu dzīvot, vajadzīgas kristīgas ģimenes.'' Šī apliecība neapstrīdami pareiza. — Lai labotu stāvokli, tad vairākkārt ir jāapgaismo presē un referātos, vecākās vidusskolas klasēs un iesvētes mācībā veselīgas kristīgas ģimenes vērtība un skaistums. Nevar sacīt, ka brīvajā pasaulē latviešu luterāņu draudzes būtu trūcīgas, tādēļ nevar uzturēt veselīgas kristīgas ģimenes. 1980. gadā ASV un Kanadas luterāņu draudzēm, pēc tekošo draudžu gada izdevumu segšanas, ienākuma pārpalikums bija 722,498 dol. Par šo naudu varētu nopirkt vienu kv. km visauglīgāko zemi. Ar to būtu vislabākais naudas vērtības nodrošinājums. Un pirkto zemi varētu nodot lietošanā latviešu daudzbērnu ģimenēm. Nedrīkstam aizmirst, ka latvieši ir zemkopju tauta. Un es ticu, ka mīlestība kopt zemi latviešiem nav pilnīgi zuduši. Lielpilsētas tiek atzīmētas par tautas kapu. Diemžēl, vairums latviešu brīvajā pasaulē koncentrēti lielpilsētās, tas arī lielā mērā sekmē asimilāciju.

Gaŗezers ir laba vieta jaunatnes pulcināšanai, bet zemkopībai tur paplašināt territoriju nav izdevīgi. Apstākļu pazinēji var izvēlēties labāku auglīgāku apvidu jaunai ,,brīvai'' Latvijai. —

Vecākās paaudzes vadošās personas, kas meklē sakarus ar čekas vadībā no Latvijas nākušiem ,,kultūras nesējiem'', jāizslēdz no vadošām aprindām. Okupētajā Latvijā kultūras darbā var darboties tikai zvērināti bezdievji. — Bezdievju sērga ir arī saindējusi daļu no brīvās pasaules latviešiem. Kas apliecina, ka ticība Dievam ir nenozīmīga privāta lieta, tas jau patiesībā ir bezdievis, tikai sava glēvuma dēļ baidās atklāti apliecināt to. Okupētajā dzimtenē mūsu apspiestās tautas vairākumu sveštautieši nomāc. Dodot priekšrocības iebraucējiem, okupācijas vara iepludinājusi tādā skaitā cittautiešus Latvijā, ka mūsu tauta tur jau ir mazākumā. Un šis samērs arvien pieaug sveštautiešiem par labu. Mūsu tauta ir mīdīta gan no austrumiem, gan rietumu lielvarām mūsu neizdevīgā ģeografiskā stāvokļa dēļ. Daudzi no mūsu vecās paaudzes ir piekususi un pat zaudējuši ticību, ka mūsu tauta brīvajā pasaulē varētu pastāvēt. No šī paguruma mūs var glābt vienīgi atgriešanās pie dzīva Dieva, ar dzīvu ticību...

ASV un Kanadā mums ir ap 2000 skolas vecuma jauniešu; ja tie būs bruņoti ar dzīvu Kristus Garu, tad tie spēs pierādīt, ka ir iespējams arī brīvajā pasaulē latviešu tautai pastāvēt un uzzelt. Tālā pagātnē arī Ābramam Dievs lika atstāt savu dzimteni un savu tēvu namu un iet uz jaunu apsolītu zemi. Toreiz tur netecēja ne piens, ne medus, bet bija jāpiedzīvo pat bada laiki. Bet ar pilnīgu uzticēšanos Dievam Ābrams tika svētīts un kļuva par lielas tautas ciltstēvu. Šis pats Dievs var arī nelielai latviešu saujiņai, kas bruņota ar dzīvu ticību, kļūt par sēklu, no kuŗas uzzeļ spēcīga latviešu tauta brīvajā pasaulē. Mūsu nākotne un liktenis ir vienīgi mūsu pašu un dzīva Dieva rokās. Ar Dievu zelsim un plauksim, bez Dieva bojā ejam kā dzimtenē, tā svešumā. Draudžu ganiem, kas zaudējuši ticību, ka brīvajā pasaulē latviešu tauta nevar pastāvēt, jāprasa, lai tie nekavējoties atstāj savu draudzi un dod vietu tiem, kam ir dzīva ticība, jo tikai dzīva ticība var likt tautai zelt. Neticot tautas atzelšanas iespējai, tiek apvainots Dievs, itin kā Dievs gribētu latviešu tautu iznīcināt. — Jēzus Kristus saka arī mūsu tautai: ,,Es dzīvoju, un jums būs dzīvot ar mani!'' — Bez Jēzus Kristus mums kā dzimtenē, tā brīvajā pasaulē nenovēršama bojā eja. Tādēļ ciešāk saslēgsimies ar Jēzu Kristu, lai dzīvotu!

Nopietni jādomā par mūsu tautas koncentrāciju. Jāiegādājas auglīga zemes platība un tur jāaicina apmesties kristīgām daudzbērnu ģimenēm bez konfesiju izšķirības. Un iespēju robežās šīs ģimenes morāli un materiāli jāatbalsta. Tur būtu kodols tautai.

„Zelta vārtu vēstis"

GAISMAS TELEFONS
635-8582

VARIET ZVANĪT DIENU UN NAKTI.
IESKAŅOTA VĒSTS TICĪBAS STIPRINĀŠANAI.

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDZE
188 Lowther Ave. (Walmer Rd. baznīca), Toronto, Ont.

Piesauc Mani bēdu laikā, tad Es izglābšu tevi un tev būs Mani godāt! (Ps. 50:15)

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V35 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

27. jūnijā sakarā ar Draudžu dienām Katskiļos dievkalpojums nenotiks.

4. jūlijā pl. 16 dievkalpojums Saulainē un bērnu nometnes atklāšana.

11. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19 dievkalpojums dievnamā.

18. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19 dievkalpojums dievnamā.

25. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19 dievkalpojums dievnamā.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Calītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Vasaras mēnešos draudzes mācītāja biroja stundas nenotiek. Mācītāju var satikt katrā laikā ar iepriekšēju norunu. Tālrunis baznīcā 924-1563, Sidrabenē 1-335-9038, mājā — 482-8403. Mācītājs emeritus Ādolfs Čops: tālr. mājās — 249-6593. Stud. teol. M. Irbe: mājās — 924-1867.

27. jūnijā plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē Jāņu rītā. Dievkalpojums dievnamā nebūs. Draudžu dienas Katskiļos.

4. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā. Plkst. 17 dievkalpojums un Sidrabenes bērnu nometnes atklāšana.

11. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā. Plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

18. jūlijā plkst. 10 Sidrabenes Bērnu svētku dievkalpojums. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

25. jūlijā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā ar dievgaldu. Plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

1. augustā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā. Sidrabenē dievkalpojums nebūs.

8. augustā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā. Plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Sporta svētki.

15. augustā plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē. Dievkalpojums dievnamā nebūs.

22. augustā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā ar dievgaldu.

29. augustā plkst. 10 dievkalpojums dievnamā.

5. septembrī plkst. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms, adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

27. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

4. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

11. plkst. 13 Sv. Barnaba baznīcā dievkalpojums.

18. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

25. jūlijā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

1. augustā plkst. 11 Tālavā dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont. M4B 3C6. tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola un bībeles studiju lūgšanu sanāksmes vasarā pārtrauktas.

27. jūnijā pl. 16 dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

Dievkalpojumi jūlija un augusta mēnešos pl. 11.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

27. jūnijā pl. 16 draudzes dievkalpojums.

4. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

Vasaras laikā draudzes mācītājs laiku pa laikam uzturēsies arī savā vasaras mītnē, kur sasniedzams, zvanot pa tālruni 1-264-5816.

4. jūlijā plkst. 19 dievkalpojums baznīcā.

11. jūlijā plkst. 19 dievkalpojums baznīcā.

18. jūlijā plkst. 11 dievkalpojums Tērvetē.

25. jūlijā plkst. 11 dievkalpojums Tērvetē.

15. augustā plkst. 11 dievkalpojums Ezerkalnos. Dievgalds.

22. augustā plkst. 19 dievkalpojums baznīcā.

29. augustā plkst. 11 Kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

12. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

19. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

26. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

27. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

4. jūlijā dievkalpojums nenotiks.

11. jūlijā pl. 19.30 dievkalpojums baznīcā.

18. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos. Dziesmu lapiņas.

25. jūlijā pl. 11 Kapu svētki Beechwood kapsētā. Dziesmu lapiņas.

1. augustā dievkalpojums nenotiks.

8. augustā pl. 19.30 dievkalpojums baznīcā.

15. augustā pl. 11 brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums Sprīdīšos. Pēc tā draudzes izbraukums (pikniks).

22. augustā pl. 19.30 dievkalpojums.

29. augustā plkst. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

5. septembrī dievkalpojums nenotiks.

12. septembrī pl. 14 ģimeņu dievkalpojums baznīcā. Piedalīties aicināta visa skolas saime.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willodale, Ont. M2L 1X9
Tel. **444-2447**

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

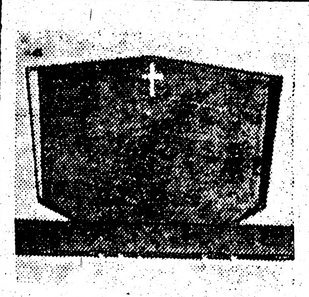

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

VALUDE JEWELLERY LTD.
25. jubilejas gads
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H1

Venus
florists
231 Roncesvalles Ave.
Toronto M6R 2L6
TEL. DARBĀ (416) 534-4645,
PĒC DARBA (416) 533-4037
A. Putniņš

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantija

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

A. Egītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto, M6R 1B3
Tel. 537-1401

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

Austrālijas reprezentēti DV CV sēdē Anglijā

DV AV sēdē nolēma, ka DV AV priekšsēdis un CV loceklis V. Aufmanis piedalīsies DV CV sēdē 25. un 26. jūlijā Halifaksā, Anglijā, lai saskaņotu DV darbību visā pasaulē. Austrālijas DV ir daži priekšlikumi šajā virzienā.

Sēdē pārrunāja vēl dažus jautājumus, sevišķi ārējās informācijas laukā. Solidāritātes sardze nav notikusi 20. jaunatnes dienu laikā Sidnejā, jo tā pašlaik vēl ir organizēšanas stadijā. Rūpēsies, lai šādas sardzes varētu noorganizēt tuvākā nākotnē. Ārējās informācijas nozares vad. G. Bogdanovičs ziņoja, ka foto kopijas veidā pavairojis ELJAs izdoto brošūru „Cilvēka tiesības. Apskats"; to izdalīja klātesošiem un izsūtīs visām nodaļām un jauniešiem. Jāpriecājas par ELJAs ļoti vērtīgo un pozitīvo nostāju, kādu pirms dažiem gadiem nemaz nevarēja iedomāties. Ievadā okupētās Latvijas apmeklētājiem veltīti šādi vārdi: „Ja jūs pirms brauciena sazinātos ar mums, tad uzzināsit par jaunākiem notikumiem cilvēku tiesību laukā. Pavisam īss zvans no kādas telefona būdiņas — nedaudzi vārdi ieslodzīto piederīgiem. Tas nozīmē ļoti daudz, ja zina, ka tu neesi aizmirsts."

Seko raksti par „Amnesty International" protesta akcijām, demonstrācijām, politiskām prāvām Rīgā. Dots arī 6 galveno ieslodzījuma vietu saraksts ar 11 latviešu ieslodzīto vārdiem un adresēm, kā arī to vārdi, par kuriem „maz ziņu". Vērtīgs izdevums, par ko ELJAi pienākas pateicība. Atbildīgais redaktors Viktors Strunskis. Paldies!

Pēdējā laikā ārējās informācijas nozarei pienāk daudz dažādu dokumentu. To apstrādāšana un pavairošana prasa laiku, un vajadzīgi palīgi. DV Sidnejas nodaļa pieteica palīgos savu ārējās informāc. vadītāju, kas sastādīs ieslodzīto, apcietināto un vajāto kartotēku.

Iekšējās informāc. noz. vadītājs sagatavojis nākošo kasešu sūtījumu uz Vāciju neredzīgo bibliotēkai. Kasetes dāvinājuši DV Sidnejas nodaļa un Sidnejas latviešu biedrība.

Ed. Š.

Diena 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku pilsētā

Karstajā un saulainajā svētdienā, 30. maijā, Līdsas DVF namā notika liela rosība. Lejas telpa bija pilna ļaužu, kas meklēja atvēsinājumu viesmīlīgajās telpās pie kādas glāzes alus, reizē vērojot televīzijas pārraidījumu par pāvesta ciemošanos Vidusanglijas pilsētā Koventrijā. Nama augšējā stāvā lielās zāles grīda šūpojās tautas deju soļu ritmā, pulcinot Kamoliņa un Saktas jauniešus, lai gatavotos lielajam Eiropas latviešu notikumam — Dziesmu svētkiem. Bija pulcējušies dejotāji no tuvām un tālām pilsētām.

Dziesmu svētkos jauniešiem daudz pienākumu, jo bieži vien tie ne vien piedalās uz dejas grīdas, bet arī Jauniešu rītā vai nu dziedot vai spēlējot kādu instrumentu vai piedaloties apvienotā koŗa daļā. Atsevišķi dalībnieki vēl saistīti citos darbos.

Dejotāju starpā ir daži jaunieši, kuŗu vecmāmiņas Latvijā skolā gājušas, bet viņu mātes un viņi paši Latviju iepazinuši no grāmatām un nostāstiem. Dejotāji nāk no 4. paaudzes, bet tomēr runā labu latviešu valodu, kas liek cerēt, ka latviešu valoda vēl ilgi pastāvēs, ja vien mums būs uzņēmīgi cilvēki, kuŗi ziedos savu dzīvi, tautas labā strādājot.

To pašu vakaru varēja ar lielu interesi skatīt televīzijas BBC 1. programmas raidījumu „Song of Praise", kas reizē ir sava veida kristīgais raidījums. Tanī nelaiķa mācītāja Bergmaņa dzīvesbiedre iepazīstināja skatītājus ar Baltijas valstīm un pastāstīja, kā viņas ģimene no bēgļu nometnes Vācijā kopā ar daudziem citiem nokļuvusi Līdsas pilsētā, kur mūsu tautieši strādā vairākos darbos. Māc. Bergmanis jau otrā gadā izveidojis latviešu luterāņu draudzi. Māc. Bergmaņa atraitne bija izvēlējusies dziesmu „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils", kuŗu dziedāja visi dievkalpojuma apmeklētāji angļu valodā, arī baznīcas zēnu koris. Dziesmu pavadīja gan ērģeles, gan arī tautas tērpos tērpušies tautas deju grupas Kamoliņš četri koklētāji. Kāds Vidusanglijas latvietis šo svinīgo gadījumu ir iemūžinājis videolentē.

Z. B.

Kārļa Štāmera referāti Amerikā

1. jūnijā Džamaika Pleinas Trīsvienības draudzes namā Kaŗa invalidu biedrība bija rīkojusi Eiropas viesa žurnālista Kārļa Štāmera priekšlasījumu — Latviešu sadzīves problēmas šodien. K. Štāmers ir aktīvs cīnītājs Vācijā un rūpīgs faktu vācējs par mūsu politisko attīstību. Viņš ir LAK EC informācijas nozares vadītājs, Kaŗa Invalida atbildīgais redaktors. Uzturēdamies Rotā, viņš piedalījās kpt. Ancāna urnas izvadē, noliekot ziedus un nododot pēdējos sveicienus no bijušajiem cīņu biedriem.

K. Štāmers savu ievadu sāka ar Andreja Eglīša dzeju ciklu, ko tas veltījis dzimtenei un tautai. Referents pieskārās asajām problēmām, kas radušās ar Kultūras sakaru komitejas aktīvitātēm trimdā, kuŗām par upuri krituši arī vairāki nobrieduši vīri. Referents tuvāk pieskārās arī latviešu politiskām disonancēm, kādas pastāv starp PBLA un LAK EC. Pēdējā dibināta 1951. g. Londonā kā cīņu organizācija par Latvijas brīvības un neatkarības atgūšanu. Pēc tam bijis domāts līdzīgu centru radīt arī ASV, bet šo vietu aizņēmusi ALA. LAK EC ir grūtības, jo neesot labvēlīgu preses izdevumu, kas šīs organizācijas idejas popularizētu.

Runājot par latviešu invalidiem Vācijā, K. Štāmers izteicās, ka tur uzcelts atpūtas nams Auciemā, 20 km no Ulmas, un to apmeklējot gadā ap 900 viesu. Pēc referāta noritēja dzīvas debates. Bija izkārtots arī kafijas galds.

Osvalds Akmentiņš

Hello WORLD Travel Ltd.

1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

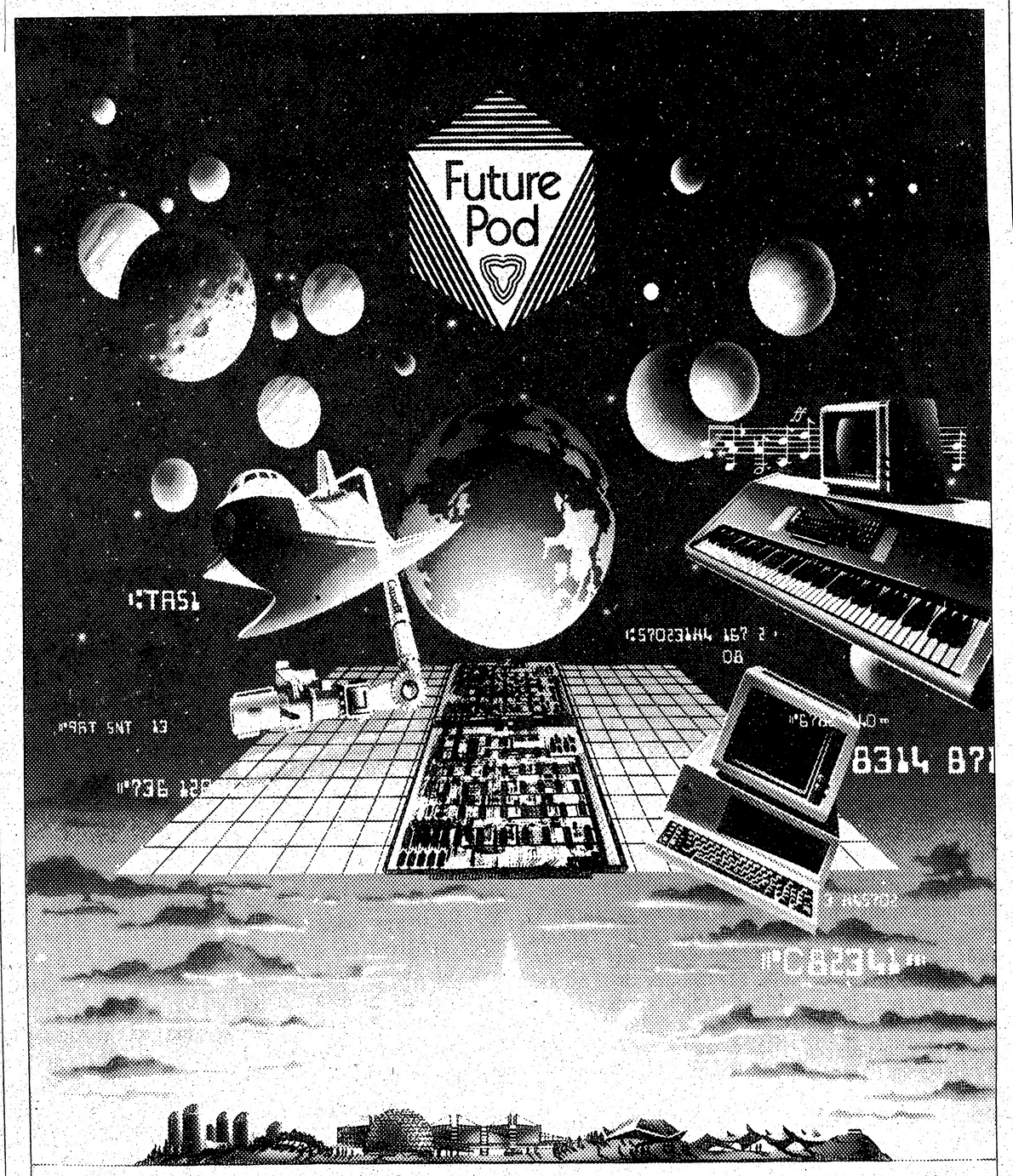

Interesanta. Saistoša. Brīnumaina.

Iepazīstieties šodien ar rītdienas Ontario Ontario Place izstādē.

Atvērta ik dienas no pl. 10 līdz 9.30 vakarā. Ieeja brīva, apmeklējot Ontario Place.

SAVIENOTĀS VALSTIS

KLĪVLANDE

● DV apvienība Klīvlandē savā jūnija valdes sēdē konstatēja, ka pavasaŗa darba posms bijis ļoti sekmīgs. Apvienības teātŗa kopa vairākkārt izrādījusi rež. A. Rubeņa iestudēto R. Blaumaņa lugu No saldenās pudeles, sarīkotas izstādes māksliniekiem H. Baumanim, K. Černokam, Ē. Dajevskim un J. Aistaram. DV CV vanadžu priekšniece A. Liepiņa piedalījusies ar referātu. Ļoti kupls skaits klīvlandiešu ieradās apvienības priekšnieka V. Zemesarāja vadītā gadskārtējā DV ASV delegātu sapulcē, vanadžu salidojumā un jaunatnes saietā Indianapolē, tāpat arī Gaŗezera pavasaŗa talkā. Ar karoga goda sardzi kuplināti plkv. O. Kalpaka un Baltiešu aizvesto piemiņas atceres dievkalpojumi. Vanagu pārstāvji arī piedalījušies visās kārtējās baltiešu apspriedēs, kā arī speciālā sanāksmē ar ukraiņu pretkomūnistu organizāciju CAUSE, kuŗa cīnās pret padomju safabricēto liecību pielaišanu ASV tiesās. Bez gadskārtējās pilnsapulces sarīkota arī speciāla tikšanās ar jauniešiem, kā arī apdāvināti visi draudzes skolas beidzēji un piešķirtas stipendijas jauniešu latviskai izglītībai Gaŗezerā un citur. Par DV organizācijas mūža biedriem iesāļušies Kārlis Pelēķis, Vera Balode, Vera Kubuliņa, Jānis Zemesarājs, Žanis Štubis, Ilze Štube, Sarmīte Grava, Broņislava Sarna un Elvīra Rūda, paceļot to kopskaitu uz 22.

● Mazā, bet rosīgā Latviešu studentu delegācija Kentas valsts universitātē Benitas Brošas izkārtojumā sarīkoja plašu gadskārtējo izstādi galvenās bibliotēkas priekštelpās trijos skatlogos, kuŗu 4 nedēļās ievēroja daudzi tūkstoši gaŗāmgājēju. Universitātes latviešu programmu sastāda latviešu materiālu krātuve, latviešu valodas kursi un latviešu stipendija. Pēdējai no latviešu organizācijām šogad pa 100 dol. ziedoja DV apvienība Klīvlandē, Klīvlandes latviešu biedrība un abas vietējās latviešu krājaizdevu sabiedrības, bet lielākas summas A. Gravas un V. Kukaiņa ģimenes, kopā 1300 dol. Vēl līdz rudenim jāsavāc 700 dol., no kuŗiem 200 dol. sagaida no akadēmiskām organizācijām, bet pārējais pagaidām trūkst.

V. K.

ČIKAGA

● Čikagas Sv. Jāņa draudzes ārkārtas pilnsapulce notika 6. jūnijā pēc dievkalpojuma Vuddeilas baznīcā. Sapulci vadīja draudzes priekšn. A. Birkens, protokolēja E. Larsena, lūgšanu teica māc. A. Rautenšilds. Darba kārtā bija jauna mācītāja ievēlēšana un dažādi jautājumi. Draudzes priekšn. A. Birkens ziņoja, ka uz vakanto mācītāja vietu pieteikušies divi kandidāti: māc. Arturs Liepkalns un māc. Kristaps Valters jun. Par kandidātiem aizklāti balsojot, ar lielu balsu vairākumu ievēlēja Arturu Liepkalnu, pašreizējo Minsteres latv. ģimnazijas direktoru.

Dažādos jautājumos draudzes priekšn. A. Birkens ziņoja, ka mirušais draudzes loceklis Augusts Ziemiņš atstājis draudzei novēlējumu 2000 dol., par ko nelaikim sirsnīgs paldies. A. Birkens arī ziņoja, ka Draudzes ziņu redaktors K. Ķezbers darba slodzes dēļ atlūdzies. Būtu vēlams, ka kāds no draudzes locekļiem uzņemtos Draudzes ziņu redaktora pienākumus. Māc. A. Rautenšilds ierosināja pēc dievkalpojumiem uzkavēties uz pārrunām vai eventuāli uz kādu īsreferātu. Sapulce bija labi apmeklēta, un tā noritēja lietišķīgā garā. Beidza ar māc. G. Straumaņa lūgšanu.

A. Zaube

SIETLA

● Uz 75 raženiem mūža gadiem nesen atskatījās ilggadējais pašvaldību darbinieks Fricis Pakulis, dzimis 1907. gada 23. maijā Kurzemē. Savu mūža lielāko daļu bijis pagasta rakstvedis. Viņa dzīvesbiedre Aija bijusi tautskolotāja. Jubilārs ar dzīvesbiedri pieder pie tiem klusajiem darbiniekiem, kas ar lielu sirdsdedzi kalpojuši mūsu tautai, neprasot ne godu, ne atzinību. Viņu darba augļi ir bijuši svētīgi, un arī tagad jubilāra padoms un pieredze ir neatsveŗami trimdas saimei. Daudz baltu dieniņu!

A. R.

GAĻEZERS

● DV kopa Latvijas ciemā Mičigenā pie Gaŗezera ir viena no jaunākām organizācijas vienībām. To nodibināja š.g. janvārī, piedaloties 9 iniciatoriem-dibinātājiem. Tagad kopa ir jau kļuvusi par apvienību ar 22 biedriem.

Vanadzēm martā notika pankūku vakars, maijā Gaŗezera akcionāru sapulces dalībniekiem tika gatavotas brokastis un pusdienas, pašlaik gatavojas 26. jūnijā pacienāt Gaŗezerā notiekošo DV šaušanas meistarsacīkšu dalībniekus.

Apvienībai jau ir savs karogs, ko aprīlī uzdāvināja Detroitas DV apvienības vanadžu ansamblis Dziesma. Karoga pasniegšanas svinības bija savienotas ar Kurzemes cietokšņa atceri. Pēc prāv. J. Turka garīgās ceremonijas par Kurzemes cīņām stāstīja cīņu dalībnieks Auseklis Elksnis. Ar koncertu iepriecināja vanadžu ansamblis Dziesma.

6. jūnijā apvienībai notika biedru pilnsapulce, kuŗā ievēlēja apv. priekšn. Ed. Ozoliņu, bet valdē G. Liepiņu, Benitu Rainoru, Arv. Dannenbergu, Arn. Hausmani, S. Loginu un revīzijas komisijā Arv. Tīdemani, Osk. Rainoru, Elv. Dannenbergu. Pieņēma gada budžetu un turpmākās darbības plānu. Nolēma iegādāties vienu Gaŗezera akciju, sadarboties ar Latvijas ciema pārvaldi, kopīgi rīkojot 18. novembŗa svētkus.

Reizē nodibināja vanadžu kopu, ievēlot par kopas priekšnieci Annu Tīdemani, vanadžu kopas valdē — B. Rainoru, Elv. Dannenbergu, Fr. Ozoliņš, A. Hausmani.

Š. L.

ROČESTRA

● Krusta draudzes svētdienas skolas trīsdesmit gadu darbības atceri ievadīja kopīgi dziedātā Latvijas valsts himna. Pārzine A. Vilka nolasīja pārskatu par skolas veidošanos un darbību. Skolā tās pastāvēšanas laikā mācījušies 110 skolēni, vairāki no tiem vēlāk strādājuši par skolotājiem savā skolā. Tās gaitas un pašdarbību atainoja skate ar 200 foto uzņēmumiem, arī zīmējumu klāstā bija redzama audzēkņu veiksme. Par ilgu gadu darbu skolā grāmatu veltes saņēma māc. T. Zīraks un skolotāja V. Līdere. Ziedus un veltes saņēma skolas pārzine A. Vilka, kuŗai skolas darbā apritēja 30 gadi. Bija arī apsveikumi no Sirakūzu latviešu skolas, Ročestras lokālām organizācijām, bijušiem skolas audzēkņiem un atsevišķām personām, vēlējumiem pievienojot aploksnes ar financiālu atbalstu skolas darbam nākotnē. Audzēkņi bija sagatavojuši priekšnesumus. Bērniem izsniedza liecības, par viņu sekmēm pastāstīja skolotāja V. Līdere. Nobeigumā skolas pārzine A. Vilka pateicās visiem, kas atbalstījuši un sekmējuši svētdienas skolas darbu. Kuplais sarīkojuma dalībnieku skaits pakavējās pie vecāku padomes sarūpētiem cienasta galdiem. A. Sed.

Alberts Raidonis

Čikaga bez problēmām

Vēl vienu gadu Čikagas latviešus vadīs Ilmārs Bergmanis. Nokārtots ČLOA un ALA darba kopas strīds. Šogad 18. nov. runātājs būs PB LA priekšs. O. Pavlovskis. Radio raidījumiem būs labāka dzirdamība, ko jau sen gaida klausītāji.

* * *

Katru gadu maija mēnesī Čikagā notiek ČLOA delegātu pilnsapulce ar vēlēšanām, tāpēc šo sanāksmi gaida ar interesi, jo visi grib zināt, kas turpmāk vadīs Čikagas latviešu sabiedrisko dzīvi.

Bet šogad ziņkārību kāpināja vēl kāds īpašs apstāklis: kā nokārtosies ČOA un ALA darba kopas strīda jautājums par semināru rīkošanu, tāpēc delegāti šoreiz bija ieradušies sevišķi kuplā skaitā.

* * *

Sanāksmi atklāja ČLOA priekšss. I. Bergmanis. Viņš pieminēja mūžībā aizsauktos un stādīja priekšā jaunos delegātus. Godināja mācītāju V. Vārsbergu sakarā ar viņa 25 gadu darbību mācītāja amatā.

I. Bergmaņa ziņojums lieciināja par daudzām aktīvitātēm pēdējā pusgadā. Notikušas 5 prezidija sēdes, 4 sarīkojumi (no kuŗiem galvenais 18. nov.), Čikagu apmeklējis ALA vicepr-dis K. Sventeckis, otrreiz 4 ALA valdes locekļi, ar kuŗiem pārrunāti daudzi abus partus interesējoši jautājumi. Čikagā „gandrīz" notika ALA valdes sēde, bet pēdējā brīdī, kad viss bija jau sagatavots ALA valdes uzņemšanai, — laika apstākļu dēļ tā tika atcelta. ALA izteikusi vēlmi sēdi noturēt šajā rudenī. Mācītājs V. Vārsbergs teica lūgšanu ASV kongresā 18. novembrī. Tika sūtītas vēstules Kongresam apcietināto lietā. I.Bergmanis informēja arī par Baltiešu Amerikāņu Brīvības Līgu, bet ČOA vēl nekādas saistības nav uzņēmusies. Priekšsēdis piedalījies daudzos citu tautu sarīkojumos, pārstāvot latviešus. Ir laba sadarbība ar lietuviešiem, bet pēdējā laikā nevar saprasties ar igauņiem. Notikušas daudzas demonstrācijas kopā ar citām tautībām: čechiem, igauņiem, poļiem, vietnamiešiem; piedalījušies latvieši Afganistānas brīvības dienā, un pēdējā bija demonstrācija pie evang. Billija Grēma centra Vītonā (Čikagas tuvumā).

Priekšsēža ziņojumus klātesošie noklausījās ar lielu interesi.

ČOA vicepriekšs. un kultūras daļas vad. A. Kandrovičs savā ziņojumā pakavējās galvenokārt pie pag. gada 18. nov. sarīkojuma un šī gada 18. novembŗa sarīkojuma priekšdarbiem. Sāpīgākais jautājums un arī lielākais izdevumu postenis ir telpas. Grūti atrast piemērotu zāli par piemērotu maksu un piemērotā vietā. Šī problēma paliks arī nākotnē, lai arī par to jāsaņem rīkotājiem daudz pārmetumu. Pagājušā gadā no 18. nov. sarīkojuma deficita izglāba „Labvēļu kartes", kas praktizējamas arī nākotnē, — ar vēl lielāku aktīvitāti. Citādi iztrūkums būtu bijis pāri par 1000 dol. A. Kandrovičs proponēja izraudzīt rīcības komiteju no vairāku organizāciju locekļiem un sākt jau darboties 18. nov. sarīkojuma programmas lietā. Svētku runātājs šogad būs PBLA priekšsēdis O. Pavlovskis.

Vairāki delegāti kritizēja gaŗās runas, kas nākotnē būtu jāierobežo. Jādod vairāk koncertu, kas tautu vairāk interesē. Turpretī Dr. J. Lācis bija citās domās: 18. novembris ir mūsu valsts svētku diena un sarīkojumam jānotiek, kā etiķete to prasa, ar runām un svinīgo aktu. Koncertus var rīkot katrā laikā.

Nesaskaņas ar ALA darba kopu, kas Organizāciju Apvienībai pastāvēja kopš t.s. semināru rīkošanas, nokārtojās pavisam mierīgi. L. Kalniņš ziņoja, ka māc. U. Cepure atteicies no Darba kopas priekšsēža amata un semināru rīkošanu pārņēmusi ALA's 3x3 nometne. Ar to šim sasāpējušam jautājumam tika pielikts punkts. Rezultāts bija: liela brēka, maza vilna. J. Valainis par Darba kopas semināriem izteicās atzinīgi. „Tie bijuši vērtīgi, ar izciliem lektoriem, tāpēc pret tiem nevajadzēja uzstāties."

Uz to atbildēja J. Veitmanis un A. Kandrovičs apmēram tā: Neviens semināru lietderīgumu neapšaubīja; par lektoriem bija dažādas domās. Strīds bija formālas dabas, jo Darba kopai (kas ir ČLOA nozare) darbības noteikumi neparedz semināru rīkošanu, bet gan tikai izplatīt ALA biedru kartes un veicināt ALA darbību Čikagas latviešu vidū.

VAGA 3. n-rs iznācis

ZIŅAS UN DOMAS PAR LATVIEŠIEM

Saturā: PBLA pr-dis Dr. O. Pavlovskis, prof. Dr. V. Klīve, Gunārs Jankovskis, Ed. Freimanis, Viktors Kalniņš, Olģerts Liepiņš, stud. teol. Mārtiņš Irbe, J. Ķēniņš, kapt. K. Purmals, Lidija Smilga-Bērziņa, chronika, Saules josta, jaunatnes darbība, „mazās" preses apskats.

Šis (3.) n-rs vēl ir iepazīšanās n-rs, ko piesūtām par brīvu. Pieprasiet:

„Vaga", 164 Willowdale Avenue, Willowdale, Ont. M2N 4Y6 Canada.

L. Kalniņš uzsvēra, ka ALA kongresā Detroitā piedalījās vairāki čikagieši, sevišķi jaunāko gadu pārstāvji. Jaunākā ALA mūža biedre ir no Čikagas — 2 nedēļas veca J. Kramēna meita Katrīne. Darba kopa uzsāks darbību jaunā sastāvā, kas sastādīsies no organizāciju pārstāvjiem. Māc. V. Vārsberga propozicija bija, lai Darba kopa gādā tikai par ALA karšu izplatīšanu, ne semināru rīkošanu vai ko citu. To pieņēma ar visām balsīm.

Pie šī paša darba kārtas punkta apskatīja arī ALA Biedru biroja vad. Z. Freivaldes piesūtīto rakstu-ieteikumu par ALA biedru karšu izplatīšanu. To pieņēma zināšanai.

ČLOA Finanču daļas vad. A. Osis ziņoja par Apvienības ienākumiem; atlikumiem un iztrūkumiem.

No revīzijas komisijas bija visīsākais ziņojums: viss atrasts labākā kārtībā, ko nolasīja G. Augenšteina.

Pretkomūnistiskās komitejas priekšs. A. Kandrovičs solīja aktīvizēt darbību, kas viņa slimības laikā bija apsikusi.

Radioraidījumu komitejas prkšs. J. Valainis ziņoja, ka ar 1. augustu raidījumus dzirdēsim labāk. Nesen radio komiteja atzīmēja savu 1500. raidījumu, un šī gada beigās būs 30 gadu jubileja. Vēlams vairāk sludinājumu, kā arī ziedojumu. Vēlams būtu, lai katra organizācija dotu vismaz vienu samaksātu sludinājumu gadā. Jāpārskaņo visas raidījumu lentes no paša sākuma, kas izmaksās vairākus tūkstošus dol. Nolemts lūgt ALA Kultūras biroja atbalstu.

Sapulces svarīgākā, bet arī īsākā daļa bija vēlēšanas. Atkal ievēlēja tos pašus — ar aklamāciju. Par Organizāciju Apvienības priekšs. Ilmāru Bergmani. Prezidijā — J. Veitmanis un A. Bārda; padomniekos — O. Kalniņš; revīzijas komisijā palika līdzšinējie.

ČLOA vadību atkal uzņēmās I. Bergmanis, bet tikai uz vienu gadu, kā viņš to katēgoriski deklarēja, lai jau laikus čikagieši meklētu citu priekšnieku.

Sanāksmi lietišķīgi vadīja I. Bergmanis un A. Kandrovičs.

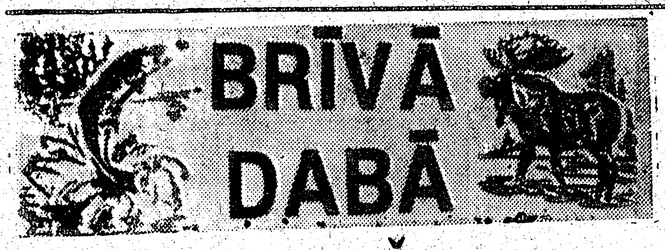

UZ LAŠIEM

Dzīvojot trimdas pieticībā, pusaizlūzuši no zaļā tautas kopības ozola, mēs bieži tomēr atrodam par nepieciešamu rīkot dažādas godības. Vienalga, vai tas ir tik svarīgs notikums kā personīga 43 gadu pastāvēšana šai pasaulē, vārda diena, kāzas, bēres vai jaunas laivas motora iesvētīšana, bez kārtīgas draugu un paziņu pamielošanas mēs nevaram iztikt. Tie laiki, kad likām galdā tikai galertu un siļķīti ar skābu krējumu, ir jau sen aiz kalniem. Šodien arī žāvētu zuti neviens vairs neuzskata par lielu gardumu. Vispieticīgākā banketā tagad pašā galda vidū jābūt blodiņai ar lašu ikriem, bet turpat blakus uz paliela šķīvja ciemiņu acis un näsis jāpriecina glītās šķēlītēs sagrieztai žāvēta laša rožainajai miesai. Veikalnieki, kuri gādā par to, lai trimdas latvieši nenomirtu badā, jau vairākus gadus piedāvā pašu latviešu meistaru žāvētus lašus. Te gan jāpiezīmē, ka mūsu cienījamie delikatešu veikalu īpašnieki katru sestdienu pēc bodītes slēgšanas neskrien elles gabalus, lai nodotos lašu makšķerēšanai. Viņu lašus tīklos sagūstījuši iedzimtie zvejnieciņi, un veikalniekiem gods pienākas tikai par laša izcenošanu un meistarīgo sagriešanu plānās šķēlītēs. Dzīves dārdzībai ceļoties, arī sagriešana kļūst dārgāka, bet — lai cik dārgs arī lasis būtu — apšaubīt tā gardumu neviens vēl nav iedrošinājies. Lasi var pasniegt pie kura katra padzēriena. Vienīgais izņēmums, varbūt, ir tikai silts alus, bet te jānorāda, ka siltu alu nevienās godībās nepiedāvā.

Jākonstatē, ka arī latviešu pusprofesionālo un profesionālo makšķernieku vidū lašu pieveicēju nav trūkums.

Vectēvu laikos lašu šai kontunentā bijis tik pulka, ka vismaz reizi nedēļā ēdienu kartē bijis vai nu cepts vai vārīts lasis. Ja saimnieks saviem kalpiem toreiz mēģinājis dot maltītēs lasi divas reizes nedēļā, tad algotņi tūlīt sākuši protestēt. Streiki gan tai laikā vēl nebija izgudroti.

Mūsdienās Atlantijas lasi vēl var atrast Kanadā, Meinas valstī ASV, britu salās, Norvēģijā, Francijā, Zviedrijā, Spānijā un Somijā. Domājams, ka, par spīti boļševiku okupācijai, pa kādam šīs zivju pasaules aristokratam iemaldās arī vēl Daugavā un Gaujā.

Visiem ziņāms, ka Atlantijas lasis pēc dažu gadu noslēpumainas klejošanas pa okeanu atgriežas saldūdens straumēs, lai upēs nodotos seksa lietām. Tie laši, kas nārstot dodas jau pēc viena okeana ūdeņos pavadīta gada, ir caurmērā 3—6 mārc. smagumā, bet trīs gadus okeanā barojušies laši jau ir 20 — 30 mārciņu svarā. Jo ilgāku laiku lasis pavadījis okeanā, jo tas brangāks un varenāks. Dodoties uz kāzām saldūdens upēs, Atlantijas lasim mugurā ir skaistākās goda drānas. Mugura tam tad ir tumši zila tērauda krāsā, sāni spīdīgi sudrabaini un pavēdere gandrīz gluži balta. Upē padzīvojis, lasis ātri zaudē sudrabaino spožumu un kļūst pelēcīgs ar iesārtiem plankumiem. Pēc nārstošanās tam kāzu drēbes jau tiktāl noplukušas, ka makšķernieki šādu nokusušu precētu lasi jau dēvē par melno lasi un vairs nav sevišķi augstās domās par kādreiz sirdīgo cīnītāju. Makšķerniekam tad arī vienalga, vai lasis savu pēdējo stundiņu piedzīvo ūdenī vai auklas galā.

Ekspedīcija uz lašiem jāplāno laikā, kad tie pa upēm dodas augšup. Lašu ceļojumi dažādās upēs var notikt stipri dažādos laikos. Laika apstākļi, ūdens temperātūra un līmenis ir izšķirēji faktori. Parasti laši upēs ierodas pēc lietus, kad ūdens ir auksts. Zemā ūdens periodā, gaidot uz lielāku ūdeni, laši atrodami atvaros, parasti 4—6 pēdu dziļumā. Dažās Kanadas upēs tie ierodas jau aprīlī, bet citās tikai oktobrī. Visumā pavasara mēneši ir labākie Atlantijas lašu makšķerētājam, Visvairāk lašu notver maijā, bet zemē metami nav arī jūnijs un jūlijs.

Laši upēs uzturas tikai zināmās vietās, un šīs vietas atrast iesācējam tik viegli nemaz nav. Salīgt kādu vietējo ūdeņu pazinēju par pavadoni ir pareizākais atrisinājums. Te vēl jāpiezīmē, ka dažās Kanadas upēs, makšķerējot no laivas, pavadoņa līdzņemšana ir obligāta.

Aukstā un augstā ūdenī lašu makšķerēšanai var nodoties visās dienas stundās. Vēlāk, kad siltajos vasaras mēnešos ūdens nokrities, labākās ir agrās rīta stundas un pievakares. Foreļu makšķernieki iedomājas, ka nav lielas starpības makšķerēšanas technikā, mēģinot atrast un piemānīt foreli vai Atlantijas lasi. Tā tomēr nav. Mētājot uz labu laimi mušiņu foreļu ūdeņos, makšķernieks agri vai vēlu atklāj, kur foreles apmetušās. Lasi šādā veidā atklāt daudz grūtāk. Parasti makšķernieks mēģinās pats savām acīm ieraudzīt vietu, kur lasis uzturas, un tikai tad piedāvās tam mānekļus. Nav jāaizmirst, ka okeanā nobarojies lasis upē par ēšanu daudz nedomā. Ēsma tam jāpasniedz lēnām, jādod laiks tās ierīšanai, tikai tad var piecirst. Pieķēries āķim, lasis ir lielisks cīnītājs. Trakā skrējienā tas iztīs gandrīz visu makšķeres auklu, izlēks no ūdens un, vaļā neticis, izmēģinās visžilbinošākos cirka akrobāta trikus. Bet arī tad, ja makšķernieks ļaus lasim pietiekami iztrakoties, kritiskais moments būs loma iedabūšana laivā. Tieši tad pavadoņa prasme un palīdzība būs zelta vērta. Piedzīvojis pavadonis lasi vai nu sagrābs īstajā brīdī aiz žaunām, ar kailu roku šaurākā ķermeņa daļā virs spēcīgās astes, vai arī uzmetis cilpu vai tīkliņu tā, ka lasis nedabūs ne iepīkstēties.

Parastie Atlantijas lašu lomi svērs no 3—20 mārciņām, 20—50 mārc. eksemplāri ir jau dižloms. Vislielākie laši notverti Eiropā, īpaši Norvēģijā. Pasaules rekords ar 1928. gadā izvilktu 79 mārciņu un 2 unču smagu lasi pieder norvēģim Henrikam Hendersonam. 1902. gadā gan divi makšķernieki Devas upes ietekā Skotijā ar aiņiem un ķekšiem nobeidza 103 mārc. smagu lasi, bet viņu vārdi nevienā makšķernieku rekordistu sarakstā nefigurē.

Atlantijas lašu makšķerēšanai var nodoties tikai Meinā. Še pa visām upēm kopā makšķernieki katru gadu pieveic pāris simtu šo dižciltīgo cīnītāju. Kanadā — Jaunskotijā, Kvebekā, Nufaundlendā, Labradorā un Ņubransvikā — par lašu trūkumu nevar sūdzēties. Miramači upes ūdeņos vien katru gadu izvelk līdz 18.000 Atlantijas lašu. Protams, te runa ir par makšķernieku lomiem, nevis par komerciālo zvejošanu. Lasis nav mailīte, tādēļ — ja kaut kāda iemesla dēļ uznāk vēlēšanās pacelt ikdienas pelēcībā nošļukušo prestižu līdztautiešu acīs — brauciet uz Miramači upi.

Par pēdējos gados Lielajos ezeros ielaistajiem zivju audzētavās dzimušiem lašiem nerunāsim. No viņiem tik daudz prieka kā cīnīšanās izvelkot. Galdā likt nevar, jo esot pilni ar dzīvsudrabu un citiem draņķiem. **A. Pelēkais**

Atbalstiet laikrakstu — ne pastu

Kārtojiet abonementa maksas bez atgādinājumiem.

Lūdzam kārtot abonementa maksas bez atgādinājumu sūtīšanas. Ļaujiet laikrakstam ietaupīt dārgos pasta izdevumus.

Jūs piederat Kanadai

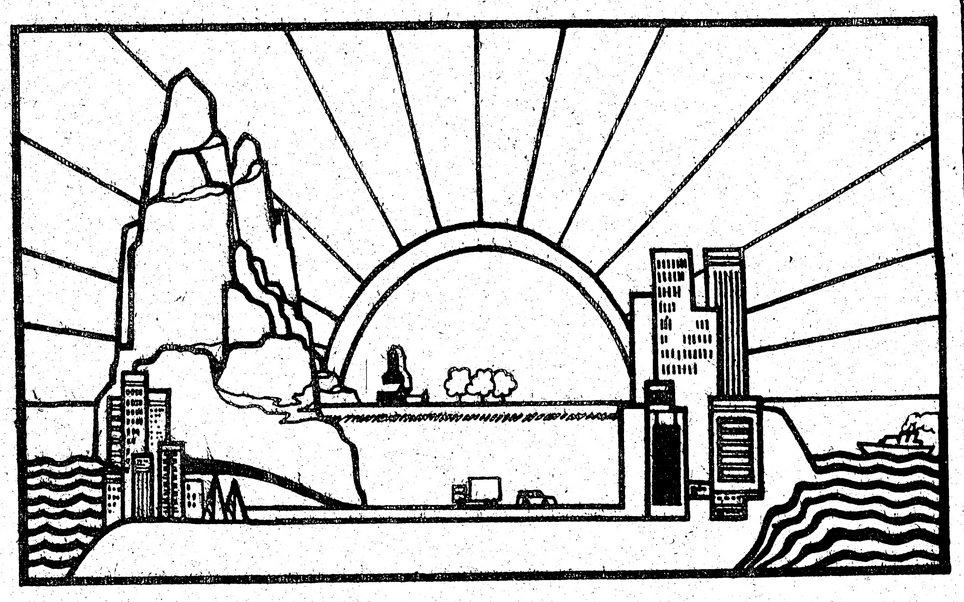

. . . Un Kanada pieder jums.

Kanada ir jūsu zeme. Ikviena province, ikviena pilsēta, ikviena apdzīvota vieta. Austrumos provinces pie Atlantika, mūsu galvaspilsētas pievilcīgais apvidus, varenie Klinšu kalni līdz pat Klusā okeana krastiem rietumos.

Zemi ar brīnišķīgu dabas skaistumu, augsti attīstīta un ar vienkāršu viesmīlību, ar dažādām iespējām atvaļinājuma izmantošanai, ko nevar piedāvāt neviena cita zeme.

Šinī gadā iepazīstieties ar kādu citu mūsu zemes Kanadas daļu. Ielūdziet savus draugus un paziņas no Vecā kontinenta, lai arī tie dalītos ar jums jūsu priekā un lepnumā par jūsu jauno tēvzemi.

Canadā

tai ir tik daudz ko piedāvāt.

Canadian Government Office of Tourism
Office de tourisme du Canada

RM
NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
EAGLESNEST

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKA
un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Latviešu basketbola meistarsacīkstes Kanadā

Latviešu basketbola meistarsacīkstēs Kanadā piedalījās, kā parasti, tikai Toronto JKS un Toronto DV.

Šī gada meistarsacīkstes notika skaistajā Columbus Hall vingrotavā. JKS un DV tikās trijās spēlēs, lai izšķirtu šī gada meistaru. DV vienības mugurkauls un vienreizēji sekmīgs punktu guvējs bija Pēteris Misikovičs, kas ieguva 29 punktus. DV uzvarēja ar 73-68 (29-25). DV vienībai punktus ieguva vēl A. Siksna 16, J. Brikmanis 14, U. Siksna 5, R. Krūze 3, I. Koškins 6, V. Tora 2, A. Ezers, A. Žulps. JKS — J. McNeill 19, J. Skots 14, A. Lapiņš 14, A. Ozoliņš 12, V. Pālens 4, V. Ozols 2, M. Kārkliņš, A. Lagzdiņš.

Otrā spēlē JKS ļoti sekmīgi nosedza P. Misikoviču un reizē ar to izšķīra spēli savā labā, uzvarot ar 86-56 (32-19). JKS — V. Ozols 20, J. Skots 18, A. Lapiņš 15, A. Ozoliņš 12, V. Pālens 4, M. Kārkliņš 6, J. McNeill 4, J. Dzelme. DV — Misikovičs 15, A. Siksna 8, V. Tora 10, U. Siksna 4, R. Krūze 2, I. Koškins 4, P. Siksna 2, R. Kuncāns 2, A. Žulps 4.

Finālā ritēja ļoti vienlīdzīga cīņa. JKS tikai pašās spēles beigās nodrošināja savu pārākumu un uzvarēja ar 77-67. JKS — J. Skots 23, V. Ozols 12, A. Ozoliņš 11, V. Pālens 11, A. Lapiņš 9, J. McNeill 7, J. Dzelme 4, M. Kārkliņš. DV — A. Siksna 21, P. Misikovičs 16, R. Kuncāns 8, V. Tora 6, I. Koškins 6, U. Siksna 2, R. Krūze 2, P. Siksna, A. Žulps, E. Petmanis 2. JKS vienību vadīja A. Ozoliņš, DV — J. Bramanis. Abas vienības bija vienlīdz sekmīgas soda metieņos, iegūstot 50%.

Uzvarētājus apsveica LNAK valdes priekšs. T. Kronbergs. Balvas izdalīja LSAK sekretārs G. Gubiņš un basketbola nozares vadītājs R. Kadiķis. JKS saņēma atkal krāšņo A. Jurgena piemiņas balvu.

Ž. Zentiņš

GRĀMATA — LABĀKAIS DRAUGS ATVAĻINĀJUMĀ

A. Plensners — Pret vētrām un negaisiem, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
Andr. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm, caur daudzām debesīm, dzej.	$ 7.00
J. Zariņš — Cilvēku ķērāji, rom.	$18.00
Archib. A. Lūsis — Aiztek ūdeņi, aiztek gadi, atm.	$14.00
A. Dzērvītis / L. Treimanis — Latviešu jostas	$60.00
Ed. Šmugajs — Skolotājs Antons, dzīves st.	$11.50
Dr. P. Cirsis — Cilvēkam tuvais Dievs	$16.00
Al. Liepa — Rīgas privātdetektīvi	$ 2.00
Ed. Dunsdorfs — Dr. K. Ulmaņa dzīve	$33.50
A. Aizsilnieks — Latvijas saimn. vēsture 1914 — 1945	$22.00
Latvijas zeme, zemnieki un viņu darbs	$29.00
A. Landsmanis — pastāvēt vai iznīkt	$ 5.00
Edm. Zirnītis — Zvaigžņu krusta ēnā, dz.	$ 6.00
J. Babres tulk. — Svētceļnieka dvēs. atklājumi	$ 8.00
Mass deportations from The Soviet occ. B. S.	$ 3.75
Ed. Salna — Horizonta hipotenūza, pastāsti	$14.00
A. Ruņģis — .. Iet latvieši caur gadu simteņiem	$15.00
J. Jaunsudrabiņš — Nauda, rom.	$14.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
H. M. Grīvāns — Pie dzīves vārtiem	$ 4.50
N. Kalniņš — Cēsis nav Rīga, rom.	$15.00
V. Richters — Zemgalieši vēl turas, rom.	$13.00
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$13.00
R. Birzgalis — Šoreiz bez grima, atm.	$12.00
E. Grīslis — Par Dievu un Latviju	$14.00
K. Dzelzītis — Iesākumā bija vārds, dzej.	$ 8.00
B. Bičole — Griežos, dzej.	$ 8.00
M. Čuibe — Grēkāboli, atm.	$12.00
B. Pukulevičūte — Lieldienas bez zvaniem, rom.	$11.50
A. P. Mierkalns — Zvaigznājs, dzej.	$ 9.75
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks, st.	$13.50
O. Gulbis — Sekot Kristum, svētr. un apc.	$15.00
Ruta U. — Dear God, I wanted to live	$ 7.50
Vēl tā gribējās dzīvot	$ 7.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.
DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi
Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Jaunie autori!
Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.
* Izvērtē
* Novērš valodas kļūdas
* Rediģē
* Sagatavo salikumu
* Iekārto manuskriptu iespiešanai
* Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju
Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.
Tuvāka informācija:
Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:
466-1514
Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

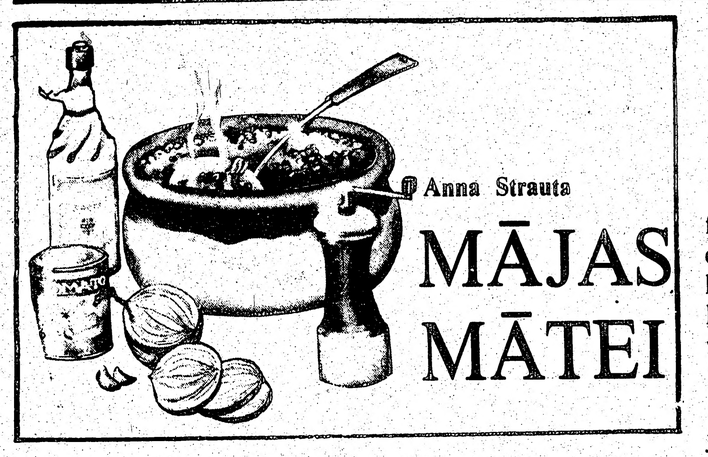

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

Augļu salāti ar liķieri
(4 — 6 pers.)

2 1/2 tases zemeņu, 2 1/2 tases aveņu, 1/2 tase putu krējuma, 2 ēdamk. mandeļu, apelsīnu vai ķiršu liķiera, 2 ēdamk. pūdercukura, 1 tase svaigas mellenes vai 2 nektarīni, rupji sagriezti.

Notīra ogas. Sagriež zemenes uz pusēm. Citā traukā sajauc putu krējumu, liķieri un 2 ēdamk. pūdercukura. Pieliek augļus un viegli izmaisa. Pēc garšas pieliek vēl pūdercukuru. Atdzesē ledusskapī. Pasniedz kā elegantu saldo ēdienu.

Siera kūkas vai augļu mērce

2 1/2 tases ļoti gatavas zemenes, 1 tējk. svaigi izspiestas zaļo citronu (lime) sulas, 1 — 3 tējk. cukura, melone (honeydew).

Nopērciet iespējami gatavākās zemenes, jo tās dod labāko garšu. — Nomazgā zemenes. Ieliek blenderā, pieliek zaļā citrona sulu un sasmalcina, kamēr ogas pārvērstas par pirē. Pēc garšas pieliek vēl citrona sulu un cukuru. Pārlej pār šķēli siera kūkas, melones gabaliņiem, sagrieztiem firziķiem vai saldējumam. Apklāta mērce ledusskapī turēsies svaiga vairākas dienas.

Kartupeļu un sakņu gaļas sacepums
(4 pers.)

Ja no iepriekšējām ēdienu reizēm atlikusi gaļa un kartupeļi, tad papildinot to ar skārdeni jauktu sakņu, iznāks itin laba pusdiena. — Gaļu samaļ vai sīki sagriež, pievienojot 1/2 vidēji liela sīpola, ko arī samaļ vai sakapā. Jaa gaļas no iepriekšējās reizes atlicis par maz (vajadzīgas apm. 2 tases), to var papildināt, piepērkot nedaudz svaigas maltās gaļas. Pēdējā jāapcep. Ietaukotā sacepumu formā liek kārtām notecinātās saknes (neaizliet pārlejamo ūdeni), ar sīpolu sajauktu gaļu un nobeidz ar vārītu, šķēlēs sagrieztu kartupeļu kārtu. Visu pārlej ar balto mērci, kuŗas pagatavošanai izlieto nokāsto sakņu šķidrumu vai buljonu. Cep 30 min. vidējā karstumā — 350°F. Mērci gatavojot, apm. 1 tējk. sviesta izkausē, pievieno 1 ēdamk. miltu un pastāvīgi maisot pamazām pielej 1 1/2 t. šķidruma un sāli pēc garšas. Baltās mērces vietā var lietot arī sēņu, tomātu, selerijas vai citu skārdeņu viru.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

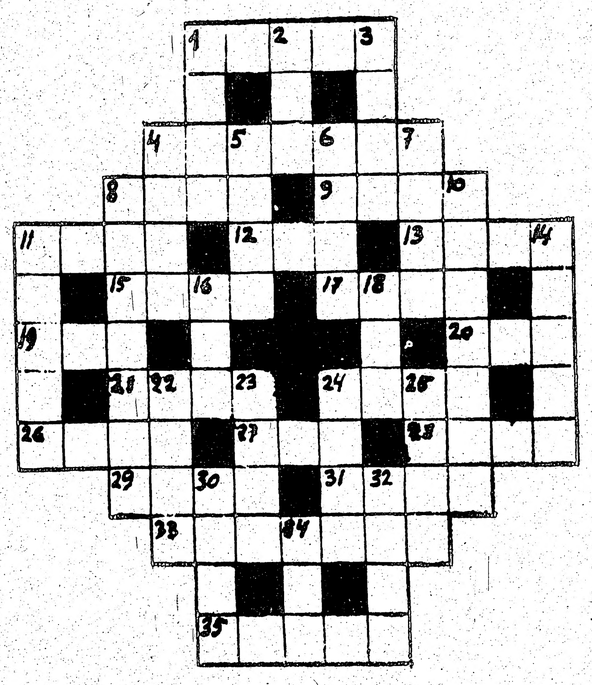

Līmeniski: 1. Dzīvnieks 4. Kontūra 8. Upe Latvijā 9. Vilkt 11. Apūdeņot 12. Satiksmes vārds 13. Pagasts Latvijā 15. Aplēse 17. Koks 19. Grieķu burts 20. Jautājums 21. Strauji elpot 24. Balss 26. Ķermeņa daļas 27. Tauta 28. Pazīstama organizācija (izrunā) 29. Sit 31. Sievietes vārds 33. Drošības ierīce 35. Arods.

Stateniski: 1. Pirmtēls, paraugs 2. Ģeografisks jēdziens 3. Upe Latvijā 4. Mājkustonis 5. Trauks 6. Sievietes vārds 7. Dzīvnieks 8. Tirāža 10. Dziņa 11. Putns 14. Sievietes vārds 16. Vietniekvārds 18. Bojājas 22. Aste 23. Balts 24. Rinda 25. Zvejas rīks 30. Vulkāns Eiropā 32. Sliktā garastāvoklī 34. Sporta biedrība Latvijā (iniciāļi).

Iepriekšējās krustvārdu mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Kaza 3. Zoss 6. Lats 8. Omas 10. Vilt 11. Ola 12. Eros 14. Ietek 16. Grīda 17. Kambars 20. Fotografija 24. Sedulka 27. Zīmes 29. Amata 31. Ogas 32. Ūka 34. Arka 35. Otas 36. Aste 37. Aļņss.

Vertikāli: 1. Kalt 2. Attek 4. Smērs 5. Sari 6. Liet 7. Klaburčūska 9. Sods 10. Vīze 13. Sala 15. Karotes 16. Grafika 18. SOS 19. Eja 21. Bizo 22. Alas 23. Rīga 24. Sesks 25. Amats 26. Utis 29. Māra 30. Āvas.

Prasa tiesības izstāties no Padomju savienības

POLĪTISKĀ IESLODZĪTĀ DROSMĪGS SOLIS OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

Pasaules brīvo latviešu informācijas birojs Minsterē, Vācijā, saņēmis ziņu, ka bij. politiskais ieslodzītais, 27 g. v. Maigonis Rāviņš okupētajā Latvijā 8. martā nosūtījis PSRS Augstākajai padomei Maskavā priekšlikumu un aicinājumu attieksmē uz kādu praktisku soli miera nodrošināšanai. Iesnieguma teksts ir šāds:

„Pamatojoties uz PSRS konstitūcijas 72. panta, pieprasu legalizēt latviešu nacionālo kustību, atļaujot tai izvērst darbību par labu Latvijas aiziešanai no PSRS sastāva, kas garantētu latviešu tautai tās nacionālās drošības intereses. Latvija nevar atrasties PSRS sastāvā, jo PSRS nespēj garantēt Latvijai tās drošības intereses, jo tā piedalās bruņošanās sacensībā ar citām pasaules lielvalstīm. Latvijas izstāšanās no PSRS sastāva radīs sanitāru miera kordonu pie Baltijas jūras un veicinās saspīlējuma atslābumu Eiropā. Latvijas liktenis nedrīkst būt atkarīgs no lielvalstu neprātīgās bruņošanās. Cīņa par Latvijas neatkarību ir cīņa par mieru. Visai Baltijas jūras valstu sabiedriskajai domai ir jāpaceļ sava balss par latviešu tautas tiesībām un pastāvīgu savu nacionālo interešu garantēšanu.".

Maigoni Rāviņu 1975. gadā sodīja ar 5 gadiem ieslodzījumā par mēģinājumu pāriet Pad. savienības un Somijas robežu. Ieslodzījuma laikā viņš aktīvi piedalījās ieslodzīto akcijās par savām tiesībām, ieskaitot bada streikus, parakstu vākšanas akcijas u.c. Pēc pilna soda mēra izciešanas Maigoni Rāviņu 1980. gada augustā atlaida no Rīgas VDK (čekas) soda izolātora, uz kurieni tas bija pārvietots īsi pirms soda notecēšanas.

Rietumvācijas laikraksti Westfaelische Nachrichten un Muenstersche Zeitung (16. 4. 82.) sniedza rakstus ar attēliem par latviešu demonstrācijām padomju valsts cirka viesizrāžu laikā Minsterē. Demonstrācijā piedalījušies MLĢ audzēkņi un latviešu studenti, pasniedzot padomju militāratašejam ģenerālmajoram Kņirkovam iesniegumu, kuŗā pieprasīta Žaņa Skudras un citu politisko ieslodzīto atbrīvošana. Ģen. Kņirkovs bija ieradies Minsterē, lai aizstātu vēstnieku Semjonovu cirka pirmizrādē. WN piezīmē:

„Ar vēstnieku Semjonovu latviešiem ir īpaši rēķini, jo viņš savu diplomāta karjēru sāka 1939. gadā Lietuvā, sagatavojot baltiešu deportācijas uz Sibiriju. 1953. gadā Semjonovs pārstāvēja Maskavu Berlīnē laikā, kad tur notika austrumvāciešu sacelšanās, bet 1968. gadā bija sūtnis Pragā." Laikrakstos iespiestajos attēlos Kņirkovs redzams civīltērpā, šķietami uzmanīgi lasot latviešu pasniegtās prasības.

Maigonis Rāviņš

Inflācijas žņaugos

Pesimists

Ar depresiju cīnoties,
Es tā kā sesks krātiņā.

Ar augstām cenām mocoties,
Kā zivs uz krasta sausumā.

Tās balles, kāzas, kristības,
Kad makā tikai drupačas!

Tur sieva pukst, tur meitas čukst
Un gaida jaunus apģērbus...

Man puikas sporta laukumā
Šķiež biksas, kreklus, apavus
Nu taisni tā kā putraimus!

Un spēkrati,—tie čupā irst;
Tiem vadi, skrūves polsteri
Pa visām malām ārā birst!

Viss iet uz galu. Paskatiet,
Gan avīzē jūs lasīsiet, —
Ko paredz tuva nākotne:
Tā nebūs vis kā Ēdene.

Tev galvu nost ar saknēm plēš,
Kad budžetā viss jāapleš.
Un domājot gan šā, gan tā,
Ir jālaižas vai dibenā...

Optimists

Torontoā, Torontoā —
Tai lielā letiņpagastā
Es dzīvoju kā asarīt's
Tai lielā dziļā ezerā.

Ja „sēvingkauntā" robus sit,
Es uzdziedu tik: Džimpadrit!

Ir latvietis labs ēdējiņš,
Ne plānas putras strēbējiņš.
Viņš zin', kā garšo bifsteciņš,
Ne tikai prastais bekoniņš.

Un lāsīte? Tā labākā!
Nevis kaut kāda saslauka!
Kad ballēšana virsū nāk,
Tad gan jau zinās, ko lai sāk.

Ja izpriecām būs jādod „lift",
Nu, ko tur bēdāt:„day-night shift"!

Būs iztrūkumiem balansi
Un dzīves priekiem avansi.
Nu, — ballēsimies Torontā
Kā pasakā tai Leiputrā.

Rin-Tin-Tin

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Jauni viļņu garumi Radio Liberty

Sākot ar šā gada 2. maiju, Radio Liberty latviešu programmām mainīti viļņu garumi un frekvences. Raidījumu laiki paliek tie paši.

Raidām pēc Latvijas laika	Frekvence	Viļņu garumi metros
18.00 — 19.00	17725	16,9
	15130	19,8
	11885	25,2
22.00 — 23.00	17885	16,8
	15130	19,8
	11885	25,2
5.30 — 6.00	15170	19,8
	11915	25,2
	9680	31,0
	7155	41,9
7.30 — 8.00	15130	19,8
	11915	25,2
	9680	31,0
	7155	41,9

Piektdienās, sestdienās un svētdienās ir divas pusstundu gaŗas programmas. Pārējās dienās viena.

RADIO BRĪVĪBA
Latviešu redakcijas vadītājs

Rēgens apsūdz Kremli

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Pretrunīgā amerikāņu īpašā sūtne Apvienotajās Nācijās Džīna Kirkpatrika nav profesionāla diplomāte. Varbūt tieši tādēļ viņa bieži pasaka skaidri un gaiši savas domas, un daudzi ,,starptautiskā neauglīgā debatēšanas kluba'' piedzīvojušie diplomāti tādējādi bieži no pārsteiguma palikuši pusvārdā ar vaļējām mutēm. Atklātā profesore Džīna jau stājoties amatā konstatēja, ka Apvienotās Nācijas gadu tecējumā ir pārvērtušās par vienas polītiskas noslieces propagandas iestādījumu.

Viņa arī pateica, ka amerikāņiem būtu nopietni jāapsver šāda iestādījuma financiāla atbalstīšana, kurā komūnistu orķestrēti runātāji pēc sirds patikas var nokengāt amerikāņu tautu un valsti. Kirkpatrika arī konstatē aplamību, ka Apvienotās Nācijās katrai pundurvalstiņai balsojumā ir tikpat liels svars kā nācijām, kas reprezentē miljoniem savu pilsoņu.

Sūtnes Džīnas Kirkpatrikas Apvienoto Nāciju kritikas pareizība pierādījās tieši aizvadītajā nedēļā, kad tur īpašā sesijā pasaules neoficiālais parlaments sāka spriedelēt par atomkaŗa briesmām un bruņošanās drudža apturēšanu.

Paturēsim prātā, ka ,,atbruņošanās sesija'' sanāk laikā, kad Kremlis psicholožiskā kaŗa ietvaros ir ietekmējis pasaules sabiedrisko domu ar pastardienas bubuli, ko miermīlīgām tautām gatavojot neatbildīgais un asinskārais amerikāņu prezidents.

Kā jau tas bija paredzams, sarkanais vilks Apvienoto Nāciju runātāju tribīnē kāpa, ietērpies nevainīga balta jēra drēbēs. Gromiko, daudziem naīviem delegātiem aplaudējot, deklarēja, ka Pad. savienība nebūs tā, kas jebkad sāks pirmā atomkaŗu. To pašu dažas dienas iepriekš Maskavā bija melīgi deklarējis arī pats Brežņevs. Varbūt patiesi Kremlis atomkaŗu arī nesāks, jo Maskava Brežņeva doktrīnas ietvaros cer nodrošināt sev varu visā pasaulē ar mērķtiecīgu ekspansijas taktiku, kuŗā atomarsenālam pagaidām ir tikai izspiešanas loma ultimāta diktēšanai pasaules brīvām tautām.

Prezidenta Rēgena runa pagājušā piektdienā apliecināja, ka brīvai pasaulei, paldies Dievam, ir drosmīgs un nešaubīgs vadonis. ,,Mēs, amerikāņi, šajā gadu simtenī esam atklājuši rūgtu patiesību, ka tiranniju nevar apturēt tikai ar vārdiem,'' teica Rēgens. Apvienoto Nāciju forumā neviens amerikāņu prezidents nebija līdz šim tik asos vārdos vērsies pret Pad. savienību. Rēgena runu var uzskatīt par Pad. savienības pārkāpumu un noziedzību kataloga nolasīšanu. Viņš pārmeta Maskavai nežēlīgu apspiešanu un noziedzīgu komūnistu tirannijas īstenošanu.

Mums sevišķi jāpatur prātā tas, ka prezidents Rēgens savas runas ievadījumā pirmo reizi pieminēja arī Jaltas līguma noziedzīgo laušanu, kuŗa ietvaros Kremlis spēja izplest savu varu visā Austrumeiropā. Manuprāt tas ir pirmais konkrētais solis arī uz Baltijas valstu varmācīgās okupācijas konkrētu apstrīdēšanu. Rēgens pārmeta Kremlim arī agresiju Ungārijā, Čechoslovakijā, Afganistānā, Indoķīnā, kā arī neattaisnojamo iejaukšanos Polijas iekšējās lietās. 157 nāciju valstu pārstāvjiem Rēgens apliecināja, ka amerikāņi būs pirmie, kas sadarbosies bruņošanās sacensības ierobežošanā, ja būs dota ticama garantija pārbaudīt to, ka arī pretējā puse godīgi tur doto solījumu.

Viņš nāca klajā arī ar vairākiem konkrētiem ierosinājumiem kā atomieroču arsenāla samazināšanā, tā arī NATO un Varšavas pakta valstu bruņoto spēku tūlītējā apcirpšanā līdz 700,000 vīru robežai.

Tā dēvētās detantes desmitgade esot kalpojusi tikai Pad. savienības interesēm, jo Maskava šajā laika periodā ir ne tikai nepārtraukti bruņojusies, bet arī ar ieročiem un līdzekļiem atbalstījusi starptautiskos teroristus un tajā pašā laikā ignorējusi elementāro cilvēka tiesību respektēšanu. Rēgens runas nobeigumā uzsvēra, ka tikai savstarpējas uzticības ietvaros varētu būt runa par bruņošanās apmēra samazināšanas sarunām. Pad. savienības līdzšinējā izrīcība rada lielas šaubas, un Kremlim tagad ar darbiem ir jāpierāda, ka tas patiesi grib godīgi runāt un arī īstenot to, ko solījis.

Padomju diplomāti Ņujorkā par Rēgena runu bija tik pārsteigti, ka tie atteicās no jebkādiem komentāriem. Kā jau to varēja sagaidīt, drīz vien komūnistu prese saņēma instrukcijas no paša polītbiroja, lai sāktu ģenerāluzbrukumu Rēgenam. Zīmīgi, ka komūnistu propagandisti nemaz necenšas atbildēt uz Rēgena konkrētiem apvainojumiem, bet gan savās dusmās dēvē tagadējo amerikāņu prezidentu par mūsdienu Cēzaru, kas mēģinot sevi padarīt par paštaisnu dievu.

Mums Rēgena runa dod pamatotas cerības, ka Austrumeiropas liktenim atrisinoties, arī Jaltas līguma pirmie upuŗi — Baltijas valstis — netiks aizmirstas.

Reizē ar prezidenta Rēgena runu amerikāņu presē parādījās sensācionāla informāciju par īpašu amerikāņu militāro vienību radīšanu, kas varbūtējas militāras konfrontācijas gadījumā varētu darboties Varšavas pakta valstu frontes aizmugurē. Šajās speciālajās vienībās iesaistīti izplētņu lēcēji un sapieŗi ienaidnieka tiltu un dzelzceļa mezglu uzspridzināšanai. Šo vienību kaŗavīriem ir jāpārzina attiecīgās Austrumeiropas valsts valoda, kuŗā tiem nepieciešamā gadījumā būtu jāoperē.

Ziemeļkarolainā Fort Bragā un Rietumvācijā Bad Štolcā jau darbojas šīs īpašās vienības, kas paredzētas operācijām Austrumvācijā, Polijā, Ungārijā un Čechoslovakijā. Amerikāņu izlūkošanas dienests no savas puses jau izplānojis nacionālo partizānu vienību formēšanu un atbalstīšanu daudzās citās valstīs. Par šādām slepenām operācijām nemēdz daudz runāt. Jādomā, ka šīs operācijas skars arī Baltijas valstis.

Pazīstamais kanadiešu žurnālists Pēteris Vortingtons, laikraksta Sun redaktors, nolēmis kandidēt federālā parlamenta papildus vēlēšanās Brodvjū-Grīnvud iecirknī. P. Vortingtons savu kandidātūras nomināciju pieteica preses konferencē, kas notika Toronto DV namā. Augsti vērtējot Vortingtona līdzšinējo icstāšanos par Baltijas valstu tautu tiesībām, radīta komiteja — ,,Latvieši par P. Vortingtonu''. Komitejā darbojas Z. Akots, V. Cinis, A. Kundrats un M. Saulītis. Tuvāka informācija, vakaros zvanot Toronto 762-5254.

E. Laipenieks attaisnots

Imigrācijas tiesnesis 9. jūnijā paziņoja lēmumu, ka mūsu tautietis E. Laipenieks, kas bija apsūdzēts par sliktu izturēšanos pret komūnistiem un žīdiem, attaisnots.

Kā zināms, apsūdzības process notika janvārī un februārī San Diego pilsētā, Kalifornijā, un ilga apmēram 3 nedēļas. Sesijā no Tieslietu ministrijas bija ieradusies speciāla komisija, kuŗas sastāvā ietilpa imigrācijas tiesnesis Džons C. Viljams un 3 apsūdzētāji prokurori: Klarise Feldmane, Brūs J. Einhorne un Michaels Volfs. Arī mūsu Toronto un Klīvlandes tautiešu, Arnolda Bērziņa un Eduarda Virša, kā arī daudzās atvestās liecības no okupētās Latvijas nav varējušas tiesnesi pārliecināt, ka Laipenieks ir izdarījis kādas vardarbības.

Tiesnesis konstatējis, ka apsūdzētāji nav varējuši pierādīt, ka Laipenieka darbs bijis vērsts pret reliģiju, citām rasēm un polītiskiem uzskatiem.

Laipenieku aizstāvēja advokāts Ivars Bērziņš no Ņujorkas.

K. Petrovskis

P. S. *Mūs informē, ka E. Laipenieks apsveŗ civīlprasības prāvas ievadīšanu pret dažādām personām, kas viņu nelietīgi centās nomelnot.*

Mūsu baznīcas . .

(Turpinājums no 1. lp.)

nādami, ka mūsu darbs tā Kunga lietās nav bijis un nekad nebūs velts.

Tā pildot baznīcas pārlaikmetīgo sūtību — sludinot Kristus evaņģeliju latviešu valodā — mēs veidosim arī to garīgo Latviju, ko ienaidnieki nevar okupēt un kas pastāvēs tik ilgi, kamēr mēs paliksim latvieši. Kā šīs garīgās Latvijas pavalstnieki mēs iesaistīsimies arī cīņā par latviešu tautas brīvību, un šo cīņu izcīnīsim ar Gara ieročiem — tērpušies taisnības bruņās, satvēruši ticības vairogu un Gara zobenu — Dieva vārdu, lūdzot Dievu par mūsu tautu tēvzemē un svešumā. Dievs lai mums palīdz.

Pasludinu Baznīcas Virsvaldes plenārsēdi par iesāktu Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara vārdā.

Interesanti atzīmēt, ka pēc Otra pasaules kaŗa britu izlūkošanas dienests uz Baltijas valstīm nosūtīja pāri par 30 latviešu, igauņu un lietuviešu aģentu. Tā bija liktenīga traģēdija, ka M6, t.i. britu izlūkošanas padomju sektora vadītājs tajā laikā bija Kremļa spiegs Kims Filbijs. Viņš paziņoja Baltijas valstīs iepludināto aģentu vārdus Kremlim. Filbijs vēlāk pats izbēga uz Maskavu, bet uz viņa sirdsapziņas vēl šodien gul nāvē iesūtīto daudzu latviešu patriotu dzīvības.

Aleksandrs Ķegumnieks

Galvenie šķēršļi novērsti

Dr. Ed. Upenieks par Kristus Dārza tapšanu mūs informē:

,,Kaut gan sanitārās iespējas ir 200 gultām, Veselības departaments pagaidām devis atļauju tikai 120 gultām.

Galvenie šķēršļi tātad ir novērsti, un cerams, ka 15. jūlijā Newmarket apriņķa valde dos galīgo piekrišanu zemes nodalīšanai. Līdz ar to varēsim sākt būvdarbus.

Financēšanas valde nolēma lūgt Toronto Latv. kreditsabiedrībai 1 milj. dolaru aizdevumu būvdarbu uzsākšanai. Pēc būves pabeigšanas parādu pārņems Kanadas Valsts Hipotēku aizdevumu iestāde (CMHC) par 2 proc. Valdības piemaksas varētu būt 5 — 10,000 dol. par katru gultu.

Ierosināts Kristus Dārza projekta paplašināšanai izmantot pie Latviešu Nama esošo zemes gabalu pensionāru dzīvokļu celšanai. Daudzi tos vēlētos izmantot labāk nekā Vudbridžā. Par to varēs domāt tikai pēc Vudbridžas projekta pabeigšanas.

Tuvākā laikā aicinās visus ziedojumu pieteicējus izdarīt iemaksas, kā arī atsāks ziedojumu vākšanu.

Jāpieņem, ka sakarā ar jaunajiem pārgrozījumiem valdības likumos, slimo aprūpes iestāde (Nursing Home) būs vienota ar veco ļaužu mītni (Home for the Aged) zem ,,extended care'' akta. Tas nozīmē, ka iemītnieki saņems visus pabalstus, ko saņem slimo aprūpes iemītnieki.''